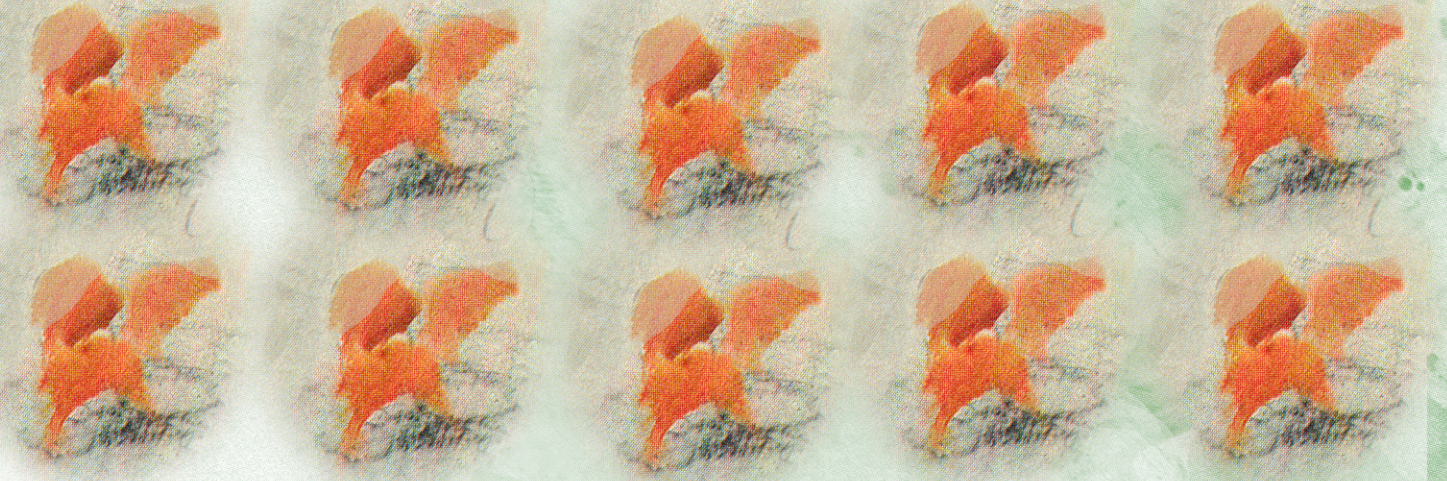

**T.C.
Millî Eğitim Bakanlığı
Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü**

**KURULUŞUNUN 10. YILINDA
AÇIKÖĞRETİM LİSESİ İLE İLGİLİ
ÇALIŞMALAR KAYNAKÇASI**

10 **YIL**
1992
2002

Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş İkinci Baskı

Editörler
Prof. Dr. Uğur DEMİRAY
Zehra ADIYAMAN

**Eskişehir
Mayıs 2002**

T.C.

**Millî Eğitim Bakanlığı
Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü**

**KURULUŞUNUN 10. YILINDA
AÇIKÖĞRETİM LİSESİ İLE
İLGİLİ ÇALIŞMALAR
KAYNAKÇASI
(1992–2002)**

Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş İkinci Baskı

Proje Koordinatörleri
Prof. Dr. Uğur DEMİRAY
Zehra ADIYAMAN

Çalışma Grubu:
Ayşe İNCEELLİ
Özden CANDEMİR
Figen ÜNAL
Hülya GÜNAY

Eskişehir
Mayıs 2002,
Mayıs 2010

**Bu kitap Çalışmasının basılı versiyonu Kuruluşunun 10. Yılında
Açıköğretim Lisesi İle İlgili Çalışmalar Kaynakçası (1982-2002),
Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
Yayınları, Yayın No: 7, Ankara, Türkiye, 2002 olarak
yayınlanmıştır**

Ayşe İNCEELLİ, Özden CANDEMİR, Figen
ÜNAL 1992-2002 yılları arasında Türkiye’de
Açıköğretim Lisesi ile ilgili yayınları
**Kuruluşunun 10. Yılında Açıköğretim Lisesi ile
İlgili Çalışmalar Kaynakçası** başlığı altında
toplayarak Açıköğretim Lisesinin kuruluşunun 10.
Yılına hazırlamışlardır.

1. MEB Açıköğretim Lisesi
2. MONE Open High School
3. Uzaktan Eğitim Kaynakçası
4. Bibliography of Distance Education

Kapak: Prof. Atila Özer
Copyright © 2002 ve 2010 Ugur Demiray

ISBN 978-605-88891-1-8

*Açıköğretime,
uzaktan eğitime gönül
ve emek verenlere
verecek olanlara*

SUNU

Eğitim; bireyin ve toplumun gelişmesini sağlayan, ekonomik kalkınmayı destekleyen, kültürel değerleri koruyup geliştirerek gelecek kuşaklara aktaran, vazgeçilmez ve ertelenemez bir süreçtir. Bunun içindir ki; bir ülkenin kendisini nasıl tanımladığının ve kendisine nasıl bir gelecek hazırladığının en önemli göstergesi, o ülkenin eğitim sistemi ve bunun ne ölçüde uygulanabildiğidir.

Bunun bilincinde ve sorumluluğunda olarak, eğitim sistemimizin geliştirilmesi ve niteliğinin çağdaş standartlara ulaştırılması, tüm vatandaşlarımıza yaşam boyu eğitim olanağı sunulması için çalışmalarımızı büyük bir özveri ve çabayla sürdürmekteyiz.

Her yaş, cinsiyet ve sosyal gruptan vatandaşımıza, yurt içinde ve yurt dışında, ev hanımı, asker, tutuklu, hükümlü ve engelli ayırmaksızın eğitimde fırsat ve olanak eşitliğini sağlamak amacıyla uzaktan eğitim hizmetlerimiz de yoğun bir şekilde sürdürülmektedir.

Bu bağlamda; diploma veren Açık Öğretim Kurumlarımızdan, 1997 yılında kurulmuş olan Açık ilköğretim Okulunun 2002-2003 eğitim öğretim yılı öğrenci sayısı 264.800; 10. yılını kutlamakta olduğumuz Açıköğretim Lisesinin ise 760.000'dir. Elektrik tesisatçılığı yetki belgesi ya da ustalık belgesi veren Meslekî ve Teknik Açık Öğretim Okulunun 2000'e yakın öğrencisi vardır (Ekim 2002).

Bakanlığımız, Açıköğretim Lisemizin sunduğu eğitim, öğretim ve sınav hizmetlerini geliştirirken, uzaktan eğitim alanında çalışan

akademisyenler de uygulamalarımızı irdeleyen, yönlendirici bilimsel çalışmalar ortaya koymuşlardır.

Şu anda elinizde bulunan bu kitap, akademisyenlerin etkinliklerinin yanı sıra Açıköğretim Lisesi tarafından yayınlanan broşür, bülten, kılavuzlar ile Bakanlığımızca bu konuda çıkarılan yönerge ve yönetmelikleri de içermektedir.

Bu yayının, araştırma yapacak değerli bilim insanlarına yardımcı olacağını düşünüyor, çalışmaya emeği geçenlere teşekkür ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

Prof. Dr. Necdet TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

AÇIKÖRETİM LİSEMİZ

1992–1993 eğitim öğretim yılında 45.000 öğrenci ile yola çıkan Açıköğretim Lisemizin bugün, 2002–2003 eğitim öğretim yılında, sisteme giren 760.000 öğrencisi bulunmaktadır. Başlangıçta sadece orta okul mezunlarına hizmet veren Açıköğretim Lisemize, 1993–1994 eğitim öğretim yılından itibaren orta öğretim kurumlarının ara sınıflarından ayrılmış öğrencilerin başvuruları da kabul edilmektedir.

Açıköğretim Lisesi yalnız öğrenim çağı dışında kalanlara değil, örgün eğitim kurumlarının öğrencilerine de hizmet vermektedir. 1994–1995 eğitim öğretim yılında örgün orta öğretim kurumlarında Ders Geçme ve Kredi Sistemi ile verilen öğretime destek sağlamak amacıyla, "Kredi Tamamlama Uygulaması" başlatılarak Öğrencilere örgün eğitimde alamadıkları kredileri Açıköğretim Lisesinden alma olanağı verilmiştir.

1995–1996 eğitim öğretim yılında Genel Lise Programının yanı sıra Meslekî Açıköğretim Lisesi uygulaması da başlatılmıştır. Ortak derslerini Genel Lise Programındaki diğer öğrencilerle birlikte, uzaktan eğitim yöntemiyle alan öğrencilerimize, meslek derslerini yüz yüze eğitim yöntemiyle yerinde, meslek liselerinde, uygulamalı olarak alabilme olanağı sağlanmıştır.

Aynı yıl, yurt dışındaki yurttaşlarımıza da hizmet vermek amacıyla Almanya merkezli olarak Açıköğretim Lisesi Yurt Dışı Eğitim Programı başlatılmıştır. 1999–2000 eğitim öğretim yılında Cidde, Riyad, Medine ve Trablus'ta da Yurt Dışı Programı uygulanmaya başlanmıştır. Kuruluşundan bugüne Genel Lise Programına kayıtlı öğrencilerden 135.064, Yurt Dışı Açıköğretim Lisesi Programından 770, Meslekî Açıköğretim Programından 7963 olmak üzere toplam 143.027 öğrenci mezun olmuştur (Ekim 2002).

Açıköğretim Lisesi mezunlarının 2001 yılı ÖSS'de elde ettiği %33.7'lik başarının rastlantı olmadığı, 2002 ÖSS'ye giren 39.828 öğrencimizden 11.711 kişinin kazanmasıyla kanıtlanmıştır. Bu sayıya ek kontenjanlarla yerleştirilen öğrencilerimizin sayısı dahil değildir.

10 yıllık süreçte Açıköğretim Lisesi öğrencilerine sunulan hizmetlere de değinmek istiyorum. TRT 4 televizyon kanalı ile TRT Radyo 1 ve TRT Türkiye'nin Sesi Radyosunda yayınlanan televizyon/radyo programları, ders notları, merkezî sınav uygulaması ile sunulan hizmetlerden; Eğitim-Öğretim Hizmetleri kapsamında, 72 ortak ve seçmeli ders için toplam 870 televizyon programı, 35 ortak ve seçmeli ders için toplam 282 radyo programı, ortak ve seçmeli dersler için toplam 65 ders notu ve 6240 teletext sayfası hazırlanmıştır.

Açıköğretim Lisesi öğrencilerine yol göstermek, sorunlarına çözüm üretmek, iletişim kurmak, psikolojik destek vermek ve rehberlik etmek amacıyla 360 İletişim Rehberlik radyo programı, 200 iletişim Rehberlik televizyon programı, 42 Açıköğretim Lisesi Bülteni hazırlanmıştır. TRT Radyo 1 programı kanalıyla yılda 142 saat radyo ders yayını, 1182 saat TV ders programı yayını, haftada 12 sayfa teletext yayını yapılmaktadır. Radyo ve televizyon ders programları video kaset, VCD ve ses kaseti biçiminde hazırlanarak yayın saatleri dışında izlemek isteyenlerin hizmetine sunulmaktadır.

Öğrencilerimizin yeteneklerini sergilemelerine olanak sağlamak amacıyla çeşitli yarışmalar düzenlenmekte ve dereceye girenler ödüllendirilerek motivasyonlarının artırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Bu amaçla Cumhuriyetimizin 75. yılında, Atatürk'ün Samsun'a çıkışının 80. yılında ve Açıköğretim Lisesinin kuruluşunun 10. yılında fotoğraf, resim, şiir, öykü yarışmaları düzenlenmiş; eserleri sergilenen öğrenciler ödüllendirilmiştir.

Ortak derslerin yanı sıra seçmeli dersler de almak zorunda olan öğrencilerimize çok sayıda seçmeli ders açılarak, ilgi ve yeteneklerini geliştirmelerine olanak sağlanmıştır.

Uzaktan eğitimin amacı engel tanımadan, zaman ve yer sınırı olmadan dileyen herkese eğitim olanağı sunmaktır. Bu bağlamda, Adalet Bakanlığı ile protokol imzalanarak tutuklu ve hükümlülerin eğitimlerini sürdürebilmelerine olanak sağlanmıştır. Ders notlarının ses kasetleri hazırlanarak görme engelli öğrencilerin hizmetine sunulmuştur. Bu

hizmetlerin yanı sıra engelli ve tutuklu öğrencilerin sınavları da engellerine uygun fizikî koşullar hazırlanarak gerçekleştirilmektedir. Öğrencilerimizle iletişim kurulmasına yönelik olarak internetten de yararlanılmaktadır. Bu amaçla onları ilgilendiren duyurular, okulun tanıtımı, sınav yeri bilgileri ve sınav sonuçlarını internetten öğrenebilmekteler. Ayrıca, öğrenci genel bilgilerini ve sınav sonuçlarını öğrenebilmeleri için Telefonla Bilgi Uygulaması (İFOBANK) hizmeti de verilmektedir.

Ders Geçme ve Kredili Sistem uygulanan Açıköğretim Lisemizin ders programında çok sayıda ortak ve seçmeli ders bulunmaktadır. Sınavlar her dönem sonunda 81 ilde 2 günde 4 oturum olarak gerçekleştirilmektedir. 10 yılda 92 oturumda gerçekleştirilen 27 sınav yapılmış, 9 milyonu aşkın öğrenciye ait sınav kağıdı değerlendirilmiştir.

Ülkemiz, hızlı kalkınma yolunda ilerlemekte, eğitimde de atılımlar gerçekleştirmektedir. Bugün birçok Avrupa Birliği ülkesinin nüfusundan daha fazla Öğrenci sayısına sahibiz. Eğitimimiz; okul öncesi eğitimden lisans üstü eğitime kadar çok sayıda öğretim kurumuyla topluma hizmet verme sürecinde ve ekonomik kalkınmanın hızlandırılmasında önemli katkılar sağlamaya devam eden bir sektör durumundadır.

Eğitim sektörümüz, özellikle uzaktan eğitim boyutu açısından kıyaslandığında, sayıca büyüklük yönüyle dünyada, Çin'den sonra ikinci sırada yer almaktadır. Açıköğretim Lisemizde bugün 680 bin civarında öğrencimiz, Açık İlköğretim Okulumuzda ise 280 bin öğrencimiz bulunmaktadır (Kasım 2002). Dolayısıyla bu okullar, örgün eğitim dışında kalmış, bir milyona yakın vatandaşımıza açık öğretim yöntemiyle eğitim hizmeti vermektedir. Bugün Türkiye, bu önemli potansiyeli ihraç edebilecek güçtedir. Nitekim Mısır, Orta Asya ülkeleri başta olmak üzere dost ve kardeş ülkelerin bazıları bizden ülkelerinde bu sistemi kurmamızı istemektedirler.

Açıköğretim sistemimizin ilköğretim, orta öğretim ve yüksek öğretim düzeyinde, olmazsa olmaz bir unsur olduğu ortadadır. Bu sistemi

yaşam boyu öğrenme ile bütünleştirecek şekilde geliştirmeliyiz. Görüldüğü gibi, programlarıyla, materyal geliştirme süreci ile uzaktan eğitimi dünya boyutunda yapmaktayız.

Ülkemizin açık öğretim sistemi ile küreselleşme bağlamında, yapabileceği pek çok etkinliği vardır. Almanya başta olmak üzere Avrupa ülkelerine, Arabistan'a götürdüğümüz açık öğretim hizmetleri giderek yaygınlaşacaktır. Uydu yayınları ile Orta Asya Türk cumhuriyetleri de dahil olmak üzere Avusturalya'ya kadar her yere ulaşılabilecektir.

10 yıldır uzaktan eğitime ve Açıköğretim Lisesine inanarak; özveriyle çalışan ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, yakın gelecekte bu sistemi dünyanın neresinde olursa olsun dileyen her yere ulaştırabilmemiz için aynı çabayı içtenlikle göstermelerini diliyorum.

Prof. Dr. İsmail BİRCAN
MEB Müsteşan

ÖNSÖZ

Millî Eğitim Bakanlığı, eğitimde teknoloji kullanımına 1950'li yıllardan bu yana önem vermektedir. Eğitimde her türlü görsel, işitsel materyali yetkinlikle kullanmayı kurumsallaştırarak Öğretici Filmler Merkezi (ÖFM) adını verdiği kuruluşla yurdun her yanındaki eğitim kurumuna sürekli hizmet sunmuştur. Millî Eğitim Bakanlığı, zaman içinde adı değişerek Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığına (FRTEB) dönüşen bu birimin 1998 Nisan'ında Bilgisayar Hizmetleri Genel Müdürlüğü (BİLGEM) ile birleştirilmesi sonucu oluşturulan Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EğiTek) çatısı altında alandaki hizmetleri geliştirmeyi ve yaygınlaştırmayı sürdürmektedir.

Her türlü çağdaş eğitim aracının üretiminden sorumlu olan EğiTek; örgün ve yaygın eğitimde kullanılmak üzere görsel-işitsel ders materyali (filmler, film şeritleri, görüntü ve ses kasetleri, çeşitli bantlar, grafikler, haritalar, fotoğraf, slayt...), basılı materyal (kitap, ders notu, yardımcı kaynaklar, albümler...), bilgisayar hizmetleri (bilgiye internet ortamında erişim, yazılım, CD-ROM üretimi...) sunmaktadır.

Açık ve uzaktan eğitim uygulamaları da yapan EğiTek; bünyesinde bulunan Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu ile diploma; Meslekî ve Teknik Açıköğretim Okulu ile sertifika programları uygulamaktadır. Ülkemizde çeşitli nedenlerle örgün eğitim kurumlarına devam edemeyenlere orta öğretim olanağı sunan Açıköğretim Lisesi kuruluşundan beri yaklaşık 760.000 öğrenciye hizmet vermektedir. Bizler verilen hizmetlerin iyileştirilmesi uğraşı verirken değerli araştırmacı ve bilim insanları da bir dizi bilimsel çalışmada bulunmuşlardır.

Ŗu anda elinizde bulunan ve bütün bu çalışmaları bir araya getiren bu çalışma da 1998 yılında yayımlanan "**Kuruluşunun 5. Yılında Açıköğretim Lisesi ile ilgili alışmalar Kaynakçası**" gibi Açıköğretim Lisesi konusunda çalışacaklara rehber olmaya devam edecek önemli bir kaynaktır.

Açıköğretim Lisesi konusunda çalışmış ve çalışacaklar ile bu çalışmaya emeğİ geçen herkese, teşekkür ederim.

Hepsinin eline sağlık...

Ekim 2002- Ankara

Ruhi ESİRGEN
Eğitim Teknolojileri Genel Müdürü

10. YILDA 2. KAYNAKÇA

Açıkoğretim Lisesi uygulaması ile ilgili yapılacak araştırmalara kaynaklık edebilecek olan elinizdeki bu araştırma; araştırmacılara, öncelikle araştırmalarına katkı sağlayacak, yararlanabilecekleri kaynakları bir bütün, 'bibliyografya' biçiminde sunmaktadır. Çalışmada ayrıca, araştırmacılara yardımcı olabileceği düşüncesi ile daha önce yapılmış çalışmaların özet bilgilerine ve konu/yazar dizinine yer verilmektedir.

Bu çalışmada temel amaç; Açıkoğretim Lisesi uygulaması ile ilgili çalışma yapacak Türk ve yabancı araştırmacılara bu konuda daha önce nelerin yapıp yapılmadığı, yapılan çalışmalardaki temel yaklaşım ve yöntemlerin neler olduğu ile çalışma sonuçları ve bu çalışmalara nasıl ulaşacakları konusunda bilgi sağlamaktır. Türkçe ve İngilizce olarak AÖL'nin kuruluşunun 10. Yılı olan 2002 yılında gerçekleştirilen bu kaynakça bir anlamda AÖL'nin kuruluşunun 5. yılında çıkarılan kaynakçanın genişletilmiş ikinci basımı olarak düşünülmüş ve yine Açıkoğretim Lisesi uygulamasını temel alan tez, araştırma, makale, kitap, bildiri, rapor, bülten ve kılavuz düzeyindeki çalışmalardan yararlanılarak hazırlanmıştır.

ilk versiyonu AÖL'nin kuruluşunun 5. yılında yayınlanmış olan bu kaynakça çalışmasının, alanda yapılan her yeni çalışmanın eklenmesiyle beş yılda bir yinelenmesinde sayısız yarar vardır. Yapılan çalışmaların ileride yapılacak çalışmalara kaynaklık edeceği göz önüne alınırsa, gerek bu araştırmanın, gerekse ileride yeni çalışmaları kapsamına alacak benzer kaynakça çalışmalarının önemi açıkça ortadadır. Umudumuz odur ki, araştırma, ilgilenenlere gerçekten yararlı olur ve çalışma, ileride sorumluluk duyan genç araştırmacılarca devam ettirilir.

Bu nedenle, bundan sonra AÖL Uygulaması konusunda tez, kitap, makale, bildiri vb. her düzeyden yapılacak araştırma ve çalışmaların bir kopyasının Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EğİTek) Bilgiye Erişim Merkezine ulaştırılması, hem çalışmaların değerlendirilerek hedef kitleye ulaşmasını sağlayacak hem de 5 yıl sonraki çalışmaya önemli ölçüde temel oluşturacaktır. Bu anlamda çalışma grubuna ve çalışmaya katkıda bulunan EğİTek çalışanlarına teşekkür ediyoruz.

Proje Koordinatörleri
Prof. Dr. Uğur DEMİRAY
Zehra ADIYAMAN

TEŞEKKÜR

Kuşku yok ki bu araştırma, araştırmayı yürüten araştırmacıların yanı sıra birçok kişinin desteği ile ortaya çıktı.

Çalışma kapsamına alınacak yayınları elde etmede, yapılan çalışmalardan araştırmacıları bilgilile kilmada, yönlendirme ve yüreklendirme çabalarını esirgemeyen, hatta özel kütüphanesini açmaktan çekinmeyen sağduyu sahibi kişilere teşekkür ediyor kendilerinin benzeri çalışmaları her zaman destekleyecekleri konusundaki inancımızın tam olduğunu belirtmek istiyoruz.

Umuyoruz ki bu çalışma önceki çalışmalarda olduğu gibi hedefine ulaşır ve yerli-yabancı tüm araştırmacıları **Açıköğretim Lisesi** ile ilgili yaklaşımlarında, kendilerini bilgilendirmek yolunda daha işlevsel olur.

Çalışmanın tamamlanmasına özveri ile destek veren EğiTek çalışanlarına teşekkür etmeyi bir gönül borcu biliriz. Özlemimiz 2007 yılında Açıköğretim Lisesinin 15. Kuruluş yılını kutlamak ve elinizdeki çalışmanın 1992-2007’de gözden geçirilmiş ve genişletilmiş 3. baskısında görüşmektir.

Açıköğretim Lisesi çalışmalarına emeği geçen tüm çalışanlar ve okurlara saygılarımızla...

Nisan 2002- Eskişehir

Araştırmacılar
Ayşe İNCEELLİ,
Özden CANDEMİR,
Figen ÜNAL
Hülya GÜNAY

Prof. Dr. Cevat Alkan'a İthaf Olunur

Prof. Dr. CEVAT ALKAN Kimdir?

Ankara Üniversitesi iki yıllık Teknik Öğretmen Okulu'ndan mezun olduktan sonra yüksek lisans çalışmasını Staut State Üniversitesi'nde ve Doktora eğitimini ise Ohio State Üniversitesi'nde tamamladı. Eğitim Teknolojisi alanında yazdığı tezle Doçent, oldu. Dr. Alkan Eğitim Teknolojisi çalışmalarının ve bu alanda Açık/Uzaktan Eğitimin Türkiye'de geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmaların öncüsü ve ilk akademisyenlerindendir.

Dr. Alkan'ın Eğitim, Eğitim Teknolojisi ve Uzaktan Eğitim alanlarının çeşitli boyutlarını içeren 200'den fazla araştırma, kitap, makale, çeviri ve bildirisi bulunmaktadır.

Dr. Alkan aynı zamanda uluslararası organizasyonlardan Dünya Eğitim Araştırmaları Derneği (WAER), Dünya Ders Programlama ve Öğretim Konseyi (WCCI) üyesi ayrıca ulusal düzeyde çalışmalarını yürüten Teknik Öğretmenler Derneği (ATT), Mesleki ve Teknik Eğitim Geliştirme Derneği (AVTED) ile UNESCO'nun Eğitim Komitesi üyesidir. Dr. Alkan Ankara Üniversitesi'nden 2001 Yılında emekli olmuştur.

İÇİNDEKİLER

SUNU.....	v-vi
AÇIKÖRETİM LİSEMİZ.....	vii-x
ÖNSÖZ.....	xi-xii
10. YILDA 2. KAYNAKÇA.....	xiii-xiv
TEŞEKKÜR.....	xv
Prof. Dr. CEVAT ALKAN Kimdir?	xvii
GİRİŞ.....	1-9
AÇIKÖĞRETİM LİSESİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR KAYNAKÇASI (1992-2002).....	11-37
ÇALIŞMA ÖZETLERİ (1992-2002).....	39-103
AÇIKÖĞRETİM LİSESİ'NCE YAYINLANAN BÜLTEN YÖNETMELİK YÖNERGE VE KILAVUZLAR.....	107-115
KONU VE YAZAR DİZİNİ.....	119-126
SON SÖZ.....	127-132

GİRİŞ

Çağdaşlaşma yolunda, kitlelerin giderek, nicel ve nitel açıdan artan eğitim gereksinimleri; eğitim sistemlerindeki çağdaş gelişmelerin izlenmesini kaçınılmaz kılmaktadır. Örgün (geleneksel) olsun, yaygın olsun tüm eğitim sistemleri; içinde varoldukları toplumun sosyo-ekonomik yapısının gereksindikleri ile çağdaş bilimsel ve teknolojik gelişmelerin uyumlu bütünlüğünü oluşturacak bir yapıya yönelmedikçe; eş deyişle, toplumun eğitim gereksinmesi ile gelişen çağdaş eğitim yöntemleri, karşılıklı olarak etkileşmedikçe, kendilerini yenilemedikçe, ancak ve ancak önce kendi kurumsal yapısının, daha sonra da içinde bulunduğu toplumun çöküşünü izlemek zorunda kalacaktır.

Bugün, kendini yenileyebilen ve çağın gelişmeleri ile kendi toplumunun gerekleri arasında denge kurabilmiş pek çok örgün eğitim sisteminin ayakta kaldığı ve toplumsal yaşam sürecinde etkin olduğu bilinmektedir. Bununla birlikte; örgün eğitim işleyişinin yanı sıra, çağdaş eğitim ve teknoloji yöntemlerini eğitim sistemlerinde devreye koyan ülkelerin sayısı da giderek artmaktadır.

İletişim teknolojisindeki baş döndürücü gelişme ve ilerlemeler, yaşamın pek çok alanında insanoğlunu ve toplumları çevrelemektedir. Bu gelişmeden her alan etkilense de, bunların başında eğitim sistemleri gelmektedir. Eğitim sistemi kendi başına soyut bir kavramdır. Bu kavramı yaşamımızda işlevsel kılan yöneticiler, planlamacılar ve karar vericilerdir. Bu olgular karşısında kuşkusuz günümüz eğitimcileri, eği-tim yöneticileri ve özellikle de eğitim planlamacıları en çok etkilenen grubu oluşturmaktadır. Örgün eğitim yöntemine karşı bir seçenek olduğu savunulan ve çağdaş iletişim teknolojilerini işleyiş sistemi içine alarak, daha fazla insana eğitim/öğretim hizmeti ulaştırdığını ileri süren uzaktan öğretim yöntemleri bugün üç yüze yakın ülkede uygulama alanı bulmaktadır.

Kuşku yok ki, uzaktan eğitim yöntemlerinin eğitim sistemleri içerisinde vazgeçilmez, tek seçenek olduğunu savunmak doğru değildir. Ancak unutulmamalıdır ki; bu yöntemin örgün eğitim

karşısında gerçekten üstün, öğrenme ve algılamada daha işlevsel olabilme ve hedefine ulaşabilecek özellikleri bulunmaktadır. İşte bu nedenlerle, birçok ülke ileriye yönelik olarak saptadıkları çok amaçlı ve çok amaçlı, bireyi ön plana alan eğitim politikalarında bu yöntemi, eğitim sistemleriyle uyumlaştırmayı kabul etmiş ve uygulamaya koymuşlardır.

Uzaktan öğretim literatürü tarandığında, birçok kurum ve kişinin uzaktan eğitim/öğretim konusunda kuramsal ve uygulamalı çalışmalar yaptığı, bu çalışmaların günümüzde nicelik ve nitelik yönünden önemli bir artış gösterdiği gözlenecektir.

Dünyada Uzaktan Eğitimin Kısa Tarihçesi

Uzaktan eğitimin dünyadaki gelişiminin genel çizgiler ile sekiz aşamadan geçtiği vurgulanmaktadır.

Bunlar Alkan'a göre (Alkan, 1996, s. xix):

- 1- **Dışarıdan sınava alan,**
- 2- **Yazılı iletişimi ön plana alan,**
- 3- **Radio ve televizyonu temel alan,**
- 4- **Kitle iletişimini esas alan,**
- 5- **Bilgisayar ve çoklu ortamları temel alan,**
- 6- **Bireysel ve kitlesel süreçleri bütünleştiren,**
- 7- **Küreselleştirmeyi temel alan ve**
- 8- **Uzaktan eğitimi temel alan aşamalardır.**

Kuşkusuz bu aşamalar vurgulanırken, ilgili dönemlerde ön plana çıkan teknolojik gelişmelerin yaşama aktarılmış olması, dolayısıyla söz konusu gelişmelerin giderek kıtlaşan kaynaklar karşısında eğitimdeki sıkıntıların üstesinden gelmek üzere kullanılmasıyla çok yakından ilişkilidir. Dikkat edilirse; ilk aşamadan son aşamaya kadar teknolojik gelişim aşamaları da kendiliğinden sıralanmış durumdadır. Bu alandaki ilk girişimlerden biri ABD'de Boston'da "Evde Gelişmeyi Teşvik Derneği"nin kurulmasıdır. 1883 yılında Ithaca'da "Correspondence University"nin kurulması ise mektupla eğitimin önemli aşamalarından biridir. 1892'de Colombia Üniversitesi'nde özel

bir bölüm kurulmuştur. Yine bu dönemlerde Pennsylvania'daki "International Correspondence School" ve Chicago'daki "American Correspondence School" gibi uygulamalar öncü girişimler olarak literatürde yer alırlar.

İngiltere'de Londra Üniversitesi'ni dışarıdan bitirmek isteyenlere yönelik düzenlenen uygulamada uzaktan eğitim yönteminin öncü uygulaması olarak kabul edilmektedir. Bu konudaki öncü kurum "National Extension College (NEC)" dir ki; bu kurum, 1974 yılında uzaktan eğitimin bugünkü anlamda ivme kazanmasında önemli kilometre taşı olan İngiliz Açık Üniversitesi'nin hem çekirdeğidir hem de İngiliz Açık Üniversitesi'nin kuruluş çalışmalarının yürütüldüğü, yön-lendirildiği, oluşturulduğu kurumdur.

Almanya'da, temelleri 1856 yılında atılan uzaktan eğitim girişimleri, sonraları "Tele Colleg", "Schulfernsehen", "Fern-Universität" ve "Deutsch Institut Für Fernstudien" gibi günümüz uzaktan eğitim kurumlarına dönüşmüştür. Fransa'-da 1907'de atılan adımlar ise 1939'da resmi Uzaktan Eğitim Merkezinin kuruluşunu sağlamıştır. Yine bu dönemlerde uzaktan eğitimin halk eğitimi boyutundaki güzel uygulamaları Rusya'da görülür. Japonya'da 1948'de temeller atılıp 1986'da "University of The Air" kurulur. Artık özellikle II. Dünya Savaşı sonrası uzaktan eğitim; 200–300 ülke eğitimine katkıda bulunmak üzere gündeme gelir ve uygulamaya girer.

Türkiye'de Uzaktan Eğitimin Kısa Tarihçesi

Ülkemizde 1982 yılından bu yana uygulama alanı bulan uzaktan eğitimin geçmişi incelendiğinde ise, 50–60 yıl geriye gidilebilmesine karşın, bugünkü anlamına yakın olarak 1970'li yıllarda başladığı ortaya çıkmaktadır. Türkiye'de uzaktan eğitim düşüncesi ilk kez, 1927 yılında eğitim sorunlarının konuşulduğu bir toplantıda konu edilmiş ve halkın okur/yazar duruma getirilmesi konusunda uzaktan eğitimden yararlanılabileceği dönemin Millî Eğitim Bakanı Mustafa Necati tarafından tartışmaya açılmıştır (Alkan, 1987, s. 91). Bu yıllarda diğer dünya ülkeleri, uzaktan eğitimi, mektupla eğitim boyutu ile kendi eğitim sistemleri içerisine dahil etmiş konumdadırlar.

Ülkemizde uzaktan eğitim olgusunun 1927'deki tartışma sonrasında yaşama geçirilmemesinin nedeni, öğretmensiz eğitimin olamayacağı, özellikle uzaktan okuma-yazma öğrenilemeyeceği düşüncesinin ağır basmasıdır. Bu yaklaşımla, uzaktan eğitim kavram ve olgusu ülkemiz için 1956 yılına kadar silik bir kavram olarak kalmıştır. Bu dönem, eş deyişle, 1927–1955 arasındaki dönem, uzaktan eğitimin ülkemizde sadece bir düşünce olarak kaldığı bir dönem olarak tanımlanmaktadır (Kaya ve Odabaşı, 1996, s. 31).

Türkiye'de ilk uzaktan eğitim uygulaması; 1956 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü'nde başlatılmıştır. Bu uygulamada, bankalarda çalışanlar mektupla eğitim görmüşlerdir. 1961 yılında, Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde Mektupla Öğretim Merkezi kurulmuş ve bu kurumda da dışarıdan okul bitirmek isteyenlere hazırlık kursları, mektupla öğretim ile verilmeye başlanmıştır. 1966 yılında ise bu çalışmalar Genel Müdürlük düzeyinde örgütlenerek yaygınlaştırılmıştır. Bu uygulamaları, Deneme Yüksek Öğretmen Okulunun kurulması, Yaygın Yüksek Öğretim Kurumunun kurulması ve öğretime başlaması izlemiştir (Kaya, 1996, s.13).

Daha sonraları 1975 ve 1978 yılları arasında Millî Eğitim Bakanlığı'nın girişimleri ile Yay-Kur eğitimleri uzaktan eğitim uygulamalarına sahne olmuş, ancak bu girişimler de amaç aynı olmakla birlikte ekonomik ve politik açıdan yöntem ve yaklaşımlarda farklılıklar olması gibi nedenlerle başarılı olamadan sona ermiştir. 1978 yılında sunulan bir tasarıda "Açık Üniversite" kurulması yer almışsa da, bu tasarı kanunlaşmamıştır.

Bir başka anlatımla, ülkemizde 1970'li yıllardaki 'Mektupla Eğitim' ve 'YAY-KUR' uygulamaları, örgün eğitim karşısında bir seçenek olarak denenmeye başlamış, ancak istenilen düzeyde başarı ve verim sağlanamamıştır. Yine 70'li yıllarda o zamanki adıyla Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nde (EİTİA) oluşturulan Televizyon ile Eğitim Enstitüsü uzaktan öğretim yöntem ve bileşenleri ile bu çalışmalara öncülük etmiştir. O yıllarda; EİTİA bünyesinde TV ile kapalı devre eğitim, eğitim teknolojisi ve uzaktan eğitim

konusunda ulusal ve uluslararası düzeyde sempozyum ve konferans çalışmaları ile irdelenmeye çalışılmıştır.1981 yılında ülke çapında okuma/yazma seferberliği ilan edilmiş ve bu eğitim seferberliğinde büyük ölçüde televizyondan yararlanılmıştır. Uygulama, beklenen yönde olmak üzere oldukça başarılı olmuş ve okuma/yazma oranı artırılmıştır. Aynı yıl içerisinde ülkemizde bugünkü anlamına oldukça yakın sayılabilecek uzaktan öğretim uygulaması, YÖK tarafından alınan kanun hükmündeki bir kararname ile Türk üniversitelerine uzaktan öğretim yapma olanak ve hakkı tanınarak başlatılmıştır.

1981-1982 Eğitim-Öğretim Yılına kadar uzaktan öğretim/eğitim konusu ile ilgili olarak yapılan çalışmalar genel çizgilerle yukarıdaki biçimde özetlenebilir. Ancak bu yıldan sonraki gelişmeler, "kartopu" örneğinde olduğu gibi daha hızlı, somut, planlı ve bilimsel temele dayalı, toplumun gereksindikleri açısından toplumsal yaşamda daha işlevsel, çarpıcı gerçekleşmiştir. 1981 Kasımında 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nda yer alan 41 Sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamede üniversitelerin uzaktan öğretim yapmasına olanak tanındığı belirtilmiş ve alt yapısı hazır olan Anadolu Üniversitesi bu yıldan başlayarak uzaktan öğretim yapmakla görevlendirilmiştir.

Böylelikle Açıköğretim Fakültesi örgütsel yapısını oluşturarak, 1982–83 Öğretim Yılında İktisat ve İş İdaresi Programlarına toplam 29.479 öğrenci kabul etmiş ve Türk Eğitim Tarihi'nde kilometre taşı olabilecek nitelikteki uzaktan öğretim uygulamasına başlamıştır.

Genel çizgiler olarak basılı materyaller, televizyon ders programları ve yüz yüze akademik danışmanlık hizmet kanallarıyla öğrencisine ulaşmayı hedefleyen uygulama daha sonra öğrenci kitlesine video ile eğitim, bilgisayar destekli eğitim, AÖL radyosu ve gazetesi yollarıyla ulaşmıştır. AÖF, bugünlerde video konferans konusundaki deneme çalışmalarını sistemle bütünleştirmek üzere bitirme aşamasına ulaşmış durumdadır. Daha sonra, 1993 yılında çıkarılan 496 Sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile AÖF'ün bu yıla kadar vermiş olduğu hizmetin içerik değil ancak biçimsel boyutu farklılaştırılmıştır.

Yapılan bu yeni düzenleme ile halen Anadolu Üniversitesi bünyesinde bulunan ve örgün İktisadi İdari Bilimler Fakültesi yapılanmasındaki

İktisat ve İşletme bölümlerinin kapsamı korunmak üzere, daha önce AÖF bünyesinde bulunan dört yıllık lisans eğitimi veren İktisat ve İş İdaresi Programları, AÖF'ten ayrılarak uzaktan öğretim yöntemine dayalı İşletme ve İktisat Fakülteleri oluşturulmuştur.

1992 yılında Açıköğretim Fakültesi yapı ve işleyiş modelini örnek alan ve Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak orta öğretim düzey ve içeriğine yönelik hizmet vermek üzere Açıköğretim Lisesi uygulaması gündeme gelmiştir. Açıköğretim Lisesi Millî Eğitim Bakanlığı'nın 2 Haziran 1992 Tarih ve 12633 Sayılı Yazısı ile kurulmuş ve 5 Ekim 1992 Tarihinde de; 44.151 öğrenci kaydederek 1992-1993 Eğitim-Öğretim Yılında öğretime başlamıştır. İzleyen yıllarda öğrenci sayısı giderek artmış, 1995-96 Öğretim Yılı I. Döneminde öğrenci sayısı 71.309'a (MEB 1996, s.18), 1996-97 Öğretim Yılında da 90.000'e (Çatal, 1996, s.1) ulaşmıştır.

Açıköğretim Lisesi de tıpkı AÖF'ün başlangıçta olduğu gibi, eğitim bileşenlerini; genel çizgiler olarak basılı materyaller, televizyon ders programları ve yüz yüze danışmanlık hizmet kanalları ile öğrencisine ulaşmayı hedefleyen uygulama olarak belirlemiştir. AÖL'ün genel öğrenci sayısının artmasına etki eden nedenler, bu yıla kadar yurtiçi ve yurt dışında uygulanan dışarıdan lise bitirme sınavının 1993-1994 Eğitim-Öğretim Yılında kaldırılması, devlete bağlı Akşam Liselerinin kapatılması, aynı öğretim yılında meslek liselerinin, yurtdışında yapılan dışarıdan bitirme sınavlarının kaldırılması kararlarıdır. (Kaya, 1996, s. 14).

AÖL uygulamasıyla; bir işte çalışmak, engellilik, yaşanan yerde orta öğretim kurumunun bulunmaması, anne-babaların zorunlu ilköğretim sonrasında orta öğretimin (ortaokul) önemini yeterince bilmemesi, maddi olanaklardan yoksunluk ve ortaöğretim kurumlarında uygulanmış ders geçme ve kredi sisteminde öğrenci olup da başarısızlık, öğretmen ve sınıf yokluğu, öğrenci azlığı, gibi nedenlerden dolayı öğrenim göremeyenlere, gelişmiş kitle iletişim araçları ve yeni teknolojiler kullanılarak öğrenim olanağı sağlanmıştır. Bu olanağın sağlanmış olmasının sonuçları Kaya tarafından genel çizgilerle aşağıdaki gibi açıklanmaktadır (Kaya, 1996, s. 14-15):

- Öğrencilerin ulusal gelire olan katkısının kesintiye uğramaması,
- Yeni bir çevreye uyum sıkıntıları yaşamaması,
- Okula devam-başarı ilişkisinin ortadan kalkması,
- Başarılarının geçerlik ve güvenilirlikleri yüksek olan ölçme araçlarıyla ölçülmesi,
- Kapalı alan yetersizliği ve öğretmensizlik nedeni ile yeterince yetişme olanağı bulmayan öğrencilerin eksikliklerinin tamamlaması,
- Öğretmenlerin bazı bürokratik işlemlerden kurtarılması,
- Orta öğretim kurumlarının bulunduğu yerlerin barınma, beslenme, ulaşım ve benzeri kapasitelerinin boşa kullanılmaması ya da gereksiz yere zorlanmaması,
- Orta öğretimde fırsat eşitliği için ortam ve olanakların hazırlanması,
- Toplumun kültür, bilgi ve eğitim düzeyinin yükseltilmesi,
- Açıköğretim Lisesi'nde kullanılan eğitim araç ve gereçlerinin farklı amaçlarla da kullanılabileceği düşüncesinin yerleşmesi,
- Orta öğretim basamağında öğrenim gören ve istekli olan tüm öğrencilere AÖL'den ders alıp, kredi tamamlama olanağının sağlanması,
- Öğrencilere seçmeli derslerden ilgi ve gereksinimlerine uygun fazla ders alabilmelerinin sağlanması,
- Öğrencilerin kendi okullarından alamadıkları dersler nedeni ile dönem kaybetmemeleri ve
- Orta öğretim kurumlarının kapalı alanlarının kullanımında rahatlık getirmesi.

Açıköğretim Fakültesi ile Açıköğretim Lisesi'nin kuruluş yıllarından başlayarak uzaktan eğitim çalışmaları dışında Açıköğretim uygulamasını temel alan tez, makale, kitap, bildiri ve rapor düzeyinde pek çok bilimsel çalışma yapılmış ve bu yeni uygulama, Millî Eğitim Bakanlığı'nın düzenlediği 1. ve 2. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyumları (1996;1998) başta olmak üzere bir çok ulusal ve uluslararası seminer, sempozyum, kongre, panel vb. ortamlarda bilimsel tartışma konusu edilmiştir.

Elinizde bulunan araştırma ile Açıköğretim Lisesi uygulamasına çeşitli düzeylerde yer vermiş çalışmalar taranarak; betimsel yaklaşımla literatürdeki durum saptanmaya çalışılmıştır (Bu çalışmalarla ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. Demiray, 1990, 1994, 1998).

Araştırmada, altı ana bölüm bulunmaktadır. Bunlardan birincisi çalışmaya ilişkin bilgilerin yer aldığı 'Giriş' bölümüdür. İkinci bölümde, tüm çalışmaların künyesinin belirtildiği 'Kaynakça' bilgileri yer almaktadır. Üçüncü bölüm ise, hemen hemen bütün çalışmalara özet halinde yer veren "Çalışma Özetleri (1992-97)" bölümüdür. Bu bölümde aynı çalışmanın farklı anlatımını içeren çalışmalara sadece künye olarak yer verilmiş ayrıca bir daha özetlerine yer verilmemiştir. Dördüncü bölümde Açıköğretim Lisesi'nce yayınlanan "bülten, broşür, kılavuz, yönetmelik/yönerge ve özel basılı materyaller" bulunmaktadır. Beşinci bölüm "konu ve yazar" dizinine ayrılmıştır. Altıncı ve son bölümde ise çalışmanın genel bir değerlendirilmesi yapılmış, ancak, ayrıntılı ve karşılaştırmalı içerik analizi çalışmasına gidilmemiştir.

Birinci bölüm oluşturulurken çalışmanın orijinal adı, çalışmanın künyesi, çalışmanın kısa bir özet ya da tanıtımı ile çalışmanın nasıl elde edilebileceği bilgileri ön plana alınmıştır. Yabancı dilde yapılan yayınların adı Türkçeye çevrilmeyip aynen korunmuştur.

Araştırma kapsamına alınan çalışmalar, Üniversite ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Kütüphaneleri, Sosyal Bilimler Enstitüleri, öğretim üyeleri ile diğer kurum, kuruluş ve kişilerle yapılan görüşme ve taramalar sonucunda elde edilmiştir.

KAYNAKÇA

ALKAN, Cevat. (1987) **Açıköğretim: Uzaktan Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi**, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Yayın No: 157, Ankara.

ALKAN, Cevat. (1996) "Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi", **Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyumu**, MEB-FRTEB, 12-15 Kasım 1996, Ankara.

ÇATAL, Zeki (1996) **Sayılarla Açıköğretim Lisesi**, MEB FRTEB, (Çoğaltma), Ankara.

DEMİRAY, Uğur ve Diğerleri (1990) **Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İle İlgili Olarak Yapılan Çalışmalar Kaynakçası (1982–1990)**, 1. Basım, Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No: 454/207, Eskişehir.

DEMİRAY, Uğur. (1994) **Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İle İlgili Olarak Yapılan Çalışmalar Kaynakçası (1982–1992)**, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No: 767/390, Eskişehir.

DEMİRAY, Uğur. (1998) **Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İle İlgili Olarak Yapılan Çalışmalar Kaynakçası (1982–1997)**, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No: 1015/558, Eskişehir.

KAYA, Zeki ve Ferhan ODABAŞI (1996) "Türkiye'de Uzaktan Eğitimin Gelişimi", **Eğitim Fakültesi Dergisi**, Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi, C. 6, S. 1, Eskişehir.

KAYA, Zeki (1996) **Uzaktan Eğitimde Ders Kitapları (Açıköğretim Lisesi Örneği)**, Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi, Ankara.

MEB. (1996) **Açıköğretim Lisesi İle İlgili Mevzuat**, MEB, FRTEB, Ankara.

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİ İLE İLGİLİ
OLARAK YAPILAN ÇALIŞMALAR
KAYNAKÇASI (1992–2002)**

**A STUDY OF DROP-OUT AT OPEN HIGH SCHOOL:
Reasons and Recommendations**

- 01** ADIYAMAN, Zehra. A Study of Drop-out at Open High School: Reasons and Recommendations, The Graduate School of Social Sciences of Middle East Technical University (Unpublished Master Thesis), 1997, Ankara, Turkey. (Bu çalışmanın özeti "Açıköğretim Lisesinde Kayıt Sildirme Nedenleri ve Öneriler", adı ile **Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyumu**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye, sunulmuştur.)

UZAKTAN ÖĞRETİM YOLUYLA YABANCI DİL ÖĞRETİMİ

- 02** ADIYAMAN, Zehra. "Uzaktan Öğretim Yoluyla Yabancı Dil Öğretimi" **Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuarı, Eğitim Fakültesi Dergisi 3**, Özel Sayı 2, s. 420–425, Sakarya Üniversitesi, 2001, Adapazarı, Türkiye.(Bildirinin genişletilmiş şekli **Akademik Bilişim**, 1–3 Şubat 2002, Konya.)

MEB AÇIKÖĞRETİM ÖĞRENME MERKEZLERİ

- 03** ADIYAMAN, Zehra., Mine HİÇYILMAZ ASLAN. MEB Açıköğretim Öğrenme Merkezleri, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EĞİTEK), (Hizmete Özel), 2000, Ankara.

**BAŞBAKANLIK KÖY-KENT PROJESİ KAPSAMINDA VAN
ÖZALP-DORUTAY KÖYÜ AÇIKÖĞRETİM LİSESİ VE AÇIK
İLKÖĞRETİM OKULU ÖĞRENCİLERİ İÇİN ÖĞRENME
MERKEZİ PROJE ÖNERİSİ**

- 04** ADIYAMAN, Zehra., Mine HİÇYILMAZ ASLAN. Başbakanlık Köy-Kent Projesi Kapsamında Van-Özalp-Dorutay Köyü Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu Öğrencileri İçin Öğrenme Merkezi Proje Önerisi, Milli Eğitim

Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EĞİTEK),
(Hizmete Özel-Çoğaltma), 2001, Ankara.

AÇIKÖĞRETİMDE TELETEKST KULLANIM MODELİ (AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖRNEĞİ)

- 05** **AKOĞUZ**, Ahmet. Açıköğretimde Teletekst Kullanım Modeli (Açıköğretim Lisesi Örneği), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim (Eğitim Teknolojisi) Anabilim Dalı (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1998, Ankara Türkiye.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETİME İLİŞKİN SORUNLARININ BELİRLENMESİ

- 06** **AKYÜREK**, Salim. Açıköğretim Lisesi Öğrencilerinin Öğretime İlişkin Sorunlarının Belirlenmesi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim (Program Geliştirme) Anabilim Dalı (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1998, Ankara Türkiye.

YAPI İŞLEYİŞ VE PROGRAM AÇISINDAN AÇIKÖĞRETİM LİSESİ UYGULAMASI

- 07** **ALKAN**, Cevat., Ayhan **HAKAN**, Ersan **SÖZER**, Zeki **KAYA**, Mehmet **GÜLTEKİN** ve Handan **ANIL**. "Yapı, İşleyiş ve Program Açısından Açıköğretim Lisesi Uygulaması", **IV. Eğitim Bilimleri Kongresi**, Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 10–12 Eylül 1997, Eskişehir, Türkiye.

EĞİTİM TEKNOLOJİSİ VE UZAKTAN EĞİTİMİN KAVRAMSAL BOYUTLARI

- 08** **ALKAN**, Cevat. "Eğitim Teknolojisi ve Uzaktan Eğitimin Kavramsal Boyutları", **Uzaktan Eğitim**, Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları, s. 5-10, Yaz 1998, Kış 1999, Ankara, Türkiye.

UZAKTAN EĞİTİMDE GELİŞİM

- 09 **ALKAN**, Cevat. “Uzaktan Eğitimde Gelişim”, **Kocaeli Uzaktan Öğretim Semineri Bildirileri**, Kocaeli Üniversitesi-Kocaeli Sanayi Odası, s. 20–33, 4–6 Ekim 1997, Kocaeli, Türkiye.

UZAKTAN EĞİTİMİN TARİHSEL GELİŞİMİ, UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMA MODELLERİ VE MALİYETLERİ

- 10 **ARAR**, Atilla., Birol **ÇAKMAKÇI**. “Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi, Uzaktan Eğitim Uygulama Modelleri ve Maliyetleri”, **Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, s. 25-28, 1999, Ankara, Türkiye.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ UYGULAMASI GAP BÖLGESİNDE BİR İL ÖRNEĞİ

- 11 **AYPAY**, Ayşe. Açıköğretim Lisesi Uygulaması GAP Bölgesinde Bir İl Örneği, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1995, Ankara, Türkiye.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ 1997–1998 ÖĞRETİM YILI I. DÖNEM SONU GENEL DURUMU

- 12 **ÇAKIR**, Şenay. Açıköğretim Lisesi 1997–1998 Öğretim Yılı I. Dönem Sonu Genel Durumu, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Açıköğretim Lisesi, Nisan 1998, Ankara, Türkiye.

SAYILARLA AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 13 **ÇATAL**, Zeki. Sayılarla Açıköğretim Lisesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 1996, Ankara, Türkiye.

AÇIKÖRETİM LİSESİ VE ÖZÜRLÜ ÖĞRENCİLER

- 14 **ÇATAL**, Zeki. “Açıköğretim Lisesi ve Özürlü Öğrenciler”, **Uzaktan Eğitim**, Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları, s. 5-10, Yaz 1998-Kış 1999, Ankara, Türkiye.-(Bu çalışma ayrıca Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 1997, Ankara, Türkiye, yayınlanmıştır).

NEREDE O ESKİ EĞİTİMLER

- 15 **ÇATAL**, Zeki. “Nerede O Eski Eğitimler”, **Bilim ve Teknik Dergisi**, s. 68–69, Eylül 1997, Ankara, Türkiye.

AÇIK AÇIK AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 16 **ÇATAL**, Zeki. “Açık Açık Açıköğretim Lisesi”, **BTİE’99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı**, Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 13–15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.

KURULUŞUNUN 5. YILINDA AÇIKÖĞRETİM LİSESİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR KAYNAKÇASI (1992–1997)

- 17 **DEMİRAY**, Uğur. **Kuruluşunun 5. Yılında Açıköğretim Lisesi İle İlgili Çalışmalar Kaynakçası (1992-1997)**, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EğiTek), 79s., 1997, Ankara, Türkiye.

TÜRKİYE’DE UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINI KONU ALAN ARAŞTIRMALAR ÜZERİNE GENEL BİR DEĞERLENDİRME

- 18 **DEMİRAY**, Uğur. “Türkiye’de Uzaktan Eğitim Uygulamalarını Konu Alan Araştırmalar Üzerine Genel Bir Değerlendirme”, **Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, s. 87–92, 1999, Ankara, Türkiye.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİNE KAYITLI ENGELLİ ÖĞRENCİLERİN SİSTEME İLİŞKİN GÖRÜŞ VE BEKLENTİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

- 19 **DERE**, Sibel. Açıköğretim Lisesine Kayıtlı Engelli Öğrencilerin Sisteme İlişkin Görüş ve Beklentilerinin Değerlendirilmesi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Teknolojileri Bölümü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2002, Ankara, Türkiye.

ALMANYA'DAKİ GENÇLERİMİZİN EĞİTİM BEKLENTİLERİ VE AÇIKÖĞRETİM LİSESİ YURTDIŞI PROGRAMI

- 20 **DOĞAN**, Ahmet Atilla. “Almanya'daki Gençlerimizin Eğitim Beklentileri ve Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programı”, **Eğitim Fakültesi Dergisi**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Cilt: 10, Sayı: 1, s. 67–80, 2000, Eskişehir, Türkiye.

DÖRT DUVARIN DIŞINDA BİR OKUL: AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 21 **ERGİN**, Özgür. “Dört Duvarın Dışında Bir Okul: Açıköğretim Lisesi”, **Bilim ve Teknik Dergisi**, s. 66-69, Eylül 1997, Ankara, Türkiye.

RADYO VE TELEVİZYONUN EĞİTİM AMAÇLI KULLANILMASI BİR ÖRNEK: AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 22 **ERTUĞRUL**, Fadıl. Radyo ve Televizyonun Eğitim Amaçlı Kullanılması Bir Örnek: Açıköğretim Lisesi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1996, İstanbul, Türkiye.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ BAŞLADI

- 23 **ESİRGİN**, Ruhi. "Açıköğretim Lisesi Başladı", **Millî Eğitim**, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, Kasım 1992, Ankara, Türkiye.

KREDİ TAMAMLAMA DESTEK PROJESİ

- 24 **ESİRGEN**, Ruhi. "Kredi Tamamlama Destek Projesi", **Millî Eğitim**, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, Sayı 124, s. 47–50, Kasım 1993, Ankara, Türkiye.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ PANELİ

- 25 **ESİRGEN**, Ruhi., Ayhan **HAKAN**, Zeki **KAYA**, Mehmet **GÜLTEKİN**, Zeki **ÇATAL**, Sibel **DERE** ve Ali **BALAMİR**. "Açıköğretim Lisesi Paneli", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, 4–8 Mayıs 1998, Ankara, Türkiye.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ UYGULAMASINDA BASILI MATERYALLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

(Matematik Ders Kitapları Örneği)

- 26 **GÖÇMENLER**, Güzin. Açıköğretim Lisesi Uygulamasında Basılı Materyallerin Değerlendirilmesi (Matematik Ders Kitapları Örneği), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1996, Ankara, Türkiye. **(Bu çalışmanın özeti; a-Türkiye 1.Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 12-15 Kasım 1996, s.249-260, Ankara, Türkiye yayınlanmış ve aynı sempozyumda sunulmuştur; **b-Uzaktan Eğitim**, Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları, Yaz 1997, s. 62-65, Ankara, Türkiye, yayınlanmıştır.)

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ HAKKINDA RAPOR

- 27 **GÖKDAĞ**, Dursun. Açıköğretim Lisesi Hakkında Rapor, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Yayınlanmamış Rapor), Mayıs 1993, Ankara, Türkiye.

**BAŞBAKANLIK KÖY-KENT PROJESİ KAPSAMINDA
ORDU-MESUDİYE AÇIKÖĞRETİM LİSESİ VE AÇIK
İLKÖĞRETİM OKULU ÖĞRENCİLERİ İÇİN ÖĞRENME
MERKEZİ PROJE ÖNERİSİ**

- 28 **GÜLER**, Ümit., Özlem **GÜRSOY**, Mine **HİÇYILMAZ ASLAN**. Başbakanlık Köy-Kent Projesi Kapsamında Ordu-Mesudiye Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu Öğrencileri İçin Öğrenme Merkezi Proje Önerisi, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EĞİTEK), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 2000, Ankara.

**KONYA-KARAPINAR-HOTAMIŞ BELDESİNDE
AÇIKÖĞRETİM LİSESİ VE AÇIK İLKÖĞRETİM OKULU
ÖĞRENCİLERİ İÇİN ÖĞRENME MERKEZİ PROJE ÖNERİSİ**

- 29 **GÜLER**, Ümit, Mine **HİÇYILMAZ ASLAN**. Konya-Karapınar-Hotamış Beldesinde Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu Öğrencileri İçin Öğrenme Merkezi Proje Önerisi, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EĞİTEK), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 2001, Ankara.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI AÇIKÖĞRETİM KURUMLARI

- 30 **DÜZGÜN**, Erol. “Milli Eğitim Bakanlığı Açıköğretim Kurumları”, **İNET-TR 2001**, 1-3 Kasım 2001, İstanbul, Türkiye. (Bu çalışma ayrıca, Akademik Bilişim 2002, 1-2 Şubat Konya, Türkiye sunulmuştur.)

**GENEL LİSE ÖĞRENCİLERİNİN AÇIKÖĞRETİM LİSESİNE
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
(Ankara İli Örneği)**

- 31 **GÜRBÜZ**, Atilla. Genel Lise Öğrencilerinin Açıköğretim Lisesine İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim (Eğitim Teknolojisi) Anabilim Dalı (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1999, Ankara, Türkiye.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE GELİŞTİRİLMESİ

- 32 **HAKAN**, Ayhan. Ersan **SÖZER**, Mehmet **GÜLTEKİN** ve Zeki **KAYA**. "Açıköğretim Lisesinin Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesi", **Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), s. 309–318, 12–15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ UYGULAMASININ DEĞERLENDİRİLMESİ

- 33 **HAKAN**, Ayhan, Ersan **SÖZER**, Zeki **KAYA** ve Mehmet **GÜLTEKİN**. Açıköğretim Lisesi Uygulamasının Değerlendirilmesi, (Danışman: Cevat **ALKAN**), Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Araştırma), 517s, 1997, Eskişehir, Türkiye.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ VE AÇIK İLKÖĞRETİM OKULU ÖĞRENCİLERİ İÇİN SİNOP MERKEZ-BEKTAŞAĞA KÖYÜ ATATÜRK YATILI İLKÖĞRETİM BÖLGE OKULU ÖĞRENME MERKEZİ PROJE ÖNERİSİ

- 34 **HİÇYILMAZ ASLAN**, Mine. Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu öğrencileri için Sinop Merkez-Bektaşğa Köyü Atatürk Yatılı İlköğretim Bölge Okulu Öğrenme Merkezi Proje Önerisi, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EĞİTEK), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 2000, Ankara, Türkiye.

ÖĞRENME MERKEZLERİ

- 35 **HİÇYILMAZ ASLAN**, Mine. “Öğrenme Merkezleri, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EĞİTEK)”, **BTIE’2000 Bilişim Teknolojileri Işığında**

Eğitim Konferansı, Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 15–17 Mayıs 2000, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİ VE AÇIK İLKÖĞRETİM OKULU
ÖĞRENCİLERİ İÇİN ZONGULDAK-EREĞLİ ERDEMİR
ÖĞRENME MERKEZİ PROJE ÖNERİSİ**

- 36 **HİÇYILMAZ ASLAN**, Mine. Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu Öğrencileri İçin Zonguldak-Ereğli Erdemir Öğrenme Merkezi Proje Önerisi, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EĞİTEK), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 2001, Ankara.

UZAKTAN EĞİTİM

Genel Tanımı Türkiye’deki Gelişimi Ve Proje Değerlendirmeleri

- 37 **İŞMAN**, Aytekin. **UZAKTAN EĞİTİM Genel Tanımı Türkiye’deki Gelişimi ve Proje Değerlendirmeleri**, Değişim Yayınları, 1998, Sakarya, Türkiye.

**MESLEKİ AÇIKÖĞRETİM UYGULAMALARINDA
PERFORMANS DEĞERLENDİRME**

- 38 **KARAAĞAÇLI**, Mustafa. “Meslekî Açıköğretim Uygulamalarında Performans Değerlendirme”. **Türkiye II. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, s. 448–458, 4–8 Mayıs 1998, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİ YAPISAL İŞLEYİŞ SÜREÇLERİNDE
TEKNOLOJİ KULLANIMI VE ETKİLEŞİMLİ
TEKNOLOJİLER GEREKSİNİMİ**

- 39 **KARAAĞAÇLI**, Mustafa. “Açıköğretim Lisesi Yapısal İşleyiş Süreçlerinde Teknoloji Kullanımı ve Etkileşimli Teknolojiler Gereksinimi”, **Uluslararası Eğitim Teknolojileri**

Sempozyum ve Fuarı, Eğitim Fakültesi Dergisi 3, Özel Sayı 1,
s. 250–264, Sakarya Üniversitesi, 2001, Adapazarı, Türkiye.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİNİN ÖNEMİ

- 40 **KAYA, Zeki. "Açıköğretim Lisesinin Önemi", Çağdaş Eğitim, Sayı 212, Yıl: 20, s.10–12, Ağustos 1995, Ankara, Türkiye.**

YAPI İŞLEYİŞ VE PROGRAMIYLA AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 41 **KAYA, Zeki. "Yapı İşleyiş ve Programıyla Açıköğretim Lisesi", Eğitim Yönetimi, Sayı: 4, s. 603–605, 1995, Ankara, Türkiye.**

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ TELEVİZYON PROGRAMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

- 42 **KAYA, Zeki. "Açıköğretim Lisesi Televizyon Programlarının Değerlendirilmesi", II. Eğitim Bilimleri Kongresi, Hacettepe Üniversitesi, 6–8 Eylül 1995, Ankara, Türkiye. (Çalışma aynı başlıkla Uzaktan Eğitim, Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları, s.69-76, Kış 1998, Ankara, Türkiye, yayınlanmıştır.)**

UZAKTAN EĞİTİMDE DERS KİTAPLARI

- 43 **KAYA, Zeki. Uzaktan Eğitimde Ders Kitapları, (Açıköğretim Lisesi Örneği), Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Baskı Atölyesi, 1996, Ankara, Türkiye.**

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ DERS KİTAPLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

- 44 **KAYA, Zeki. "Açıköğretim Lisesi Ders Kitaplarının Değerlendirilmesi", Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri, Millî Eğitim Bakanlığı Film**

Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, s.395–402, 4–8 Mayıs 1998, Ankara, Türkiye.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN 75. YILINDA UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARIMIZ

- 45 **KAYA**, Zeki. “Türkiye Cumhuriyeti’nin 75. Yılında Uzaktan Eğitim Uygulamalarımız”, **Millî Eğitim**, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları: 3218, s. 139, Süreli Yayınlar Dizisi: 113, 1998, Ankara, Türkiye.

TÜRKİYE'DE UZAKTAN EĞİTİMİN GELİŞİMİ

- 46 **KAYA**, Zeki ve Ferhan **ODABAŞI**. "Türkiye'de Uzaktan Eğitimin Gelişimi", **Eğitim Fakültesi Dergisi**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, S.1, s. 29-41, Bahar 1996, Eskişehir Türkiye.(Ayrıca bu çalışma; **World Conference on Education in India:The Next Millennium**, 10-14 November 1997, New Delhi, India, sunulmuştur.)

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ YÖNETMELİĞİ

- 47 **MEB.** (Millî Eğitim Bakanlığı) "Açıköğretim Lisesi Yönetmeliği", **Resmî Gazete**, Sayı 21504, s. 32–42, 22 Şubat 1993, Ankara, Türkiye.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ İRTİBAT MERKEZLERİ UYGULAMASI ARAŞTIRMASI

- 48 **MEB.** Açıköğretim Lisesi İrtibat Merkezleri Uygulaması Araştırması, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma), Şubat 1993, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİ
BAŞARI DAĞILIMLARI
1993–1994-ÖĞRETİM YILI**

- 49** **MEB.** Açıköğretim Lisesi 1993–1994 Öğretim Yılı Başarı Dağılımları, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 1994, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİ
MEZUNLARINI İZLEME ARAŞTIRMASI**

- 50** **MEB.** Açıköğretim Lisesi Mezunlarını İzleme Araştırması, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), 1994, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİ
ÖĞRENCİLERİNİ TANIMA ARAŞTIRMASI**

- 51** **MEB.** Açıköğretim Lisesi Öğrencilerini Tanıma Araştırması, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Çoğaltma), 1994, Ankara, Türkiye.

**AÖL ÖĞRENCİ SORUNLARININ
İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 52** **MEB.** AÖL Öğrenci Sorunlarının İncelenmesi ve Değerlendirilmesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), 1995, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖĞRENCİLERİNE SUNULAN
HİZMETLERİ DEĞERLENDİRME ARAŞTIRMASI
ANKARA ÖRNEĞİ**

- 53 **MEB.** Açıköğretim Lisesi Öğrencilerine Sunulan Hizmetleri Değerlendirme Araştırması Ankara Örneği, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), 1995, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİ
BAŞARI DAĞILIMLARI 1994–1995 ÖĞRETİM YILI**

- 54 **MEB.** Açıköğretim Lisesi 1994–1995 Öğretim Yılı Başarı Dağılımları, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Çoğaltma), 1995, Ankara, Türkiye.

EĞİTİM MEDYASI VE AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 55 **MEB.** Eğitim Medyası ve Açıköğretim Lisesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı Çalışma Dokümanı AP D–11, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Ocak 1995, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİ UYGULAMASINDA
ÖĞRENCİLERİN YAZILI OLARAK LİSEYE
YANSIYAN SORUNLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 56 **MEB.** Açıköğretim Lisesi Uygulamasında Öğrencilerin Yazılı Olarak Liseye Yansıyan Sorunlarının Değerlendirilmesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Ocak 1995, Ankara, Türkiye.

BASINDA AÇIKÖĞRETİM LİSESİ - I

- 57 MEB.** Basında Açıköğretim Lisesi-I, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Şubat 1995, Ankara, Türkiye.

BASINDA AÇIKÖĞRETİM LİSESİ - II

- 58 MEB.** Basında Açıköğretim Lisesi-II, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı, Çalışma Dokümanı APD-14, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Şubat 1995, Ankara, Türkiye.

SORULAR VE CEVAPLARLA AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 59 MEB.** Sorular ve Cevaplarla Açıköğretim Lisesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı Çalışma Dokümanı APD-13, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Şubat 1995, Ankara, Türkiye.

100 SORUDA AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 60 MEB.** 100 Soruda Açıköğretim Lisesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı, Çalışma Dokümanı APD-15, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Şubat 1995, Ankara, Türkiye.

ÖĞRENCİ GÖZÜYLE AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 61 MEB.** Öğrenci Gözüyle Açıköğretim Lisesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi

Başkanlığı, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Şubat 1995, Ankara, Türkiye.

AÖL'E YÖNELİK ANKETLER

- 62** **MEB.** AÖL'e Yönelik Anketler, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı Çalışma Dokümanı APD-17, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Şubat 1995, Ankara, Türkiye.

AÖL İRTİBAT BÜROLARININ MEVCUT DURUMU VE İHTİYAÇLARININ İNCELENMESİ

- 63** **MEB.** AÖL İrtibat Bürolarının Mevcut Durumu ve İhtiyaçlarının İncelenmesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı Çalışma Dokümanı APD-16, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Mart 1995, Ankara, Türkiye.

AÖL (DÜNÜ VE BUGÜNÜ)

- 64** **MEB.** AÖL (Dünü ve Bugünü), Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı Çalışma Dokümanı APD-18, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Mart 1995, Ankara, Türkiye.

AÖL'E YÖNELİK YAZILI DOKÜMAN

- 65** **MEB.** AÖL'e Yönelik Yazılı Doküman, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı Çalışma Dokümanı APD-21, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Haziran 1995, Ankara, Türkiye.

DÖNEMLERE GÖRE AÖL MEZUNLARI VE ÜNİVERSİTEYE GİRME DURUMLARININ İNCELENMESİ

- 66 **MEB.** Dönemlere Göre Açıköğretim Lisesi Mezunları ve Üniversiteye Girme Durumlarının İncelenmesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Eylül 1995, Ankara, Türkiye.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİ TANIMA ARAŞTIRMASI - ANKARA ÖRNEĞİ

- 67 **MEB.** Açıköğretim Lisesi Öğrencilerini Tanıma Araştırması: Ankara Örneği, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Kasım 1995, Ankara, Türkiye.

1992-1993 ÖĞRETİM YILI AÇIKÖĞRETİM LİSESİ 2. DÖNEM SINAV İSTATİSTİKLERİ

- 68 **MEB.** 1992–1993 Öğretim Yılı Açıköğretim Lisesi 2. Dönem Sınav İstatistikleri, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 1996, Ankara, Türkiye.

1993-1994 ÖĞRETİM YILI AÇIKÖĞRETİM LİSESİ 1. DÖNEM YENİ KAYIT İSTATİSTİKLERİ

- 69 **MEB.** 1993–1994 Öğretim Yılı Açıköğretim Lisesi 1. Dönem Yeni Kayıt İstatistikleri, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Çoğaltma), 1996, Ankara, Türkiye.

1995–1996 ÖĞRETİM YILI 1. DÖNEM AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖĞRENCİ İSTATİSTİKLERİ

- 70 **MEB.** 1995–1996 Öğretim Yılı 1. Dönem Açıköğretim Lisesi Öğrenci İstatistikleri-II, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 1996, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖĞRENCİ
İSTATİSTİKLERİ-I
(1995–1996 Öğretim Yılı)**

- 71 **MEB.** Açıköğretim Lisesi Öğrenci İstatistikleri-I (1995-1996 Öğretim Yılı), Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 1996, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖĞRENCİ
İSTATİSTİKLERİ-II
(1995–1996 Öğretim Yılı)**

- 72 **MEB.** Açıköğretim Lisesi Öğrenci İstatistikleri-II (1995–1996 Öğretim Yılı), Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 1996, Ankara, Türkiye.

**MESLEKÎ AÇIKÖĞRETİM LİSESİ UYGULAMASI
ANKARA ÖRNEĞİ**

- 73 **MEB.** Meslekî Açıköğretim Lisesi Uygulaması Ankara Örneği, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİ 2000–2001 ÖĞRETİM YILI
İSTATİSTİKSEL VERİLERİ**

- 74 **MEB.** Açıköğretim Lisesi 2000–2001 Öğretim Yılı İstatistiksel Verileri, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, 2001, Ankara, Türkiye.

2001 YILI AÇIKÖĞRETİM LİSESİ VE AÇIK İLKÖĞRETİM OKULU SINAVLARI

- 75 **MEB.** “2001 Yılı Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu Sınavları”, **2001 Merkezi Sistem Sınavları Sayısal Bilgiler**, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, s.7, Ocak 2002, Ankara, Türkiye.

BİLGİYE ERİŞİM MERKEZİ KULLANIM KILAVUZU

- 76 **MEB-EğİTek.** Bilgiye Erişim Merkezi Kullanım Kılavuzu, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, 2001, Ankara, Türkiye.

EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ETKİNLİKLER 2001: EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ETKİNLİKLERİ SAYISAL VERİLERİ

- 77 **MEB-EğİTek.** Eğitim Teknolojileri Etkinlikler 2001: Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Etkinlikleri Sayısal Verileri, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Yayını, Mayıs 2002, Ankara, Türkiye.

TÜRKİYE 1. ULUSLARARASI UZAKTAN EĞİTİM SEMPOZYUM BİLDİRİLERİ

- 78 **MEB FRTEB.** Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, 711s, 12–15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

TÜRKİYE THE 1st INTERNATIONAL DISTANCE EDUCATION SYMPOSIUM ABSTRACTS

- 79 **MEB FRTEB.** Türkiye The 1st International Distance Education Symposium Abstracts, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİ 1996–1997 ÖĞRETİM YILI
10. DÖNEM SINAVI BAŞARI DAĞILIMI**

- 80** **MEB FRTEB-İleri Teknoloji Destekli Eğitim Ve Tanıtım Ortamları Ticaret A. Ş. Açıköğretim Lisesi 1996–1997 Öğretim Yılı 10. Dönem Sınavı Başarı Dağılımı, 1997, Ankara, Türkiye.**

**TÜRKİYE II. ULUSLARARASI
UZAKTAN EĞİTİM SEMPOZYUM BİLDİRİLERİ**

- 81** **MEB FRTEB. Türkiye II. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, 578 s, 4–8 Mayıs 1998, Ankara, Türkiye.**

**TÜRKİYE THE 2nd INTERNATIONAL DISTANCE
EDUCATION SYMPOSIUM ABSTRACTS**

- 82** **MEB FRTEB. Türkiye The 2nd International Distance Education, Symposium Abstracts, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, 4–8 Mayıs 1998, Ankara, Türkiye.**

**UZAKTAN EĞİTİM
PLANLAMASINDA AÇIK LİSE MODELİ**

- 82** **NACAROĞLU, A. Derya. "Uzaktan Eğitim Planlamasında Açık Lise Modeli", Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), s. 425–430, 12–15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.**

**DISTANCE EDUCATION IN TURKEY:
PAST, PRESENT AND FUTURE**

- 84 **ODABAŞI**, Ferhan ve Zeki **KAYA**. "Distance Education in Turkey: Past, Present and Future, **Uzaktan Eğitim**, Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları, s. 62–68, Kış 1998, Ankara, Türkiye.

**TRABZON BÖLGESİ AÖL
UYGULAMASININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 85 **ÖZÇELİK**, İsmail., Şükrü **ADA**, Murat **İSKENDER** ve Mustafa **KOÇ**. "Trabzon Bölgesi AÖL Uygulamasının Değerlendirilmesi", **Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı, Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), s. 509–515, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

**AÖL DERS PROGRAMLARININ ETKİNLİĞİNE İLİŞKİN
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ: Erzurum İl Örneği**

- 86 **ÖZERBAŞ**, Mehmet Arif. "AÖL Ders Programlarına İlişkin Öğrenci Görüşleri: Erzurum İl Örneği", **Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), s. 519–528, 12–15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

(Çalışma, **Uzaktan Eğitim**, Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları, Kış 1998, s. 97–100, Ankara, Türkiye, yayınlanmıştır.)

BİLGİ MERKEZLERİ MODELİ PROJESİ

- 87 **ÖZFIRAT**, Aysel. "Bilgi Merkezleri Modeli Projesi", **Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, s. 177–179, 1999, Ankara, Türkiye.

AÇIKÖĞRETİM LİSELİLER PROFİL ARAŞTIRMASI

- 88 PİAR GALLUP. Açıköğretim Liseliler Profil Araştırması,** Haziran 1997, Ankara, Türkiye.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ YURTDIŞI PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

- 89 SAĞLAM, Mustafa.** Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programının Değerlendirilmesi, (Danışman: Niyazi **KARASAR**), Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Araştırma), 1997, Eskişehir, Türkiye.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ AKADEMİK DANIŞMANLIK VE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

- 90 SARIGÜNEY, Yusuf.** Açıköğretim Lisesi Akademik Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetlerinin Değerlendirilmesi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2000, Ankara Türkiye

AÇIKÖĞRETİM LİSESİNDE ÖRGÜTSEL ETKİNLİK VE İLETİŞİM

- 91 SELÇUK, Yaşar.** "Açıköğretim Lisesinde Örgütsel Etkinlik ve İletişim", Türkiye **1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), s. 575–581, 12–15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

RADYODA ÖRGÜN EĞİTİM PROGRAMLARI VE TÜRKİYE’DEKİ UYGULAMALAR

- 92 SEZGİN, Jülide.** Radyoda Örgün Eğitim Programları ve Türkiye'deki Uygulamalar, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1989, İstanbul, Türkiye.

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AÇIKÖĞRETİM
KURUMLARININ MEVCUT DURUMU, SORUNLARI
VE PLANLANAN FAALİYETLERİ**

- 93 **ŞAR**, Raşit. “Millî Eğitim Bakanlığı Açıköğretim Kurumlarının Mevcut Durumu, Sorunları ve Planlanan Faaliyetleri”, **Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, s. 159–166, 1999, Ankara, Türkiye.

UZAKTAN EĞİTİM: AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖRNEĞİ

- 94 **TEKER**, Necmettin. "Uzaktan Eğitim: Açıköğretim Lisesi Örneği", **Türkiye 1.Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), s.607–616, 12–15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

**ÇAĞDAŞ BİR UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMASI OLAN
AÇIKÖĞRETİM LİSESİNE İLİŞKİN
ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRMESİ**

- 95 **TEKER**, Necmettin. “Çağdaş Bir Uzaktan Eğitim Uygulaması Olan Açıköğretim Lisesine İlişkin Öğrenci Değerlendirmesi”, **Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, s. 77–85, 1999, Ankara, Türkiye.

**ÖRGÜN ORTA ÖĞRETİMDE FEN-MATEMATİK VE
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE AÖL TELEVİZYON
DERSLERİNİN KULLANILABİLİRLİĞİ**

- 96 **TEKER**, Necmettin ve Atilla **GÜRBÜZ**. “Örgün Orta Öğretimde Fen-Matematik ve Sosyal Bilgiler Öğretiminde AÖL Televizyon Derslerinin Kullanılabilirliği”, **IV. Fen Bilimleri Eğitimi Kongresi Bildirileri**, s. 701–704, 2000, Ankara, Türkiye,

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİNDE
KULLANILAN UZAKTAN EĞİTİM ARAÇLARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 97 **TOKAT**, Tansal ve Zeki **KAYA**. Açıköğretim Lisesinde Kullanılan Uzaktan Eğitim Araçlarının Değerlendirilmesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Yayınlanmamış Rapor), 1994, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİ
İL İRTİBAT BÜROLARI
KURULUŞ VE İŞLEYİŞ SORUNLARI**

- 98 **ULUĞ**, Feyzi ve Mustafa **SARITAŞ**. Açıköğretim Lisesi İl İrtibat Büroları Kuruluş ve İşleyiş Sorunları, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Yayınlanmamış Rapor), 1993, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİ
İL İRTİBAT MERKEZLERİ
UYGULAMASI**

- 99 **ULUĞ**, Feyzi ve Mustafa **SARITAŞ**. Açıköğretim Lisesi İl İrtibat Merkezleri Uygulaması, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 1993, Ankara, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİMDE
EĞİTİM ORTAMLARI
Açıköğretim Lisesi Örneği**

- 100 **ULUĞ**, Feyzi. Uzaktan Eğitimde Eğitim Ortamları Açıköğretim Lisesi Örneği, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 1994, Ankara, Türkiye.

DISTANCE EDUCATION IN THE TURKISH SECONDARY SYSTEM

- 101** ULUĞ, Feyzi. "Distance Education in the Turkish Secondary System", **Educational Technology Research and Development**, Vol: 42, Number: 4, pp. 116–119, 1994, USA.

(Bu çalışma ayrıca, **Millî Eğitim**, S.11, ss.57–67, 1995, Ankara, Türkiye, Yayınlanmıştır).

UZAKTAN EĞİTİMDE YÜZ YÜZE EĞİTİMİN YERİ VE AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 102** ULUĞ, Feyzi. "Uzaktan Eğitimde Yüz Yüze Eğitimin Yeri ve Açıköğretim Lisesi", **Çağdaş Eğitim**, Sayı: 202, Eylül, 1994, Ankara, Türkiye.

UZAKTAN EĞİTİMDE FİNANSMAN VE MALİYET Açıköğretim Lisesi Örneği

- 103** ULUĞ, Feyzi. "Uzaktan Eğitimde Finansman ve Maliyet Açıköğretim Lisesi Örneği", **Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), s. 617-626, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

ORTA ÖĞRETİMDE UZAKTAN EĞİTİM İÇİN MODEL ARAYIŞI

- 104** ULUĞ, Feyzi. "Orta Öğretimde Uzaktan Eğitim İçin Model Arayışı" **Uzaktan Eğitim Dergisi**, Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları, s.55–61, Yaz 1997, Ankara, Türkiye.

UZAKTAN EĞİTİM

- 105** **UZAKTAN EĞİTİM**. Uzaktan Eğitim Vakfı Yayın Organı, Ankara, Türkiye.

**AN INTERVIEW STUDY ON OPEN HIGH SCHOOL
STUDENTS' PERCEPTION OF SCIENCE TV PROGRAMMES**

- 106 UZER, Aynur.** An Interview Study on Open High School Students' Perception of Science TV Programmes, The Graduate School of Social Sciences of Middle East Technical University (Unpublished Master Thesis), 1997, Ankara, Turkey,

**BİLGİYE ERİŞİM MERKEZİNDE ÜRETİM,
YARATIM, PAYLAŞIM**

- 107 UZER, Aynur.** “Bilgiye Erişim Merkezinde Üretim, Yaratım, Paylaşım”,(CD’den sunum), **Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuarı, Eğitim Fakültesi Dergisi 3, Özel Sayı 1, Sakarya Üniversitesi, 2001, Adapazarı, Türkiye.**

**YÖK ENFORMATİK MİLLÎ KOMİTESİNİN GÖREVLERİ VE
TÜRKİYE’DE UZAKTAN EĞİTİM**

- 108 VAROL, Asaf.** “YÖK Enformatik Millî Komitesinin Görevleri ve Türkiye’de Uzaktan Eğitim” **Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuarı, Eğitim Fakültesi Dergisi 3, Özel Sayı 1, s. 41–53, Sakarya Üniversitesi, 2001, Adapazarı, Türkiye.**

**UZAKTAN EĞİTİM İÇİN MODERN TEKNİKLERİN
KULLANILMASI ARAŞTIRMASI:
Açık Lise Öğrenci Anketleri Sonuçları**

- 109 VERİ ARGE.** Uzaktan Eğitim İçin Modern Tekniklerin Kullanılması Araştırması: Açık Lise Öğrenci Anketleri Sonuçları, Veri Araştırma Geliştirme Hizmetleri Ticaret LTD., (Yayınlanmamış Rapor), Haziran 1996, Ankara, Türkiye.

**ÇALIŞMA ÖZETLERİ
(1992–2002)**

A STUDY OF DROP-OUT AT OPEN HIGH SCHOOL: Reasons and Recommendations

- 01** ADIYAMAN, Zehra. A Study of Drop-out at Open High School: Reasons and Recommendations, The Graduate School of Social Sciences of Middle East Technical University (Unpublished Master Thesis), 1997, Ankara, Turkey.

(Bu çalışmanın özeti "Açıköğretim Lisesinde Kayıt Sildirme Nedenleri ve Öneriler", adı ile **Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 12–15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye, sunulmuştur.)

Eğitimin, ne şekilde olursa olsun öğrenen-öğreten-okul (ortam) üçgeninde gerçekleştirildiği varsayımından yola çıkılarak yapılan bu çalışma, Açıköğretim Lisesi (AÖL) öğrencilerinin öğrenimlerini yarıda bırakma nedenlerini incelemek ve AÖL uygulamalarının iyileştirilmesi için öneriler geliştirmek amacıyla yapılmıştır.

Açıköğretim Lisesi örneği, öğrenimi yarıda bırakma yönüyle incelenmiş; kayıt sildiren öğrencilere uygulanan bir anket ile okul-öğrenci ilişkisi irdelenerek eğitimi tamamlamama nedenleri arasında iki yönlü etkileşimli eğitimin rolünün etkinliği araştırılmıştır. Anket Ankara'da oturan ve tasdiknamelerini almak için AÖL yönetim binasına bizzat gelen kişilere uygulanmıştır.

Çalışmanın sonuçları, öğrenimi terk etme nedenleri arasında kişisel nedenlerin yanı sıra, yönetsel ve yapısal sorunların dikkat çekecek kadar belirgin olduğunu göstermektedir. Bu sorunların çözümü, uygulanmakta olan yönetmeliğin bazı maddelerinin (Ör: 36. Madde) öğrencilerin gereksinimlerine göre gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesi ve yüz yüze eğitimin gerçekleştirilmesinde aranmalıdır.

Yine bu çalışmada AÖL, bir uzaktan eğitim modeli olarak irdelenmiş, geleneksel Türk Eğitim sisteminde “öğretilen” olarak yerini alan öğrencinin, uzaktan eğitimin olmazsa olmaz özelliği olan “öğrenen” haline gelmesi için yapılması gerekenler -öğrenim danışmanlığı (tutoring), büro hizmetlerinde danışmanlık (counselling), kişisel yazışmalar v.b.- bu çalışma sonunda önerilen uzaktan eğitim

modelinde özellikle vurgulanmıştır. Uzaktan eğitimin en önemli tamamlayıcıları olarak AÖL yönetmeliğinde de yer alan yönetim danışmanlığının, rehberliğin, iki yönlü etkileşimli iletişimin ve yüz yüze eğitimin zaman kaybetmeksizin uygulamaya konulması gereği ve gerçeği ortaya çıkmıştır.

UZAKTAN ÖĞRETİM YOLUYLA YABANCI DİL ÖĞRETİMİ

- 02 ADIYAMAN, Zehra.** “Uzaktan Öğretim Yoluyla Yabancı Dil Öğretimi” **Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuarı, Eğitim Fakültesi Dergisi 3**, Özel Sayı 2, s. 420–425, Sakarya Üniversitesi, 2001, Adapazarı, Türkiye. (Bildirinin genişletilmiş şekli **Akademik Bilişim**, 1–3 Şubat 2002, Konya.)

Bu çalışmada, uzaktan eğitimin tanımı yapılarak uzaktan eğitimin üç temel ögesi olan öğretene, öğrenene ve ortam açıklanmaktadır. Dünyada uzaktan eğitim yoluyla yabancı dil öğretimi uygulamalarından örnekler verilmekte, Türkiye’deki uygulamalardan söz edilmektedir.

Türkiye’deki uzaktan eğitim yoluyla yabancı dil öğretimi uygulamaları olarak; bugüne kadar yapılan Millî Eğitim Bakanlığı uygulamalarından bahsedilmektedir. Bu uygulamalar; radyo programları, TV Okulu/TV Dershanesi, Açıköğretim Lisesi, Açık İlköğretim Okulu’dur. Başka yabancı dil öğretimi uygulamaları ise; Anadolu Üniversitesi AÖF Yabancı Dil Öğretimi, ODTÜ Uzaktan Etkileşimli Yabancı Dil Öğrenme Projesi, FONO Açıköğretim Kurumu Yabancı Dil Eğitimi ve Limasolu Naci Öğretim Yayınları’dır. Bildiride ayrıca, yabancı dilin de öteki alanlar gibi uzaktan eğitim yoluyla öğretilbileceği vurgulanmaktadır.

MEB AÇIKÖĞRETİM ÖĞRENME MERKEZLERİ

- 03 ADIYAMAN, Zehra., Mine HİÇYILMAZ ASLAN.** MEB Açıköğretim Öğrenme Merkezleri, Milli Eğitim Bakanlığı

Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EĞİTEK), (Hizmete Özel), 2000, Ankara.

MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından sürdürülmekte olan Öğrenme Merkezleri uygulamalarının tümünün irdelendiği, mevcut durumları ile geleceğe dönük planlamaların ve öngörülerin ortaya konulduğu çalışmadır.

Çalışmanın özeti, BTIE 2000 (15–17 Mayıs 2000-Ankara), Sakarya Üniversitesi I. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyumu (28-30 Kasım 2001-Sakarya), INET-TR 2001 (1-3 Kasım 2001-İstanbul), Akademik Bilişim 2002 (1-2 Şubat 2002-Konya), BTIE 2002 (20-22 Mayıs 2002-Ankara) ve Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu (23-25 Mayıs 2002, Eskişehir) etkinliklerinde güncellenerek sunulmuştur.

BAŞBAKANLIK KÖY-KENT PROJESİ KAPSAMINDA VAN-ÖZALP-DORUTAY KÖYÜ AÇIKÖĞRETİM LİSESİ VE AÇIK İLKÖĞRETİM OKULU ÖĞRENCİLERİ İÇİN ÖĞRENME MERKEZİ PROJE ÖNERİSİ

- 04 ADIYAMAN, Zehra., Mine HİÇYILMAZ ASLAN.** Başbakanlık Köy-Kent Projesi Kapsamında Van-Özalp-Dorutay Köyü Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu Öğrencileri İçin Öğrenme Merkezi Proje Önerisi, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EĞİTEK), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 2001, Ankara.

Başbakanlık Köy-Kent Projeleri kapsamında Valilik, İlçe Kaymakamlığı ve Milli Eğitim Vakfı'nın katkılarıyla yeni yapılacak bir binanın örgün eğitim öğrencileri ile Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu öğrencileri için bilgi ve iletişim teknolojileri altyapılı öğrenme merkezi oluşturulmasına yönelik hazırlanan proje önerisi.

Proje kapsamında binanın tüm yıl, tüm gün, isteyen herkese eğitim hizmeti sunmasına yönelik öneriler bulunmaktadır. Çalışmada öğrenme merkezinin etkin kullanımına ilişkin öneriler de yer almaktadır.

AÇIKÖĞRETİMDE TELETEKST KULLANIM MODELİ (AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖRNEĞİ)

- 05 AKOĞUZ**, Ahmet. Açıköğretimde Teletekst Kullanım Modeli (Açıköğretim Lisesi Örneği), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim (Eğitim Teknolojisi) Anabilim Dalı (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1998, Ankara Türkiye.

Literatür tarama modeli ile gerçekleştirilen ve Açıköğretim Lisesi televizyon yayınlarında teletekstle öğretim teknolojisi için bir model önerisi geliştirmeyi amaçlayan bu araştırmada, öncelikle Açıköğretim Lisesi'nin öğrencilerce tercih durumları ve olanaklarına yer verilmiştir. Araştırmaya göre, Açıköğretim Lisesi içinde önemli bir yere sahip olan TV yayınlarının öğrencilerin istekleri doğrultusunda uygun saatlerde yayınlanması gerekmektedir. Televizyon ile birlikte kullanılabilen bir teknoloji olan teletekstin de uzaktan öğretime yardımcı bir bireysel öğretim aracı olarak kullanılmasına ihtiyaç vardır. Bu alanda iki yönlü bir model önerisi geliştirilmiştir.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETİME İLİŞKİN SORUNLARININ BELİRLENMESİ

- 06 AKYÜREK**, Salim. Açıköğretim Lisesi Öğrencilerinin Öğretime İlişkin Sorunlarının Belirlenmesi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim (Program Geliştirme) Anabilim Dalı (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1998, Ankara Türkiye.

Açıköğretim Lisesi uygulaması ile orta öğretim düzeyindeki bazı sorunlara çözüm getirilmeye çalışılmaktadır. Bu uygulamadan beklenen sonucun alınması, uygulama sırasında çıkabilecek sorunların bilimsel olarak çözüme ulaştırılması ile mümkün olacaktır. Bu araştırmada, AÖL'ün öğretime başlamasından itibaren ortaya çıkan sorunların belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu genel amaç çerçevesinde, araştırmada AÖL öğrencilerinin, TV ders programı yayınlarının niteliği hakkındaki görüşlerinin ve öğretime ilişkin sorunlarının

belirlenmesine ve elde edilen bulgular doğrultusunda öneriler getirilmeye çalışılmıştır.

YAPI İŞLEYİŞ VE PROGRAM AÇISINDAN AÇIKÖĞRETİM LİSESİ UYGULAMASI

- 07** ALKAN, Cevat. Ayhan HAKAN, Ersan SÖZER, Zeki KAYA, Mehmet GÜLTEKİN ve Handan ANIL. "Yapı, İşleyiş ve Program Açısından Açıköğretim Lisesi Uygulaması", **IV. Eğitim Bilimleri Kongresi**, Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 10–12 Eylül 1997, Eskişehir, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi, uzaktan öğretim teknolojilerini kullanarak lise öğrenimi veren ve bu hizmeti merkezi sistemle yürüten Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde yer alan bir orta öğretim kurumudur. 1992 yılında öğretime başlayan Açıköğretim Lisesi, orta öğretimde yaşanan bazı sorunların çözümünde bir seçenek olmuş ve büyük bir öğrenim talebiyle karşı karşıya kalmıştır. Bu kurumun yapı ve işleyişinde lisenin illerde doğrudan öğrenciyle iletişimi sağlayan İl İrtibat Bürolarının önemli bir yeri vardır. Bu çalışmada, Açıköğretim Lisesi'nin temel yapı taşları niteliğini oluşturan İl İrtibat Bürolarında yaşanan sorunlar saptanmaya çalışılmıştır.

EĞİTİM TEKNOLOJİSİ VE UZAKTAN EĞİTİMİN KAVRAMSAL BOYUTLARI

- 08** ALKAN, Cevat. "Eğitim Teknolojisi ve Uzaktan Eğitimin Kavramsal Boyutları", **Uzaktan Eğitim**, Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları, s. 5–10, Yaz 1998, Kış 1999, Ankara, Türkiye.

Bu makalede, eğitim teknolojisi ve uzaktan eğitimin kavramsal boyutları açıklanmakta, Türkiye’de uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin özet bilgi verilmektedir. Çalışmada, Türkiye’de uzaktan eğitim alanında orta öğretim düzeyindeki bir uygulama olarak Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde hizmet veren Açıköğretim Lisesi’nden söz edilmektedir.

UZAKTAN EĞİTİMDE GELİŞİM

- 09 **ALKAN**, Cevat. “Uzaktan Eğitimde Gelişim”, **Kocaeli Uzaktan Öğretim Semineri Bildirileri**, Kocaeli Üniversitesi-Kocaeli Sanayi Odası, s. 20–33, 4–6 Ekim 1997, Kocaeli, Türkiye.

Bu bildiride, günümüzde eğitim sistemlerinin karşılaştığı sorunların çözümünde eğitimde uygulanan ileri eğitim teknoloji-lerinden söz edilmekte ve çağdaş, bilimsel, sosyal ve bireysel olgulardaki değişimin eğitimde yenileşme gereksinimini gündeme getirdiği belirtilmektedir.

Bu bağlamda eğitim süreçlerinin yapı, içerik ve işlev yönünden yenileşmesi, öğrenci grubunun farklılaşması, eğitim süreçlerinin yeni boyutlar kazanması ve yeni öğretim modellerine gereksinim duyulması gibi nedenlerle alanda çeşitli seçenekler üretmenin söz konusu olduğu vurgulanmış ve uzaktan öğretimin de, bu seçeneklerden birini oluşturduğu belirtilerek, uzaktan eğitim uygulamalarının kavramsal dayanaklarına, uzaktan eğitim sisteminin ve süreçlerinin özgün yönlerine, uzaktan eğitim sisteminin gelişim nedenlerine ve uzaktan eğitimi daha etkili ve verimli duruma getirmek için hangi hususların dikkate alınması gerektiğine yer verilmiştir.

Bildiride bununla birlikte, uzaktan eğitim alanında Türkiye’deki uygulamalardan tarihsel gelişim süreci içinde söz edilerek, orta öğretim düzeyindeki son girişimlerin 1980 ve 1990’lı yıllarda Millî Eğitim Bakanlığına bağlı olarak yürütülen TV Okulu ve Açıköğretim lisesi uygulamaları olduğu belirtilmiştir.

UZAKTAN EĞİTİMİN TARİHSEL GELİŞİMİ, UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMA MODELLERİ VE MALİYETLERİ

- 10 **ARAR**, Atilla. Birol **ÇAKMAKÇI**. “Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi, Uzaktan Eğitim Uygulama Modelleri ve Maliyetleri”, **Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyum**

Bildirileri, Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, s. 25–28, 1999, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada uzaktan öğretimin tarihsel gelişimi başlığı altında, dünyada ve Türkiye’deki açıköğretim uygulamalarından söz edilmiştir. Türkiye’deki uygulamalar Mektupla Öğretim, Deneme Yüksek Öğretmen Okulu, Yüksek Öğretim Kurumu, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, Açıköğretim Lisesi başlıkları altında incelenmiştir.

Tek yönlü ve çift yönlü iletişimli uzaktan eğitim uygulama modellerine ve İstihkam Okulu ve Eğitim Merkez Komutanlığı’nda kurulacak olan örnek uygulamalara yer verilmiştir.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ UYGULAMASI GAP BÖLGESİNDE BİR İL ÖRNEĞİ

- 11** **AYPAY**, Ayşe. Açıköğretim Lisesi Uygulaması GAP Bölgesinde Bir İl Örneği, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1995, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada Açıköğretim Lisesinin GAP (Güney doğu Anadolu Projesi) Bölgesi sınırları içerisindeki Siirt ilindeki uygulamasının, öğretim süreçleri açısından Siirt ilindeki durumunun ne olduğu problem konusu edilerek incelenmiştir.

Araştırma bu problemi çözmek üzere, öğrenci görüşleri açısından öğretim süreçlerindeki öğelerin durumunu ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmanın sonucuna göre; öğrenciler genellikle, birincil olarak ders kitapları, ikincil olarak ders notları ile çalışmaktadırlar.

Kitaplardaki "amaç" ve "özet" bölümlerinin genellikle anlaşılır olduğunu, yer alan örneklemeleri, şekil, şema ve çizelgeleri konu ve kavramları açıklamada yeterli bulduklarını, ancak kitaptaki soruların kendilerini araştırmaya yöneltmediğini, bunun yanı sıra; ders

kitaplarının boyutlarını, sunulan bilgi miktarını yeterli gördüklerini ifade etmişlerdir.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ 1997–1998 ÖĞRETİM YILI I. DÖNEM SONU GENEL DURUMU

- 12 ÇAKIR, Şenay. Açıköğretim Lisesi 1997–1998 Öğretim Yılı I. Dönem Sonu Genel Durumu,** Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Açıköğretim Lisesi, Nisan 1998, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada Açıköğretim Lisesi'nin kuruluşundan bu yana ve son durumu ile ilgili olarak öğrencilerin cinsiyet, yaş gibi kişisel ve demografik özellikleri, bir işte çalışıp çalışmama durumlarına ilişkin sayısal veriler, aktif, donuk ve silik öğrenci sayıları, öğrenci kayıtlarının yıllara göre dağılımları, kayıt sildiren öğrenci sayıları, öğrencilerin il bazında dağılımları vb. konularda sayısal bilgilere yer verilmiştir.

SAYILARLA AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 13 ÇATAL, Zeki. Sayılarla Açıköğretim Lisesi,** Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 1996, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi yönetimi tarafından hazırlanan bu çalışmada; öğrencilerin cinsiyet, yaş dağılımları, aktif, donuk ve silik öğrenci durum ve sayıları, öğrenci kayıtlarının yıllara göre dağılımları, öğrencilerin il bazında dağılımları vb. konularda sayısal bilgilere yer verilmiştir.

AÇIKÖRETİM LİSESİ VE ÖZÜRLÜ ÖĞRENCİLER

- 14 ÇATAL, Zeki. “Açıköğretim Lisesi ve Özürlü Öğrenciler”,** **Uzaktan Eğitim,** Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları, s. 5–10, Yaz 1998-Kış 1999, Ankara, Türkiye. (Bu çalışma ayrıca Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 1997, Ankara, Türkiye, yayınlanmıştır).

Bu çalışmada, Türkiye’de özürlü yurttaşların genel nüfus içindeki yerine ve eğitim hizmetlerinden yararlanma durumlarına değinilmekte; AÖL’e kayıtlı özürlü öğrencilerin öğretim yıllarına, cinsiyetlerine, izledikleri programlar ve çalışma özelliklerine göre dağılımlarına yer verilmektedir. Bununla birlikte makalede, Açıköğretim Lisesinin vermekte olduğu kitap ve ders notu, TV ve radyo programları, yüz yüze eğitim, bülten, iletişim ve rehberlik, sınav gibi hizmetleri görme, işitme konuşma ve ortopedik engelleri olan öğrenciler açısından değerlendirilmekte ve dünyadaki benzerleri gibi bu öğretim kurumunun da özürllülere yönelik hizmetler verebilmesi için MEB merkez ve taşra kuruluşlarının yanı sıra bu alanda çalışmalar yapan çeşitli birimlerden destek sağlaması gerektiği vurgulanmaktadır.

NEREDE O ESKİ EĞİTİMLER

- 15 ÇATAL, Zeki. “Nerede O Eski Eğitimler”, **Bilim ve Teknik Dergisi**, s. 68–69, Eylül 1997, Ankara, Türkiye.

Bu makalede, uzaktan eğitimin, eğitimin temelinde var olan; kişilere din, cinsiyet, görüş farklılığına bakılmaksızın hizmet verme amacını sağlayan bir yöntem olduğu, disiplin ve kontrolün olumsuz etkilerini en aza indirdiği, Türkiye’de bir çok kişinin sosyal, ekonomik ve fiziki koşullar nedeniyle lise eğitimini alamadığı, AÖL’ün 5. Yılında öğrenci sayısı ve çeşitliliği ile dünyadaki ilk sıralarda yer aldığı ve kişilere lise mezunu olma şansını verdiği, Açıköğretim Lisesi’nin başarılı olmasının, gerekli altyapı ve teknik olanakların sağlanmasına bağlı olduğu vurgulanmaktadır.

AÇIK AÇIK AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 16 ÇATAL, Zeki. “Açık Açık Açıköğretim Lisesi”, **BTİE’99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı**, Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada, Açıköğretim Lisesi ile ilgili olarak yaşanan olumsuz yönlerin ortaya konarak Açıköğretim Lisesi'nin kuruluşundan yazının yayınlandığı tarihe kadar geçen süre içinde karşılaşılan eğitim hizmetleriyle ilgili problemlere ilişkin çözüm önerileri getirilerek daha iyi bir eğitim yapılabilmesi için gereken şartlar sunulmuştur.

KURULUŞUNUN 5. YILINDA AÇIKÖĞRETİM LİSESİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR KAYNAKÇASI (1992–1997)

- 17 **DEMİRAY, Uğur. Kuruluşunun 5. Yılında Açıköğretim Lisesi İle İlgili Çalışmalar Kaynakçası (1992-1997)**, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EğiTek), 79s., 1997, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada, Açıköğretim Lisesi ile ilgili olarak yapılan çalışmaların kaynakçaları ve özetleri yer almaktadır. Açıköğretim Lisesi ile ilgili çalışmalar; kapsamı, düzeyi, yöntem ve genel sonuçlar açısından değerlendirilmiştir.

Bu çalışmalar arasında makaleler, tezler, broşürler, bültenler, kitaplar, bildiriler, raporlar yer almaktadır. Araştırma kapsamındaki çalışmalar kütüphanelerden, enstitülerden, Millî Eğitim Bakanlığı gibi kurum ve kuruluşlar ile kişilerden edinilmiştir.

Kaynakçada, Açıköğretim Lisesi'ne ilişkin 1992 ve 1997 tarih aralığını kapsayan 70 çalışma yer almaktadır. Beş yıl içerisinde yapılmış olan bu araştırmalar yaklaşık otuz araştırmacı ve beş kurum tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu durum, bazı araştırmacıların ve kurumların AÖL ile ilgili konularda birden fazla çalışma yaptığını göstermektedir. Ayrıca AÖL uygulamasını konu alan çalışmaların 1995 yılından sonra önemli ölçüde artış gösterdiği görülmektedir.

TÜRKİYE'DE UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINI KONU ALAN ARAŞTIRMALAR ÜZERİNE GENEL BİR DEĞERLENDİRME

- 18 **DEMİRAY, Uğur. “Türkiye’de Uzaktan Eğitim Uygulamalarını Konu Alan Araştırmalar Üzerine Genel Bir**

Değerlendirme”, **Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, s. 87–92, 1999, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada, ülkemizdeki uzaktan eğitim uygulayan Açıköğretim Fakültesi, Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu ile ilgili çalışmalar, kapsamı, düzeyi, yöntem ve genel sonuç bilgileri açısından değerlendirilmiştir. Bu çalışmalar arasında makaleler, tezler, broşürler, bültenler, kitaplar, bildiriler, raporlar yer almaktadır. Araştırma kapsamındaki çalışmalar kütüphanelerden, enstitülerden, Millî Eğitim Bakanlığı gibi kurum ve kuruluşlar ile kişilerden edinilmiştir.

Açıköğretim Lisesi’ne ilişkin çalışmalar Aralık 1993 ve Nisan 1998 tarihlerini kapsayan 70 çalışmadır. Beş yıl içerisinde yapılmış olan bu araştırmalar yaklaşık otuz araştırmacı ve beş kurum tarafından gerçekleştirilmiştir. AÖL uygulamasını konu alan çalışmaların 1995 yılından sonra önemli ölçüde artış gösterdiği görülmektedir.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİNE KAYITLI ENGELLİ ÖĞRENCİLERİN SİSTEME İLİŞKİN GÖRÜŞ VE BEKLENTİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

- 19 DERE, Sibel.** Açıköğretim Lisesine Kayıtlı Engelli Öğrencilerin Sisteme İlişkin Görüş ve Beklentilerinin Değerlendirilmesi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Teknolojileri Bölümü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2002, Ankara, Türkiye.

Bu çalışma, Açıköğretim Lisesine devam eden engelli öğrencilerin sisteme ilişkin görüş ve beklentilerini değerlendirmek amacıyla öğrenci görüşlerine dayalı olarak hazırlanmıştır. Araştırmanın çalışma kümesini Ankara ilindeki İl Eğitim Araçları ve Donatım Merkezi Müdürlüklerine kayıtlı 258 engelli öğrencinin tamamı oluşturmaktadır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından bir anket geliştirilmiştir. Araştırmanın amacına uygun olarak geliştirilen bu anket 34 sorudan oluşmuştur. Geliştirilen bu anket çalışma kümesine uygulanmış ve gerekli veriler elde edilmiştir. Verilerin analizinde SPSS

paket istatistik programı kullanılmıştır. Soruların analizinde amaca uygun olarak frekans ve yüzdeler ile önem katsayısından yararlanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular özetle şöyledir.

Öğrencilerin büyük çoğunluğu erkektir. Engel grupları içerisinde ortopedik engelli sayısı en fazla, konuşma engelli öğrenci sayısı ise en azdır.

Örgün öğretim yaş sınırında olmamalarına rağmen çalışan öğrenci azdır. Bu da onların engellerinden dolayı bir programa yerleşememelerinin tipik örneğidir. Yıl ilerledikçe Açıköğretim Lisesine kayıtlı engelli sayısı da artmaktadır. Bundan anlaşılan, engelli öğrencilerin eğitim ihtiyacı olduğu ve bu ihtiyacın bir şekilde karşılanması gerektiğidir.

Yine öğrencilerin büyük çoğunluğu lise eğitimi almalarına neden olarak lise diplomasına sahip olmak ve bir işte çalışmak istediklerini belirtmektedirler. Açıköğretim Lisesini de, engel gruplarına uygun başka bir okul olmadığı için tercih etmektedirler.

Yapılan çalışma ile Açıköğretim Lisesinin engelli öğrenciler için uygun olduğu görülmüştür. Ancak bu ihtiyaçları özeldir. Bu nedenle daha fazla engelli öğrencinin okula devamının sağlanması ve halen okuyan öğrencilerin ihtiyaçlarının karşılanması için okulda gerekli düzenlemelerin biran önce yapılması gerekmektedir.

ALMANYA'DAKİ GENÇLERİMİZİN EĞİTİM BEKLENTİLERİ VE AÇIKÖĞRETİM LİSESİ YURTDIŞI PROGRAMI

- 20 DOĞAN, Ahmet Atilla.** “Almanya'daki Gençlerimizin Eğitim Beklentileri Ve Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programı”, **Eğitim Fakültesi Dergisi**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Cilt: 10, Sayı: 1, s. 67-80, 2000, Eskişehir, Türkiye.

Makalede, Almanya'da temel eğitim, meslek eğitimi ve lise eğitimi seviyelerinde olan gençlerimizin yıllardır çözilemeyen sorunlarının her yıl yeniden tazelendiği, Almanya başta olmak üzere, Avrupa ülkelerinde Millî Eğitim Bakanlığı ile Anadolu Üniversitesi

işbirliği içinde 1990 yılından bu yana yürütülen Açık Lise Projesinin, Almanya'daki Türklerin eğitim sorunlarına çözüm getiren bir model olduğu belirtilmektedir.

DÖRT DUVARIN DIŞINDA BİR OKUL: AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 21 ERGİN, Özgür.** “Dört Duvarın Dışında Bir Okul: Açıköğretim Lisesi”, **Bilim ve Teknik Dergisi**, s. 66-69, Eylül 1997, Ankara, Türkiye.

Çalışmada, Açıköğretim Lisesi’nden geleneksel eğitimin yarattığı sorunları ortadan kaldıracak ve değişen teknolojiye göre gelişebilecek bir uygulama olarak söz edilmekte ve bu uygulamanın orta öğretim düzeyindeki herkese eğitim ve öğretim alanında fırsat ve olanak eşitliği sağladığı belirtilmektedir.

Çalışmada ayrıca, öğrencilerin farklı ihtiyaçlarını ve beklentilerini ortaya koymak amacıyla 1996 yılında AÖL’ne devam eden öğrenciler üzerinde yapılan bir araştırmanın bulgularına yer verilmiştir. Bunun yanı sıra, Film, Radyo ve Televizyonla Eğitim Başkanlığı bünyesinde gerçekleştirilen AÖL uygulamasının üç temel süreci olan; basılı materyallerle öğretim, yayın yoluyla öğretim ve yüz yüze öğretim bileşenleri hakkında bilgilere ve yaşanan aksaklıklara da yer verilmiştir.

RADYO VE TELEVİZYONUN EĞİTİM AMAÇLI KULLANILMASI BİR ÖRNEK: AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 22 ERTUĞRUL, Fadıl.** Radyo ve Televizyonun Eğitim Amaçlı Kullanılması Bir Örnek: Açıköğretim Lisesi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1996, İstanbul, Türkiye.

Bu tez çalışmasında kitle iletişim aracı olarak radyo ve televizyonun eğitimde bir bileşen olarak eğitim ortamı olma konusu üzerinde durulmuştur. 1992 yılında MEB-FRTEB bünyesinde uzaktan eğitim sistemleri kullanılarak lise düzeyinde başlatılan Açıköğretim Lisesi

(AÖL) uygulamasında televizyon ve radyonun kullanım boyutu ile ilgili olarak saptamalarda bulunulmuş ve İstanbul'da AÖL öğrencilerine radyo ve televizyon ders programlarından yararlanma boyutunda bir anket uygulanmıştır. Çalışmanın sonucunda televizyon/radyo ders programlarının öğrencilere yararlı olduğu ortaya çıkmıştır.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ BAŞLADI

- 23 ESİRGEN**, Ruhi. "Açıköğretim Lisesi Başladı", **Millî Eğitim**, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, Kasım 1992, Ankara, Türkiye.

Yazıda; Açıköğretim Lisesi'nin kurulmasına ilişkin çalışmaların sona erdirilmesi, sistemin öğrenci almaya başlamasıyla Açıköğretim Lisesi'nin amacı, hedef kitlesi, sistemin işleyişi ve başvuru konularında bilgi verilmektedir.

KREDİ TAMAMLAMA DESTEK PROJESİ

- 24 ESİRGEN**, Ruhi. "Kredi Tamamlama Destek Projesi", **Millî Eğitim**, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, Sayı 124, s. 47-50, Kasım 1993, Ankara, Türkiye.

Öğrencilerin ilgi istek ve yetenekleri doğrultusunda yetiştirilmelerini sağlamak amacı ile 1991–1992 Öğretim yılından itibaren yürürlüğe giren ders geçme ve uygulanmasında değişik sıkıntılar yaşanmaktadır. Okuldan okula, bölgeden bölgeye değişik nitelik ve ölçülerde de olsa, bina, sınıf, öğretmen ve donanım yetersizliği, sistemin amacına ulaşmasını engellemekte, sistemin özünü oluşturan öğrencinin seçme şansını büyük ölçüde sınırlamaktadır.

Bu makalede, bu sorunun Açıköğretim Lisesinin devreye sokularak giderilmesi konusundaki proje anlatılmaktadır. Proje, okul yönetimlerinin sınıf ve öğretmen yetersizliği nedeni ile ortak ya da seçmeli ders açamama ya da zorunlu olarak seçmeli ders belirleme sıkıntısını aşmaya yardımcı olabilecektir. Okul ve bölge bazında farklılaşmayı ortadan kaldırarak, eğitim-öğretim programlarında ve

sistemde bütünleşmeyi sağlayacaktır. Açıköğretim Lisesi aracılığı ile lise düzeyindeki eğitim ve öğretimde fırsat eşitliği yaratılacağı, bu yolla toplumun kültür düzeyinin yükselmesine katkıda bulunulacağı savunulmaktadır.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ PANELİ

- 25 ESİRGİN**, Ruhi., Ayhan **HAKAN**, Zeki **KAYA**, Mehmet **GÜLTEKİN**, Zeki **ÇATAL**, Sibel **DERE** ve Ali **BALAMİR**. “Açıköğretim Lisesi Paneli”, **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, 4-8 Mayıs 1998, Ankara, Türkiye.

Panelde, 1992’den beri 250.000’i aşkın öğrenciye uzaktan eğitim hizmeti veren ve orta öğretim düzeyinde uzaktan eğitimin ülkemizde öncüsü olan Açıköğretim Lisesi’nin uygulamaları ve geleceğe dönük projeleri tartışılmıştır.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ UYGULAMASINDA BASILI MATERYALLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ (Matematik Ders Kitapları Örneği)

- 26 GÖÇMENLER**, Güzin. Açıköğretim Lisesi Uygulamasında Basılı Materyallerin Değerlendirilmesi (Matematik Ders Kitapları Örneği), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1996, Ankara, Türkiye. (Bu çalışmanın özeti; **a-Türkiye 1.Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 12-15 Kasım 1996, s.249-260, Ankara, Türkiye, yayınlanmış ve aynı sempozyumda sunulmuştur; **b-Uzaktan Eğitim**, Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları, Yaz 1997, s. 62-65, Ankara, Türkiye, yayınlanmıştır.)

Bu araştırmada çağdaş eğitim teknolojisi gelişimlerinden eğitim ortamları konusu üzerinde durulmuştur.1992 yılında MEB-FRTEM bünyesinde uzaktan eğitim sistemleri kullanılarak lise düzeyinde

başlatılan Açıköğretim Lisesi (AÖL) uygulamasının basılı ders materyallerinden biri olan Matematik 1–2 Ders Kitaplarının uzaktan eğitim yöntemi ilkelerine uygun hazırlanıp hazırlanmadığı, öğrenci değerlendirmesi ile örnek bir çalışma olarak incelenmiştir.

Bu çalışma sonucunda; AÖL Matematik1-2 Kitaplarının biçimsel ve öğretimsel özellikleri açısından yeterli olmasına karşın, içerik bilgileri açısından hedef kitlenin özellik ve beklentileri doğrultusunda geliştirilmesine ihtiyaç duyulduğu ortaya çıkmıştır.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ HAKKINDA RAPOR

- 27 GÖKDAĞ**, Dursun. Açıköğretim Lisesi Hakkında Rapor, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Yayınlanmamış Rapor), Mayıs 1993, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi'ndeki iki buçuk aylık çalışma ve gözlemlerden sağlanan veriler, Millî Eğitimin gerekleri, uzaktan eğitim sisteminin başarı koşulları esas alınarak hazırlanan Açıköğretim Lisesi ile ilgili bu raporda, uzaktan eğitimin şu andaki AÖL uygulaması dışında Millî Eğitimin başka ihtiyaçları için de kullanılabilecek potansiyele sahip bir sistem olduğu belirtilmiştir. Ancak bu sistemin sadece öğrenciye kitap gönderme ve radyo TV programları yayınlama olarak görülmemesi gerektiği, var olan aksaklıkların ivedi olarak giderilerek, sistemin gerçek anlamındaki işlevselliğine kavuşturulması gerekliliği vurgulanmaktadır. Bu raporda sistemin işlevselliğini arttırmak amacıyla ders kitapları ve öğrenci destek hizmetleri ile ilgili önerilerin en kısa zamanda yaşama geçirilmesi için gerekli kararların alınmasının gerekliliği savunulmuştur.

BAŞBAKANLIK KÖY-KENT PROJESİ KAPSAMINDA ORDU-MESUDİYE AÇIKÖĞRETİM LİSESİ VE AÇIK İLKÖĞRETİM OKULU ÖĞRENCİLERİ İÇİN ÖĞRENME MERKEZİ PROJE ÖNERİSİ

- 28 GÜLER**, Ümit, Özlem **GÜRSOY**, Mine **HİÇYILMAZ ASLAN**. Başbakanlık Köy-Kent Projesi Kapsamında Ordu-

Mesudiye Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu Öğrencileri İçin Öğrenme Merkezi Proje Önerisi, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EĞİTEK), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 2000, Ankara.

Başbakanlık Köy-Kent Projeleri kapsamında Valilik, İlçe Kaymakamlığı, Kültür Bakanlığı, SHÇEK, Başbakanlık Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile işbirliği içerisinde yeni yapılan Ordu-Mesudiye-Türkköyü Yatılı Bölge İlköğretim Okulu binasında örgün eğitim öğrencileri ile Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu öğrencileri için bilgi ve iletişim teknolojileri altyapılı öğrenme merkezi oluşturulmasına yönelik hazırlanan proje önerisi. Proje kapsamında binanın tüm yıl, tüm gün, dileyen herkese eğitim hizmeti sunmasına yönelik öneriler bulunmaktadır. Çalışmada öğrenme merkezine alınması önerilen donatım ve donanım malzemelerinin teknik özellikleri de yer almaktadır.

**KONYA-KARAPINAR-HOTAMIŞ BELDESİNDE
AÇIKÖĞRETİM LİSESİ VE AÇIK İLKÖĞRETİM OKULU
ÖĞRENCİLERİ İÇİN ÖĞRENME MERKEZİ PROJE ÖNERİSİ**

- 29 GÜLER, Ümit, Mine HİÇYILMAZ ASLAN.** Konya-Karapınar-Hotamış Beldesinde Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu Öğrencileri İçin Öğrenme Merkezi Proje Önerisi, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EĞİTEK), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 2001, Ankara.

Başbakanlık koordinesinde Konya-Karapınar-Hotamış Beldesinde oluşturulacak Cazibe Merkezi kapsamında Türk Silahlı Kuvvetleri, Milli Eğitim Vakfı, Sağlık Bakanlığı, Çevre Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı katılımı ve Valilik, İlçe Kaymakamlığı ile işbirliği içerisinde İlköğretim Okulunun bahçesinde yeni yapılacak bir binada örgün eğitim öğrencileri ile Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu öğrencileri için bilgi ve iletişim teknolojileri altyapılı Öğrenme Merkezi ve Halk Eğitim Merkezi oluşturulmasına yönelik hazırlanan proje önerisi. Proje, binanın tüm yıl, tüm gün açık tutulması ve dileyen herkese eğitim hizmetleri sunulmasına yönelik öneriler taşımaktadır.

Çalışma, merkezin sektörler arası etkin kullanımına yönelik öneriler de içermektedir.

GENEL LİSE ÖĞRENCİLERİNİN AÇIKÖĞRETİM LİSESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ (Ankara İli Örneği)

- 31 **GÜRBÜZ**, Atilla. Genel Lise Öğrencilerinin Açıköğretim Lisesine İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim (Eğitim Teknolojisi) Anabilim Dalı (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1999, Ankara, Türkiye.

Yöntem olarak tarama modelinin kullanıldığı bu araştırmada, genel lise öğrencilerinin Açıköğretim Lisesi'ne ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Öğrencilerin genel olarak başarılı olmakta zorlandıkları derslerde Açıköğretim Lisesi için hazırlanmış radyo ve TV derslerini izlemek ya da kaydedilmiş kaset ve videobantlardan yararlanmak istedikleri tespit edilmiştir. Açıköğretim Lisesi için hazırlanan radyo ve TV derslerini özellikle alt gelir grubunda bulunan öğrencilerin izlediği saptanmıştır. Ayrıca Açıköğretim Lisesi tarafından oluşturulacak bir eğitim merkezinden bütün öğrencilerin yararlanmak istedikleri belirlenmiştir.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE GELİŞTİRİLMESİ

- 32 **HAKAN**, Ayhan. Ersan **SÖZER**, Mehmet **GÜLTEKİN** ve Zeki **KAYA**. "Açıköğretim Lisesinin Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesi", **Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), s. 309–318, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Sonraki maddede ayrıntılı biçimde özetlenen raporun içerisinde bir bölüm olarak hazırlanan Açıköğretim Lisesinin değerlendirilip geliştirilmesi, sözü edilen sempozyumda bildiri olarak sunulmuştur.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ UYGULAMASININ DEĞERLENDİRİLMESİ

- 33 HAKAN, Ayhan., Ersan SÖZER, Zeki KAYA ve Mehmet GÜLTEKİN.** Açıköğretim Lisesi Uygulamasının Değerlendirilmesi, (Danışman: Cevat ALKAN), Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Araştırma), 517s, 1997, Eskişehir, Türkiye.

Büyük bir kitleye öğrenim olanağı sağlama görevini üstlenmiş olan Açıköğretim Lisesi'nin sürekli kendini yenilemesi ve geliştirmesi önemli bir gerekliliktir. Kurumlarda yenileme ve geliştirmenin temelini de bilimsel değerlendirmeler oluşturur. Bu çalışmada, AÖL uygulaması yapı, işleyiş ve program açısından değerlendirilmiştir. Bunun için öğrencilerin Açıköğretim Lisesi uygulaması ile ilgili olarak öğrenim amacı, karşılaşılan sorunlar, basılı materyaller, televizyon ve radyo dersleri, ders geçme ve kredi sistemi ile sınavlara ilişkin görüşleri belirlenmiştir. Yapı ve işleyişle ilgili olarak gerek FRTEB personelinin gerekse il irtibat bürosu sorumlularının iş doyum düzeyleri saptanmıştır. Elde edilen bulgulara dayalı olarak Açıköğretim Lisesi uygulamasının nasıl geliştirileceği konusunda bir dizi öneri sunulmuştur.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ VE AÇIK İLKÖĞRETİM OKULU ÖĞRENCİLERİ İÇİN SİNOP MERKEZ-BEKTAŞAĞA KÖYÜ ATATÜRK YATILI İLKÖĞRETİM BÖLGE OKULU ÖĞRENME MERKEZİ PROJE ÖNERİSİ

- 34 HİÇYILMAZ ASLAN, Mine.** Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu öğrencileri için Sinop Merkez-Bektaşğa Köyü Atatürk Yatılı İlköğretim Bölge Okulu Öğrenme Merkezi Proje Önerisi, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EĞİTEK), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 2000, Ankara.

MEB Öğrenme Merkezleri oluşturulması çalışmaları kapsamında Sinop Merkez-Bektaşğa Köyü Atatürk Yatılı İlköğretim Bölge

Okulu'nun halen belli bölümleri (spor tesisi ve kütüphane) çevrenin hizmetine, kullanımına sunulmuştur. Bu altyapı, kurulması planlanan Öğrenme Merkezi modeli ile uyumlu bulunarak okul tarafından çevreye yönelik verilen mevcut hizmetlerin bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarının kurulumuyla daha da geliştirilebileceği öngörülmüştür. Çalışma, yapılması gerekenleri ve yapılabileceklerin işlem basamaklarını içermektedir.

ÖĞRENME MERKEZLERİ

- 35 **HİÇYILMAZ ASLAN**, Mine. “Öğrenme Merkezleri, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EĞİTEK)”, **BTİE'2000 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı**, Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 15–17 Mayıs 2000, Ankara, Türkiye.

Bildiride 1998 yılından başlayarak Mayıs 2000'e kadar geçen sürede MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından projelendirilmiş olan ve çeşitli kurum ve kuruluşlarla işbirliğiyle uygulanmış ve/veya planlanmış olan çalışmalar anlatılmaktadır. Sonuç ve öneriler bölümünde ise uygulamanın geliştirilmesi ve geleceğine yönelik düşünceler yer almaktadır.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ VE AÇIK İLKÖĞRETİM OKULU ÖĞRENCİLERİ İÇİN ZONGULDAK-EREĞLİ ERDEMİR ÖĞRENME MERKEZİ PROJE ÖNERİSİ

- 36 **HİÇYILMAZ ASLAN**, Mine. Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu Öğrencileri İçin Zonguldak-Ereğli Erdemir Öğrenme Merkezi Proje Önerisi, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EĞİTEK), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 2001, Ankara.

MEB Öğrenme Merkezleri oluşturulması çalışmaları kapsamında Zonguldak-Ereğli Erdemir İlköğretim Okulu eski binasında Batı Karadeniz Kalkınma Derneği ve Milli Eğitim Vakfı işbirliğinde “Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu Öğrencileri İçin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Altyapılı Öğrenme Merkezi” oluşturulmasına

yönelik hazırlanan proje önerisi. Ayrılan binanın uygunluğu göz önüne alınarak tüm yıl, tüm gün, isteyen herkese eğitim hizmeti sunmak amacıyla tasarlanmıştır. Diğer öğrenme merkezlerinden farklı olarak Erdemir Öğrenme Merkezi, sınav hizmetleri birimi de içermektedir. Çalışmada proje uygulama süreci de anlatılmaktadır.

UZAKTAN EĞİTİM

Genel Tanımı Türkiye’deki Gelişimi Ve Proje Değerlendirmeleri

- 37 **İŞMAN, AYTEKİN. UZAKTAN EĞİTİM Genel Tanımı Türkiye’deki Gelişimi ve Proje Değerlendirmeleri, Değişim Yayınları, 1998, Sakarya, Türkiye.**

Bu kitapta, uzaktan eğitimin tanımı, uygulama modelleri, Türkiye’deki tarihsel gelişimi ve proje değerlendirmeleri üzerinde durulmaktadır. Uzaktan eğitimin Türkiye’deki gelişim evrelerini ele alan çalışmanın 2. Bölümü’nde, Açıköğretim Lisesi’nin tarihçesine yer verilmiş ve Türk toplumsal yapısındaki değişimler nedeniyle orta öğretime olan talebin karşılanması için kurulduğundan söz edilerek, uzaktan eğitim uygulamalarında önceleri radyodan yararlanırken, ilerleyen teknolojik gelişmelerden sonra Açıköğretim Lisesi’nin radyo ve televizyonla daha etkin öğretim yaptığı belirtilmiştir.

MESLEKİ AÇIKÖĞRETİM UYGULAMALARINDA PERFORMANS DEĞERLENDİRME

- 38 **KARAAĞAÇLI, Mustafa. “Meslekî Açıköğretim Uygulamalarında Performans Değerlendirme”. Türkiye II. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, s.448–458, 4–8 Mayıs 1998, Ankara, Türkiye.**

Uzaktan Eğitim kavram ve sistem olarak yaşam boyu öğrenme, bağımsız öğrenme ve kitlesel eğitim süreçlerine zengin ve çeşitli fırsatlar sunmaktadır. Türkiye’de ulusal düzeyde çalışan işgücünün %78.1’inin ilköğretim birinci düzey mezunu ve daha düşük eğitim düzeyine sahip olduğu bilinmektedir.

Nitelikli işgücünün yetiştirilmesinde ve ortalama niteliklerinin yükseltilmesinde Açıköğretim Lisesi Mesleki Açıköğretim Programının önemli işlevleri bulunmaktadır. Mesleki Açıköğretim Programının işlevlerini etkin ve verimli biçimde yerine getirebilmesi, bu programın en temel ögesi durumunda bulunan öğrenci performanslarının belirlenmesi ile çok yakın ilişkilidir. Bu nedenle çalışmada, Mesleki Açıköğretim uygulamalarında performans değerlendirmesi konusu işlenmektedir.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ YAPISAL İŞLEYİŞ SÜREÇLERİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMI VE ETKİLEŞİMLİ TEKNOLOJİLER GEREKSİNİMİ

- 39 **KARAAĞAÇLI**, Mustafa. “Açıköğretim Lisesi Yapısal İşleyiş Süreçlerinde Teknoloji Kullanımı ve Etkileşimli Teknolojiler Gereksinimi”, **Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuarı, Eğitim Fakültesi Dergisi 3**, Özel Sayı 1, s. 250–264, Sakarya Üniversitesi, 2001, Adapazarı, Türkiye.

Bu çalışmada, Açıköğretim Lisesi’nin yapısal işleyiş süreçlerinde teknoloji kullanımı ve etkileşimli teknolojiler gereksinimi konusu incelenmektedir. Çalışmanın amacı, anılan süreçlerde işe koşulan teknolojilerin katkı ve yarar durumlarının betimlenmesi ve etkileşimli teknolojilerin eğitsel işlevlerinin ortaya konmasıdır. Çalışmada, Açıköğretim Lisesi öğretme öğrenme süreçlerinde uygulanan teknolojilerin uygulama ve yararlanma durumları ışığında etkileşimli teknolojilere artan bir gereksinim duyulduğu sonucuna varılmakta ve ilgili iyileştirme önerileri sıralanmaktadır. Çalışmanın son bölümünde, sorunların çözümüne ve iyileştirmeler yapılmasına yönelik öneriler sunulmuştur.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİNİN ÖNEMİ

- 40 **KAYA**, Zeki. "Açıköğretim Lisesinin Önemi", **Çağdaş Eğitim**, Sayı 212, Yıl: 20, s.10–12, Ağustos 1995, Ankara, Türkiye.

Hiçbir öğretim desteği olmaksızın orta öğretim kurumlarını dışarıdan bitirmek isteyenlerin giderek artması ve ilerleyen yeni teknolojiyle birlikte insanların daha iyi eğitim görme ihtiyaçları ve yeni eğitim olanaklarından yararlanma isteği günümüzde kendini iyice hissettirmiştir. 5 Ekim 1992 de öğretime başlayan Açıköğretim Lisesi ilk yıl yaklaşık 44.000 öğrenciye sahipken bu sayı 1994'te 65.000'lere ulaşmıştır. Buraya kaydolma nedenleri arasında lise diploması sahibi olmak, genel kültürü artırmak, gelecekte yüksek öğrenim hakkı elde etmek vb. pek çok neden sayılabilmektedir.

Bu nedenle Açıköğretim Lisesi uygulaması, orta öğretim düzeyinde toplumumuzun önemli ihtiyaçlarından birini gidermesi açısından oldukça önemli bir işleve sahiptir. Makale, bu ve benzeri açılardan Açıköğretim Lisesi'nin önemine değinmektedir.

YAPI İŞLEYİŞ VE PROGRAMIYLA AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

41 KAYA, Zeki. "Yapı İşleyiş ve Programıyla Açıköğretim Lisesi", **Eğitim Yönetimi**, Sayı: 4, s. 603–605, 1995, Ankara, Türkiye.

1992–1993 Öğretim Yılında eğitime başlayan Açıköğretim Lisesi kurulurken, kurumsal yapısının nasıl olması gerektiği ve eğitim sistemiyle ilgisinin nasıl olacağı uzun süre tartışılmıştır. Bu tartışmaların sonucunda böyle bir uzaktan eğitim kurumunun eğitim medyasından bağımsız olamayacağı kararına ulaşılmış ve Açıköğretim Lisesi Millî Eğitim Bakanlığının eğitim medyasıyla ilgili tasarım ve üretim görevlerini yürüten Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi ile ilişkilendirilmiştir.

Şubat 1993 yılında, bu kurum, Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı olarak Açıköğretim Lisesinin görevlerini de üstlenecek şekilde yeniden yapılandırılmıştır. Makalede AÖL, 1992'den 1995 yılına kadar var olan yapı, işleyiş, amaçlar, içerik, öğrenme-öğretme süreçleri, basılı materyaller, radyo ders programları, televizyon ders programları, öğrenci başarısının değerlendirmesi, program değerlendirmesi, sonuç ve öneriler başlıkları altında incelenmektedir.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ TELEVİZYON PROGRAMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

- 42 **KAYA, Zeki.** "Açıköğretim Lisesi Televizyon Programlarının Değerlendirilmesi", **II. Eğitim Bilimleri Kongresi**, Hacettepe Üniversitesi, 6–8 Eylül 1995, Ankara, Türkiye.(Çalışma aynı başlıkla **Uzaktan Eğitim**, Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları, s.69-76, Kış 1998, Ankara, Türkiye, yayınlanmıştır.)

AÖL'den istenilen nitelikte verimin alınabilmesine katkı sağlamak için bu lisenin 42 televizyon programı, sunucular, sunuluş ve üretim tekniği yönlerinden değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirmede sunucuların ve sunuluş aşamalarının niteliğinin iyi, üretim tekniği niteliğinin de iyiye yakın olmakla birlikte orta derece olduğu belirtilmiştir.

UZAKTAN EĞİTİMDE DERS KİTAPLARI

- 43 **KAYA, Zeki.** **Uzaktan Eğitimde Ders Kitapları, (Açıköğretim Lisesi Örneği)**, Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Baskı Atölyesi, 1996, Ankara, Türkiye.

Çalışmanın ilk bölümünde, genel çizgilerle uzaktan eğitim, Açıköğretim Lisesinin yapısı ve işleyişi, öğrenci ve personel yapısı, programlar, başarı durumları ve bunu etkileyen etmenler, Açıköğretim Lisesi ile ilgili ders kitaplarına yönelik olarak yapılan araştırmalar ve ders kitaplarının değerlendirilmesine duyulan gereksinimlere amaç, sayıltı, sınırlılıklar doğrultusunda yer verilmiştir. Çalışmanın ikinci bölümü araştırmanın yöntemine ayrılmıştır.

Üçüncü bölümde Türk Dili ve Edebiyatı 1, Matematik 2 ve Fen Bilimleri 2 Derslerinin kitaplarına ilişkin elde edilen bu bulgular ile bulguların yorumları yer almaktadır. Çalışma, çalışmaya ilişkin özet, yargı ve önerilere yer veren dördüncü bölümle sona ermektedir. Araştırma bulgularının ışığında üç ders kitabının da yeterince anlaşılır, ilgi çekici, okumayı kolaylaştırıcı, araştırmaya sevk edici ve

öğrenmeyi ölçücü olmadığı söylenmektedir. Türk Dili ve Edebiyatı 1 Ders Kitabının anlaşılabilirlik ve okumayı kolaylaştırıcılık, Matematik 2 Ders Kitabının da yine anlaşılabilirlik bakımından, her yaştaki öğrenciye aynı düzeyde uygun olmadığı belirtilmektedir.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ DERS KİTAPLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

- 44 **KAYA, Zeki.** “Açıköğretim Lisesi Ders Kitaplarının Değerlendirilmesi”, **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, s.395–402, 4–8 Mayıs 1998, Ankara, Türkiye.

Bütün uzaktan eğitim uygulamalarında olduğu gibi, Açıköğretim Lisesi uygulamasında da ders kitabı temel öğrenme ve öğretme kaynağı olarak yerini almış ve öğrencilerin kullanımına sunulmuştur.

Bu çalışmada, Türk Dili ve Edebiyatı I, Matematik II ve Fen Bilimleri Derslerine ait kitapların anlaşılabilirlik, ilgi çekicilik, okumayı kolaylaştırıcılık, araştırmaya sevk edicilik ve öğrenmeyi ölçücülük bakımından öğrenci görüşlerine göre değerlendirmesi yapılmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ’NİN 75. YILINDA UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARIMIZ

- 45 **KAYA, Zeki.** “Türkiye Cumhuriyeti’nin 75. Yılında Uzaktan Eğitim Uygulamalarımız”, **Millî Eğitim**, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları: 3218, s. 139, Süreli Yayınlar Dizisi: 113, 1998, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada, Türkiye’deki uzaktan eğitim uygulamaları Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu başlıkları altında incelenmiştir. Makalede bu uygulamalar ve kullandıkları başlıca ortamlar yer almaktadır. Anadolu Üniversitesi uzaktan eğitim sistemi içinde hizmet veren Açıköğretim Fakültesi, İktisat Fakültesi ve İşletme Fakültesi’nden ve programların sunumunda kullanılan ortamlar olan basılı materyallerden, radyo ve televizyon

programlarından, akademik danışmanlık ve uygulama hizmetlerinden ve bilgisayar destekli eğitimden bahsedilmiştir. Açıköğretim Lisesi'nin ve Açık İlköğretim Okulunun kullandığı ortamlar ise; basılı materyaller, radyo ve televizyon programları ve akademik danışmanlık ve uygulama hizmetleridir.

TÜRKİYE'DE UZAKTAN EĞİTİMİN GELİŞİMİ

- 46 **KAYA, Zeki ve Ferhan ODABAŞI.** "Türkiye'de Uzaktan Eğitimin Gelişimi", **Eğitim Fakültesi Dergisi**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, C.6, S.1, s. 29–41, Bahar 1996, Eskişehir Türkiye. (Ayrıca bu çalışma; **World Conference on Education in India:The Next Millennium**, 10-14 November 1997 New Delhi, India, sunulmuştur.)

Türkiye'deki uzaktan öğretim yöntemi uygulamaları, eğitim sorunları doğrultusunda bir gelişme göstermiştir. Türkiye'de uzaktan eğitim gelişimi üç dönemde incelenebilir. Çalışmada 1927–1955 yıllarındaki uygulamalar, 1956-1981 yılları arasındaki gelişmeler ve 1982-1996 yılları arasındaki gelişmeler olarak üç ana başlığa yer verilmektedir.

Günümüzdeki uzaktan eğitim uygulamaları yüksek öğretim basamağında Anadolu Üniversitesi'nce, orta öğretim basamağında da Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı'nca FRTEB yürütülmektedir. Bu uygulamalarda ilk yıllara göre öğrenci, program, öğretim ortam ve süreçleri, uzaktan öğretim ders materyalleri ve kullanılan diğer teknolojiler açısından oldukça önemli gelişmeler kaydedilmiştir.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ YÖNETMELİĞİ

- 47 **MEB.** (Millî Eğitim Bakanlığı) "Açıköğretim Lisesi Yönetmeliği", **Resmî Gazete**, Sayı 21504, s. 32–42, 22 Şubat 1993, Ankara, Türkiye.

22 Şubat 1993 Tarih ve 21504 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Açıköğretim Lisesi Yönetmeliğinde; yönetmeliğin amacı, kapsamı ve dayanağına, daha sonra Açıköğretim Lisesinin amacı, ilkeleri,

kuruluşu, teşkilatlandırılması, görevleri ile Açıköğretim Lisesine giriş şartları, Açıköğretim Lisesinin sınavlarının uygulanma biçimi, öğrencinin başarısının değerlendirilmesi vb. konulara yer verilmiştir.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ İRTİBAT MERKEZLERİ UYGULAMASI ARAŞTIRMASI

- 48 MEB.** Açıköğretim Lisesi İrtibat Merkezleri Uygulaması Araştırması, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma), Şubat 1993, Ankara, Türkiye.

Tasarım, araç, uygulama ve değerlendirmenin Feyzi Uluğ, veri çözümleme ve raporlaştırmanın Mustafa Sarıtaş ve editörlüğünün Zeynel Turgut tarafından yapıldığı bu araştırma, Açıköğretim Lisesi il İrtibat bürolarının hâlihazırdaki durum ve konumlarının, gereksinimlerinin ve yaşanan sorunların belirlenmesine yönelik olarak gerçekleştirilmiştir.

Araştırma daha sonra Feyzi Uluğ ve Mustafa Sarıtaş tarafından raporlaştırılmıştır.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ BAŞARI DAĞILIMLARI 1993–1994-ÖĞRETİM YILI

- 49 MEB.** Açıköğretim Lisesi 1993–1994 Öğretim Yılı Başarı Dağılımları, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 1994, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada da 1993–94 Öğretim Yılı öğrencilerinin başarı dağılımları 1. Dönem ve 2. Dönem dersleri ve cinsiyet farklılığına göre ders bazında, bazı seçilmiş dersler yine seçilmiş bazı iller bazında, GAP illerindeki öğrencilerin dersler bazında ve yine GAP illerindeki öğrencilerin cinsiyet farklılıkları bazında dağılımlara yer verilmiştir. Çalışmada ayrıca öğrencilerin dönemler bazındaki başarı

dağılımları ile seçilmiş bazı illere göre tüm derslerdeki başarı dağılımları da yer almaktadır.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ MEZUNLARINI İZLEME ARAŞTIRMASI

50 MEB. Açıköğretim Lisesi Mezunlarını İzleme Araştırması, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), 1994, Ankara, Türkiye.

Bu araştırma, Açıköğretim Lisesi'nden mezun olan öğrencilerin bu lisede gördüğü öğrenim ile çalışma hayatı arasındaki iş uyumunu belirlemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada bu nedenle; Açıköğretim Lisesi mezunlarının öğrenim yaşamı ve iş dünyası arasındaki ilişkiye yönelik olarak bu konudaki görüş ve değerlendirmelerinin alınmasına gereksinim duyulmuştur.

Açıköğretim Lisesi ilk mezunlarını 1994–1995 Öğretim Yılında vermiştir. Araştırmanın evreni Açıköğretim Lisesi olup, örneklemi 150 mezundan oluşturulmuştur.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; mezunların büyük bir bölümü 19–44 yaş dilimi arasında bulunmaktadır. Mezunların %74'ü herhangi bir işte çalışmaktadır. Araştırmada uygulanan ankete verilen yanıtların %29'u bayan ve %71'i erkek denektir. Mezunlar üniversiteye girmek, çalıştığı işte yükselmek ve güvenceli bir işe girmek üzere Açıköğretim Lisesine devam ettiklerini belirtmişlerdir.

Mezunların %32'si yaptıkları iş ile gördükleri öğrenim arasında ilişki kuramadıklarını, %68'i de ilişkili kurduklarını ifade etmişlerdir. Yine mezunların üçte birinden fazlası, mezuniyetten sonra işinde olumlu bir değişiklik olduğunu belirtmiştir.

Çalışma sonunda sıralanan önerilerin başında mezunların belli aralıklarla takip edilmesi, bu konuda panel, seminer vb. toplantılar düzenlenerek mezunlardan görüşlerinin alınması, odaklanan görüşler doğrultusunda ayrıntılı bilimsel araştırmalara girilmesi ve buna bağlı

olarak da ilgili kararların vakit geçirilmeden alınması gerektiği gelmektedir.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİ TANIMA ARAŞTIRMASI

51 MEB. Açıköğretim Lisesi Öğrencilerini Tanıma Araştırması, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Çoğaltma), 1994, Ankara, Türkiye.

Çalışmanın amacı; öğrencilerin verilecek eğitimin tasarlanmasına yardımcı olabilecek kişisel, sosyolojik ve sosyo-ekonomik özelliklerinin tanınmasıdır. 1993–1994 Öğretim Yılında Açıköğretim Lisesinde toplam 53.013 öğrenci kayıtlı bulunmaktadır. Rassal yöntemle seçilen ve toplam öğrencinin %1'ini oluşturan 600 öğrenciye (1993–94 Öğretim Yılında kayıt olanlar hariç) bir sormaca uygulanmıştır.

Araştırma sonunda; öğrencilerin yoğun olarak toplandığı yaş dilimi 25-44 olarak ortaya çıkmıştır. Cinsiyet açısından öğrencilerin %67'si erkek, %33' ü bayandır. %67'si evlidir. Çoğunluğu şehir yerleşim biriminde yaşamaktadır ve kendi evlerine sahiptirler. Öğrenciler danışma ve rehberlik biriminin kurulmasını, bürolardaki işleyişin ve ders yayın saatlerinin daha da iyileştirilmesini istemektedirler.

AÖL ÖĞRENCİ SORUNLARININ İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

52 MEB. AÖL Öğrenci Sorunlarının İncelenmesi ve Değerlendirilmesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), 1995, Ankara, Türkiye.

Çalışma ile Açıköğretim Lisesi öğrencilerinin sorunlarının değerlendirilmesi ve çözüm yollarının üretilmesi amaçlanmakta ve Açıköğretim Lisesi öğrencilerinin Haziran 1992 ve Haziran 1995

tarıhleri arasında liseye yansıttıkları sorunların iller ve konular bazında dağılımlarına yer verilmektedir.

Çalışmada; irtibat bürolarının örgütlenmesinin gözden geçirilmesi, fen-yabancı dil ve matematik gibi derslere ilişkin olarak, yüz yüze eğitim ortam ve olanaklarının artırılması, öğrenci rehberlik hizmetinin hızla oluşturulması, tasdikname ya da diploma vb. resmi belgelerin alımında ve işleme konulmasında irtibat bürolarına yetki devredilmesi sorunları dile getirilmektedir.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖĞRENCİLERİNE SUNULAN HİZMETLERİ DEĞERLENDİRME ARAŞTIRMASI ANKARA ÖRNEĞİ

53 MEB. Açıköğretim Lisesi Öğrencilerine Sunulan Hizmetleri Değerlendirme Araştırması Ankara Örneği, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), 1995, Ankara, Türkiye.

Araştırma, Açıköğretim Lisesi öğrencilerine sunulan hizmetleri tanımayı ve uygulanan programlar hakkında onların görüşlerini öğrenmeyi, var olan sorunlara çözüm önerileri üretmeyi amaçlamaktadır.

Araştırma sonucunda özetle; deneklerin %60'ının yüz yüze eğitim olanak ve ortamlarının artırılmasını istedikleri, öğrencilerin Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ile Coğrafya derslerinden daha başarılı oldukları, diğer derslerdeki başarı düzeylerinin düşük olduğu, %80'inin ders kitaplarının evlerine gönderilmesini istedikleri ortaya çıkmıştır.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ BAŞARI DAĞILIMLARI 1994–1995 ÖĞRETİM YILI

54 MEB. Açıköğretim Lisesi 1994–1995 Öğretim Yılı Başarı Dağılımları, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla

Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Çoğaltma), 1995, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada 1994–1995 Öğretim Yılı öğrencilerinin başarı dağılımları 1. Dönem ve 2. Dönem dersleri bazında, cinsiyet farklılığına göre ders bazında, bazı seçilmiş derslerin yine seçilmiş bazı iller bazında, GAP illerindeki öğrencilerin dersler bazında ve yine GAP illerindeki öğrencilerin cinsiyet farklılıkları bazında dağılımlara yer verilmiştir. Çalışmada ayrıca öğrencilerin dönemler bazındaki başarı dağılımları ile seçilmiş bazı illere göre tüm derslerdeki başarı dağılımları da yer almaktadır.

EĞİTİM MEDYASI VE AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 55 MEB.** Eğitim Medyası ve Açıköğretim Lisesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı Çalışma Dokümanı AP D–11, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Ocak 1995, Ankara, Türkiye.

Bu çalışma; FRTEB Prodüksiyonlarının (yapımlarının) Amaca Dönüklük ve İşlevsellik Yönüyle Değerlendirilmesi, FRTEB Örgütlenme Modeli ile Hizmet Akışının Değerlendirilmesi ve Açıköğretim Lisesine İlişkin Olarak Yapılan İnceleme ve Araştırma Sonuçlarının Uygulama Durumunun Değerlendirilmesi başlıklı çalışmalardan oluşmuştur.

Çalışma son başlıktaki değerlendirme açısından oldukça önemli görülmelidir. Birinci ve ikinci başlıktaki değerlendirmeler FRTEB'in iç işleyişi ile görsel ve işitsel eğitim yapımlarını içermektedir.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ UYGULAMASINDA ÖĞRENCİLERİN YAZILI OLARAK LİSEYE YANSIYAN SORUNLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

- 56 MEB.** Açıköğretim Lisesi Uygulamasında Öğrencilerin Yazılı Olarak Liseye Yansıyan Sorunlarının Değerlendirilmesi, Millî

Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Ocak 1995, Ankara, Türkiye.

1992–1993 Öğretim Yılında uygulamaya giren Açıköğretim Lisesi öğrencilerinin çeşitli nedenlerle Açıköğretim Lisesi yönetimine gönderdiği dilekçe ve mektuplarda söz konusu edilen sorunların değerlendirmesini içeren bu çalışma, öğrencilerin sisteme bakışları, eleştirileri, övgüleri ve sistemden ne gibi yarar elde ettiklerine ilişkin görüş, düşünüş ve duygularına yer vermektedir.

Açıköğretim Lisesine yansıtılan sorunlar gruplandırıldığında, irtibat bürolarındaki temel sorunlar 17 madde, Açıköğretim Lisesi öğrencilerini tanıma araştırma sonucuna göre öğrencilerin karşılaştıkları sorunlar 7 madde ve Açıköğretim Lisesi öğrencilerinin karşılaştığı diğer sorunlar ise 11 madde altında toplanmaktadır. Çalışmada, bu sorunlara önerilen çözüm yollarına da 9 madde halinde yer verilmiştir.

BASINDA AÇIKÖĞRETİM LİSESİ - I

57 MEB. Basında Açıköğretim Lisesi-I, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Şubat 1995, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesinin açılması ile birlikte ulusal basın ile eğitim ağırlıklı dergilerde Açıköğretim Lisesi, uzaktan eğitim konularındaki makale ve kupürlerden oluşan ve belge niteliği taşıyan bu çalışma, özellikle 1992 ve 1993 yıllarındaki yazıları içermektedir. Çalışma, belge niteliği göstermesi açısından önemli görülmelidir.

BASINDA AÇIKÖĞRETİM LİSESİ - II

58 MEB. Basında Açıköğretim Lisesi-II, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB),

Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı,
Çalışma Dokümanı APD-14, (Hizmete Özel-Çoğaltma,
Hazırlayan Ali AĞIN), Şubat 1995, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesinin açılması ile birlikte ulusal basın ile eğitim ağırlıklı dergilerde Açıköğretim Lisesi ile uzaktan eğitim konularındaki makale ve kupürlerden oluşan ve belge niteliği taşıyan bu çalışma özellikle 1992 ve 1993 yıllarındaki yazıları içermektedir. Çalışma, belge niteliği göstermesi açısından önemli görülmelidir.

SORULAR VE CEVAPLARLA AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 59 MEB.** Sorular ve Cevaplarla Açıköğretim Lisesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı Çalışma Dokümanı APD-13, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Şubat 1995, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi ve onun uygulamalarını içeren toplam 41 sorudan ve bu sorulara verilen cevaplardan oluşan bir çalışmadır. Söz konusu 41 soru Açıköğretim Lisesinin kuruluşu, işleyişi, yasal düzenlemeleri, öğrenci profili ve yapısı, öğrencilik hakları vb. konulardan oluşan soru ve cevaplara yer vermektedir.

100 SORUDA AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 60 MEB.** 100 Soruda Açıköğretim Lisesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı, Çalışma Dokümanı APD-15, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Şubat 1995, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi ve onun uygulamalarını içeren 100 sorudan ve bu sorulara verilen cevaplardan oluşan bir çalışmadır.

Söz konusu 100 Soru Açıköğretim Lisesinin kuruluşundan, kredili sisteminden, öğrencilik haklarından, mezuniyet sonrasında neler yapılabileceğinden, diğer liselere nakile kadar çok geniş bir soru-cevap yelpazesi içeriğinde hazırlanmıştır. Sorular her düzeyden olası sorular, cevaplar ise resmi ve yetkili ağızlardan söylenen ya da söylenebilecek, yasa, yönerge ve mevzuatı içeren cevaplardır.

ÖĞRENCİ GÖZÜYLE AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 61 MEB.** Öğrenci Gözüyle Açıköğretim Lisesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Şubat 1995, Ankara, Türkiye.

1992–1993 Öğretim Yılında uygulamaya giren Açıköğretim Lisesi öğrencilerinin çeşitli nedenlerle Açıköğretim Lisesi yönetimine gönderdiği mektuplardan oluşan bu çalışma, öğrencilerin sisteme bakışları, eleştirileri, övgüleri ve sistemden ne gibi yarar elde ettiklerine ilişkin görüş, düşünüş ve duygularına öğrencilerin gönderdiği mektupların orijinal hali ile yer vermektedir.

AÖL'E YÖNELİK ANKETLER

- 62 MEB.** AÖL'e Yönelik Anketler, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı Çalışma Dokümanı APD–17, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Şubat 1995, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada, Açıköğretim Lisesi'ne yönelik olarak uygulanan alan çalışmalarında kullanılan; Açıköğretim Lisesi İl İrtibat Büroları Uygulaması Anket Formu, Açıköğretim Lisesi Öğrencilerini Tanıma Anket Soru Kitapçığı, Açıköğretim Lisesi Öğrenci Anketi, Eğitim Araçları ve Donatım Merkezi Müdürleri Anket Formu,

Genel Orta Öğretim Kurumları İçin Maliyet Analiz Formu, FRTEB İnsan Gücü Planlaması Bilgi Formu gibi anket örneklerine yer verilmektedir.

AÖL İRTİBAT BÜROLARININ MEVCUT DURUMU VE İHTİYAÇLARININ İNCELENMESİ

- 63 MEB.** AÖL İrtibat Bürolarının Mevcut Durumu ve İhtiyaçlarının İncelenmesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı Çalışma Dokümanı APD-16, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Mart 1995, Ankara, Türkiye.

1992–1993 Öğretim Yılında uygulamaya giren Açıköğretim Lisesi'nin bazı hizmetlerinin yerel düzeyde gerçekleştirilmesine duyulan gereksinme üzerine, Bakanlığın 400/067 sayılı Makam Onayı ile İl Eğitim Araçları ve Donatım Merkezleri bünyesinde Açıköğretim Lisesi İl İrtibat Büroları oluşturulmuştur. Bu tarihte 76 ilde hizmet veren Açıköğretim Lisesi İl İrtibat Bürolarının kısa dönemdeki ihtiyaç ve sorunlarını saptamak amacı ile açık uçlu bir anket uygulanmıştır. Anket, 30.1.1995–03.02.1995 tarihleri arasında Aksaray İlinde Hizmet içi Eğitim Enstitüsünde düzenlenen 18 numaralı Eğitim Yönetimi Seminerine katılan İl Eğitim Araçları ve Donanım Merkez Müdür Yardımcılarına uygulanmıştır. Ankete 56 İl İrtibat Bürosu temsilcisi katılmıştır.

Elde edilen verilerden İl İrtibat Bürolarının mevcut durum, ihtiyaç ve sorunlarına yönelik olarak; AÖL İl İrtibat Merkezlerinde beklenen hizmeti verecek (bina, derslik, salon, laboratuvar, kütüphane, dolap, telefon, faks bilgisayar vb.) araç ve fiziki mekanlarının yeterli düzeyde olmadığı, Açıköğretim Lisesinin taşra birimi olan bu büroların sıradan görsel ve işitsel araç donanımından dahi yoksun oldukları anlaşılmıştır.

Açıköğretim Lisesi İl İrtibat Merkezlerinin karşılaştığı sorunların önemli bir bölümü öğrenci hizmetleri ile ilgilidir. Söz konusu hizmetler büroların çalışma takvimini ve işleyişini önemli düzeyde

etkilemektedir. Bürolarda etkin verimliliğin sağlanabilmesi için öncelikle çeşitli branşlarda personel ile desteklenmesi gereği ortaya çıkmıştır.

AÖL (DÜNÜ VE BUGÜNÜ)

- 64 MEB.** AÖL (Dünü ve Bugünü), Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı Çalışma Dokümanı APD-18, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Mart 1995, Ankara, Türkiye.

Çalışmada Açıköğretim Lisesinin kuruluş düşüncesinden başlayarak, kurulması ve bugünkü durumu anlatılmakta, kuruluşa ilişkin tartışmalar, kuruluş yıllarında karşılaşılan sorunlar ve sorunların çözümü için verilen uğraşlara yer verilmektedir.

Bugünkü durumunda ise Açıköğretim Lisesinin ulaştığı boyut, verdiği hizmet hacmi ve toplumda yerine getirdiği işlevler tartışıl-maktadır.

AÖL'E YÖNELİK YAZILI DOKÜMAN

- 65 MEB.** AÖL'e Yönelik Yazılı Doküman, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı Çalışma Dokümanı APD-21, (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Haziran 1995, Ankara, Türkiye.

Her ne kadar bu çalışmanın adı yukarıdaki gibi belirlenmişse de, çalışmanın içeriği incelendiğinde, daha önceki maddelerde yer verilen "Basında Açıköğretim Lisesi" adlı çalışmalarda söz konusu edilen içerikte olduğu gibi bu çalışmada da Açıköğretim Lisesine ilişkin Türkçe ve yabancı dilde yazılan gazete kupürleri ya da eğitim dergilerinde yer alan yazıların bulunduğu görülecektir.

Açıköğretim Lisesinin açılması ile birlikte ulusal basın ile eğitim ağırlıklı dergilerde Açıköğretim Lisesi, uzaktan eğitim konularındaki

makale ve kupürlerden oluşan ve belge niteliği taşıyan bu çalışma özellikle 1992 ve 1993 yıllarındaki yazıları içermektedir.

DÖNEMLERE GÖRE AÖL MEZUNLARI VE ÜNİVERSİTEYE GİRME DURUMLARININ İNCELENMESİ

66 MEB. Dönemlere Göre Açıköğretim Lisesi Mezunları ve Üniversiteye Girme Durumlarının İncelenmesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı (Hizmete Özel, Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Eylül 1995, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi, ders geçme ve kredili sisteme göre ilk mezunlarını 1994–1995 Öğretim Yılı 1. Döneminde toplam 1973 kişi olarak vermiştir. Bu nedenle AÖL üniversiteye devam olanağı sağlama anlamında ilk ürününü bu yıl vermiş bulunmaktadır.

Bu öğrencilerden üniversiteyi kazananların sayısı 1072 kişidir. Açıköğretim Lisesinden 1994–95 Öğretim Yılında 1. Dönem, 2. Dönem ve üniversiteyi kazananlar için açılan ek sınavı kazanarak mezun olanların üniversiteye girme durumlarının araştırıldığı bu çalışmada mezunların mezun oldukları dönemlere göre dağılımları, mezun olanların illere göre dağılımları, mezun olup üniversiteyi kazananların iller bazında kazandıkları bölümlere göre dağılımları, 1994–1995 Öğretim Yılı 2. Döneminde kredi tamamlamak için başvuran öğrencilerin illere göre dağılımları, 1994-95 Öğretim Yılı 2. döneminde kredi tamamlamak için başvuran öğrencilerin lise türlerine göre dağılımları ve 1994-95 Öğretim Yılı 2. döneminde kredi tamamlamak için başvuran öğrencilerin başvurdukları derslere göre dağılımları yer almaktadır.

Çalışma sonunda, AÖL'ün orta öğretimdeki öğrenci oranını yükselttiği, öğrencilerin kabiliyetleri doğrultusunda her türlü ilerlemesini sağladığı ve fırsat eşitliğine ortam hazırladığı belirlenmiştir. Ayrıca üniversiteyi kazanan öğrencilerin büyük bir bölümünün İstanbul, Ankara ve İzmir illerinde oturdukları ortaya çıkmıştır.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİ TANIMA ARAŞTIRMASI - ANKARA ÖRNEĞİ

- 67** **MEB.** Açıköğretim Lisesi Öğrencilerini Tanıma Araştırması: Ankara Örneği, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Kasım 1995, Ankara, Türkiye.

Çalışma, Açıköğretim Lisesi öğrencilerinin uzaktan eğitimde dikkate alınacak çeşitli özelliklerini daha yakından tanıma amacına yöneliktir. Bu bağlamda Açıköğretim Lisesi öğrencilerinin kişisel, sosyo-ekonomik konumları, ders çalışma etkinlikleri, sisteme ilişkin görüşleri, karşılaştıkları sorunlar, sahip oldukları iletişim araçları, ders çalışmada yoğun olarak kullandıkları eğitim bileşeni vb. özellikler araştırılmaktadır. Araştırma; Ankara ili örnek alınarak 1994–1995 Öğretim Yılında bu ilde aktif olarak kayıtlı bulunan 2009 kişi içerisinde 100 kişilik öğrenci grubu örneklem seçilerek gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonunda elde edilen verilerde; öğrencilerin yoğunlukla 25–44 yaş dilimi arasında olduğu, %77'sinin bir işte çalıştığı, bunların %26'sının devlet sektöründe çalıştığı belirlenmiştir. Deneklerin ekonomik durumu ise çoğunlukla orta ve ortanın altındadır. Denek öğrencilerin %65'inin TV, %42'sinin ise radyo ders programlarını izledikleri belirlenmiştir. Deneklerin %65'i yüz yüze eğitim istemektedirler. Öğrencilerin en çok fen, yabancı dil ve matematik derslerinden zorlandıkları ortaya çıkmıştır.

1992–1993 ÖĞRETİM YILI AÇIKÖĞRETİM LİSESİ 2. DÖNEM SINAV İSTATİSTİKLERİ

- 68** **MEB.** 1992–1993 Öğretim Yılı Açıköğretim Lisesi 2. Dönem Sınav İstatistikleri, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 1996, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada, 1992–1993 Öğretim Yılı 2. dönem sınavları sonunda, sınava giren öğrencilerin başarı dağılımları ve derslere göre ham puan dağılımlarına yer verilmiştir. Çalışmada ayrıca sınava giren

öğrencilerin yaş, cinsiyet, sınava girdikleri il, iş durumları, yaşadıkları yerleşim birimine göre dağılımlar da bulunmaktadır.

1993-1994 ÖĞRETİM YILI AÇIKÖĞRETİM LİSESİ I. DÖNEM YENİ KAYIT İSTATİSTİKLERİ

- 69 MEB.** 1993-1994 Öğretim Yılı Açıköğretim Lisesi I. Dönem Yeni Kayıt İstatistikleri, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Çoğaltma), 1996, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada 1993–1994 Öğretim Yılında Açıköğretim Lisesine yerleştirilen öğrencilerin kayıtları sırasında kendilerinden alınan bilgiler, yaşadıkları il, dahil oldukları yabancı dil, cinsiyet, yaş, çalışma durumları vb. demografik ve diğer bilgiler ile bu bilgilerin dağılımı ve bilgiler arası çapraz veriler bulunmaktadır.

1995–1996 ÖĞRETİM YILI 1. DÖNEM AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖĞRENCİ İSTATİSTİKLERİ-II

- 70 MEB** 1995–1996 Öğretim Yılı 1.Dönem Açıköğretim Lisesi Öğrenci İstatistikleri-II, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı-FRTEB, (Hizmete Özel-Çoğaltma), 1996, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada 1995–1996 Öğretim Yılında Açıköğretim Lisesine yerleştirilen öğrencilerin kayıtları sırasında kendilerinden alınan bilgiler, yaşadıkları il, yabancı dil bilme, cinsiyet, yaş, çalışma durumları vb. demografik ve diğer bilgiler ile bu bilgilerin dağılımı ve bilgiler arası çapraz veriler bulunmaktadır.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖĞRENCİ İSTATİSTİKLERİ-I (1995–1996 Öğretim Yılı)

- 71 MEB.** Açıköğretim Lisesi Öğrenci İstatistikleri-I (1995-1996 Öğretim Yılı) Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 1996, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada 1995–1996 Öğretim Yılında Açıköğretim Lisesine yerleştirilen öğrencilerin kayıtları sırasında kendilerinden alınan bilgiler, yaşadıkları il, dahil oldukları yabancı dil, cinsiyet, yaş, çalışma durumları vb. demografik ve diğer bilgiler ile bu bilgilerin dağılımı ve bilgiler arası çapraz veriler bulunmaktadır.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖĞRENCİ İSTATİSTİKLERİ-II (1995–1996 Öğretim Yılı)

- 72 MEB.** Açıköğretim Lisesi Öğrenci İstatistikleri-II (1995-1996 Öğretim Yılı), Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma), 1996, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada, 1995–96 Öğretim Yılında Açıköğretim Lisesi'ne yerleştirilen öğrencilerin kayıtları sırasında kendilerinden alınan bilgiler, yaşadıkları il, bildikleri yabancı dil, cinsiyet, yaş, çalışma durumları vb. demografik ve diğer bilgiler ile bu bilgilerin dağılımı ve bilgiler arası çapraz veriler bulunmaktadır.

MESLEKÎ AÇIKÖĞRETİM LİSESİ UYGULAMASI ANKARA ÖRNEĞİ

- 73 MEB.** Meslekî Açıköğretim Lisesi Uygulaması Ankara Örneği, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Hizmete Özel-Çoğaltma, Hazırlayan Ali AĞIN), Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Mesleki Açıköğretim Lisesi öğrencilerinin uzaktan eğitimde dikkate alınacak çeşitli özelliklerinin belirlenmesi, Mesleki Açıköğretim Lisesine devam etme amaçları, sunulan hizmetler, uygulamaya yönelik görüşleri ve uygulamada karşılaşılan sorunların neler olduğu çalışmanın problemi olarak ortaya konulmuştur. Araştırmada, Mesleki Açıköğretim sistemini geliştirmek üzere öğrencilerin kişisel, sosyal ve ekonomik yönden tanınmasının yanı sıra, öğrencilerin Mesleki Açıköğretim Lisesine devam etme amacı, Mesleki Açıköğretim Lisesine ilişkin sorunlar ve beklentilerinin öğrenilmesi amaçlanmıştır.

Çalışmada; ağırlıklı olarak tarama modeli yöntemi kullanılarak literatür taranmış, ardından 260 Mesleki Açıköğretim Lisesi öğrencisine sormaca (anket) uygulanmıştır. Deneklerin büyük bir bölümünün 16–44 yaş diliminde, %60'nın erkek ve bu erkeklerin de %57'sinin askerliğini yapan yetişkinlerden oluştuğu görülmektedir.

Deneklerin %90'ının şehirlerde yaşadığı, %57'sinin bir işte çalıştığı, çalışanların %11'inin de kamuda çalışan memur olduğu, bu eğitimi alarak bulunduğu iş ortamında yükselmeyi amaçladıkları, Açıköğretim Lisesine ilişkin bilgileri ağırlıkla (%34'ü) telefon, (%28.5'i) televizyondan ve (%22.9'u da) mektupla öğrendikleri, yüz yüze ortamların düzenlenmesini istedikleri, fen, matematik ve yabancı dil derslerinde zorluk çektikleri, Açıköğretim Lisesine ilişkin sorunlarının önemli bölümünün ise örgütlenme ve örgütsel işleyişten kaynaklandığı doğrultusunda bir görüşe sahip oldukları belirlenmiştir.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ 2000–2001 ÖĞRETİM YILI İSTATİSTİKSEL VERİLERİ

- 74 MEB. Açıköğretim Lisesi 2000–2001 Öğretim Yılı İstatistiksel Verileri,** Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, 2001, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi'nin 2000–2001 Öğretim yılına ilişkin sayısal ve istatistiksel bilgileri kapsayan bu çalışmada öğrenci profili ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

2001 YILI AÇIKÖĞRETİM LİSESİ VE AÇIK İLKÖĞRETİM OKULU SINAVLARI

- 75 MEB. “2001 Yılı Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu Sınavları”, 2001 Merkezi Sistem Sınavları Sayısal Bilgiler,** Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, s.7, Ocak 2002, Ankara, Türkiye.

2001 yılı Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu sınavlarının tarihi, sınav adı ve başvuru sayısı verilmiştir.

BİLGİYE ERİŞİM MERKEZİ KULLANIM KILAVUZU

- 76 MEB-EğİTek.** Bilgiye Erişim Merkezi Kullanım Kılavuzu, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, 2001, Ankara, Türkiye.

Bu kılavuzda, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünde kurulmuş olan Bilgiye Erişim Merkezine ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Bilgiye Erişim Merkezi koleksiyonunda bulunan eserler ve materyaller, merkez tarafından verilen hizmetler hakkında ve katalog tarama, ödünç verme, merkezden yararlanma, güncel duyuru hizmetleri ve istatistiklere nasıl ulaşılacağı hakkında açıklamalar bulunmaktadır.

Kılavuzda ayrıca e-dergiler ve çoklu ortam koleksiyonuyla ilgili bilgiler yer almaktadır.

EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ETKİNLİKLER 2001: EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ETKİNLİKLERİ SAYISAL VERİLERİ

- 77 MEB-EğİTek.** Eğitim Teknolojileri Etkinlikler 2001: Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Etkinlikleri Sayısal Verileri, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Yayını, Mayıs 2002, Ankara, Türkiye.

Bu kaynak kitap çalışması, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün tüm faaliyetlerinin yanı sıra Açıköğretim Lisesi, Açık İlköğretim Okulu, Mesleki ve Teknik Açıköğretim Okulu'na ilişkin faaliyet bilgilerini de içeren bir veri tabanı oluşturulması amacıyla hazırlanmıştır. Verilerin elektronik ortamda saklanması ve her yıl güncellenmesi hedeflenmektedir. Kitap, öncelikle EğİTek birimleri etkinlikleri izlenip değerlendirilerek sonuçlarının sisteme yansıtılması için geliştirilmiş olup, her yıl gelişen etkinlikler doğrultusunda güncelleştirilecektir. Genel Müdürlüğün faaliyetlerine ilişkin bilgiler iki farklı kitapta yer alacak; 224 ve 320 sayfalık kitapların birisi illere, diğeri ise kurumun birimlerine dağıtılacaktır.

TÜRKİYE 1. ULUSLARARASI UZAKTAN EĞİTİM SEMPOZYUM BİLDİRİLERİ

- 78 MEB FRTEB. Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, 711s, 12–15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Etkileşimli uzaktan öğretim yöntemleri yer ve zamandan bağımsız eğitim olanakları sunmakta, böylelikle de daha çok kişiye daha nitelikli, rafine bilgilerin en kısa zamanda ve daha ekonomik yoldan götürülmesini sağlamakta, öz bir deyişle, sınırsız eğitimin kapılarını aralamaktadır.

Eğitim sistemlerine bu denli katkıları olan uzaktan eğitim yönteminin ülkemizde uygulama tarihçesi uzun yıllara dayanmakla birlikte, böyle bir sempozyum, dünyadaki benzerlerine koşut olarak ilk kez 1996 Kasım'ında düzenlenmiştir.

Söz konusu **Bildiriler** Kitabı bu sempozyumun kalıcı bir ürünü olarak sempozyum davetlilerine, literatüre ve araştırmacılara sunulmuştur. 711 sayfa olarak hazırlanan bu kitapta, alfabetik olarak yer alan toplam 90 bildiriye yer verilmiştir. Ayrıca Türkçe ve İngilizce olarak yayınlanan Özetler Kitabı bir sonraki maddede söz konusu edilecektir.

TÜRKİYE THE 1st INTERNATIONAL DISTANCE EDUCATION SYMPOSIUM ABSTRACTS

- 79 MEB FRTEB. Türkiye The 1st International Distance Education Symposium Abstracts**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, 12–15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Yukarıda belirtilen çalışmanın İngilizce versiyonu olan bu çalışma, sempozyumda sunulan bildiri ve poster çalışmalarının Türkçe ve İngilizce çalışma özetlerini hem alfabetik hem de konu grupları bazında bir bütün olarak içermektedir. Her iki kitap da Uzaktan Eğitim Vakfından ücretle elde edilebilir.

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİ 1996–1997 ÖĞRETİM YILI
10. DÖNEM SINAVI BAŞARI DAĞILIMI**

- 80 MEB FRTEB-İLERİ TEKNOLOJİ DESTEKLİ EĞİTİM
VE TANITIM ORTAMLARI TİCARET A. Ş.** Açıköğretim
Lisesi 1996–1997 Öğretim Yılı 10. Dönem Sınavı Başarı
Dağılımı, 1997, Ankara, Türkiye.

Bu araştırma, FRTEB tarafından İleri Teknoloji Destekli Eğitim ve Tanıtım Ortamları Ticaret Anonim Şirketine yaptırılmıştır. Araştırmada, 1996–1997 Öğretim Yılı 10. Dönem sınavlarının başarı değerlendirmesi dersler bazında yapılmış; veriler zorunlu dersler-başarısızlık-öğrenci sayısı-kredi bazında analiz edilmiştir.

**TÜRKİYE II. ULUSLARARASI UZAKTAN EĞİTİM
SEMPOZYUM BİLDİRİLERİ**

- 81 MEB FRTEB. Türkiye II. Uluslararası Uzaktan Eğitim
Sempozyum Bildirileri,** Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo
Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim
Vakfı, 578 s, 4-8 Mayıs 1998, Ankara, Türkiye.

Türkiye II. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyumu, Türkiye’de “Sınırsız Öğrenme”yi yaşamın bütün noktalarına yayabilmek, uzaktan eğitim yöntemlerini tartışmak, sorunları ortaya koymak, uygulanabilir sonuçlar çıkarmak ve bu alandaki kaynakları birlikte kullanabilmek amacıyla düzenlenmiştir.

Sempozyumda sunulan bildirilerin derlendiği kitap, sempozyumda elde edilen bilgi ve dokümanı tanıtmak, yaymak amacına yönelik olarak hazırlanmıştır. 578 sayfa olarak hazırlanan kitapta toplam 58 bildiriye yer verilmiştir. Uzaktan eğitimle ilgili 8 bölüm halinde sunulan bildiriler kitabında “Uzaktan Eğitimde Kuramsal Temeller” başlığı altında 8, “Uzaktan Eğitimde Planlama” başlığı altında 12, “Uzaktan Eğitimde Öğrenci Destek Hizmetleri” başlığı altında 10, “Uzaktan Eğitimde Materyal” başlığı altında 10, “Uzaktan Eğitimde Değerlendirme” başlığı altında 4, “Uzaktan Eğitimde Yeni Ufuklar”

başlığı altında 5, “Diğer Sunumlar” başlığı altında 3, “Çağrılı Konuşmacı Sunumları” başlığı altında ise 6 bildiriye yer verilmiştir.

TÜRKİYE THE 2nd INTERNATIONAL DISTANCE EDUCATION SYMPOSIUM ABSTRACTS

- 82 MEB FRTEB. Türkiye The 2nd International Distance Education, Symposium Abstracts**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, 4-8 Mayıs 1998, Ankara, Türkiye.

Yukarıda belirtilen çalışmanın İngilizce versiyonu olan bu çalışma, sempozyumda sunulan bildiri ve poster çalışmalarının Türkçe ve İngilizce çalışma özetlerini hem alfabetik hem de konu grupları bazında bir bütün olarak içermektedir.

UZAKTAN EĞİTİM PLANLAMASINDA AÇIK LİSE MODELİ

- 83 NACAROĞLU, A. Derya. "Uzaktan Eğitim Planlamasında Açık Lise Modeli", Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), s. 425–430, 12–15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Eğitim ve iletişim ilişkisine bakıldığında, çalışmalar; bir süre sonra eğitimin kendisinin bir iletişim olduğu sonucuna götürmektedir. Bu bağlamda, uzaktan eğitimin bir iletişim süreci olduğu ve bu alanda amaçların pozitif şekilde gerçekleşmesi için detayları iyi hesaplanmış, bilinçli planlamalara gereksinim olduğu bir gerçektir.

Gerek gelişmiş ülkelerde, gerekse gelişmekte olan ülkelerde uzaktan eğitimin kalkınma potansiyelinde olumlu bir gelişmeye katkı sağlayacağı yadsınmaz. Bu nedenle ulusal kalkınmada ve Türk Eğitim Sisteminde önemli bir yeri olan uzaktan eğitimin bir uzantısı olarak FRTEB bünyesinde gerçekleştirilen “Açıköğretim Lisesi” modelini iletişim planlaması bazında analiz etmek bu çalışmanın ana temasını oluşturmaktadır.

Bu analizde televizyon ile uzaktan eğitim planlamasının nasıl yapılması gerektiği, uygulamaların değişen koşullara nasıl uyarlanabileceği ve buna ilişkin olarak olanakların nasıl değerlendirilip, engellerin nasıl üstesinden gelinebileceği konuları ele alınıp işlenmektedir.

DISTANCE EDUCATION IN TURKEY: PAST, PRESENT AND FUTURE

- 84 ODABAŞI**, Ferhan ve Zeki **KAYA**. "Distance Education in Turkey: Past, Present and Future", **Uzaktan Eğitim**, Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları, s. 62–68, Kış 1998, Ankara, Türkiye.

Türkiye'de uzaktan eğitimin gelişimi ile eğitim alanında karşılaşılan güçlükler arasında bir paralellik görülmektedir. Bu gelişmede üç önemli aşama gözlemlenmektedir. Günümüzde uzaktan eğitimle ilgili belli başlı uygulamaları, Anadolu Üniversitesi tarafından yüksek öğretim, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığınca orta öğretim düzeyinde sağlanan eğitim oluşturmaktadır. Alanla ilgili bu çalışmalar, Türkiye'de eğitim sorunlarının çözümü için ümit vermektedir.

TRABZON BÖLGESİ AÖL UYGULAMASININ DEĞERLENDİRİLMESİ

- 85 ÖZÇELİK**, İsmail., Şükrü **ADA**, Murat **İSKENDER** ve Mustafa **KOÇ**. "Trabzon Bölgesi AÖL Uygulamasının Değerlendirilmesi", **Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı, Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), s. 509–515, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Bilindiği gibi Açıköğretim Lisesi uygulaması T.C. Millî Eğitim Bakanlığınca 22 Şubat 1993 tarih ve 21504 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmış olan yönetmelik gereği faaliyet göstermektedir. Türkiye genelinde Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde bulunan Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı tarafından eşgüdüm içinde

yürütülmeye çalışılan faaliyetler İl düzeyinde İl Eğitim Araçları ve Donatım Merkezi Müdürlüklerince koordine edilmektedir.

Trabzon bölgesinde 4850 Açıköğretim Lisesi öğrencisi bulunmaktadır. Bu öğrencilerden temsil edici bir örneklem alınmıştır. Bu araştırma ile 25 Mart 4 Haziran dönemi arasında Trabzon bölgesi Açıköğretim Lisesine kayıtlı öğrencilerin durumlarına ilişkin aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- TV-Radyo programlarından yararlanma oranı nedir?
- Bu programlardan yararlanabilenler ile yararlanamayanların ders başarıları arasında fark var mıdır?
- Öğrencilerin program içerikleri ve değerlendirme sistemi hakkındaki kanaatleri nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Öğrencilerin eksik gördükleri hususlar ve ihtiyaç duydukları rehberlik alanları nelerdir?
- Televizyon ve radyonun eğitim teknolojisine uygun bir şekilde programlara sahip olup olmaması hakkındaki öğrenci kanaatleri nedir?
- Açık Lise öğrencilerinin üniversite tercihleri hangi alanlara yöneliktir?

AÖL DERS PROGRAMLARININ ETKİNLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ: Erzurum İl Örneği

- 86 ÖZERBAŞ, Mehmet Arif.** "AÖL Ders Programlarına İlişkin Öğrenci Görüşleri: Erzurum İl Örneği", **Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), s. 519–528, 12–15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye. (Çalışma, **Uzaktan Eğitim**, Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları, Kış 1998, s. 97–100, Ankara, Türkiye, yayınlanmıştır.)

Açıköğretim Lisesi uzaktan öğretimin bilinen modellerinin bir sentezi biçiminde düzenlenmiştir. Bu çalışmada temel sorunu Açıköğretim Lisesinde öğretici ile öğrenci arasındaki iletişimi sağlayan televizyonun, öğrencilerin öğrenmeleri üzerindeki etkililiğinin ne olduğu oluşturmaktadır. Araştırmanın temel amacı, “Açıköğretim

Lisesi televizyon ders programlarının etkililiğine ilişkin öğrenci görüşlerini ortaya çıkarmaktır.

Araştırma kapsamına 1992-1994 yılları arasında Açıköğretim Lisesi Erzurum öğrenci kayıt bürosuna kayıtlı olan 2., 3., 4., 5., 6. ve 7. dönem öğrencileri alınmıştır.

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre, Açıköğretim Lisesi televizyon ders programlarının etkililiği yerleşim birimleri, dönemler, yaş grupları, cinsiyet ve çalışma durumları ile ilişkilidir.

BİLGİ MERKEZLERİ MODELİ PROJESİ

- 87 ÖZFIRAT**, Aysel. “Bilgi Merkezleri Modeli Projesi”, **Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, s. 177–179, 1999, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada Millî Eğitim Bakanlığı ve Uzaktan Eğitim Vakfı tarafından geliştirilmiş olan Bilgi Merkezleri Projesi tanıtılmış ve projenin verimlilik, etkililik ve eşitlik açısından eğitime katkısı ele alınmıştır. Bilgi merkezleri açıköğretim öğrencilerinin her türlü işlerinin yürütüleceği bir irtibat bürosu, öğrencilerin ders destek materyallerine ulaşmasını sağlayan, rehberlik ve danışmanlık hizmeti veren ve yüz yüze eğitim yapan merkezler olarak tanımlanmıştır. Bilgi Merkezlerinin hedef kitlesi; her kademedeki açıköğretim ve örgün öğretim öğrencileri, yeni bir meslek edinmek isteyenler, çalışanlar ve her yaştan kendilerini geliştirmek isteyenlerdir.

Çalışmada ayrıca, Bilgi Merkezlerinin kısa, uzun ve orta vadeli amaçları, vereceği hizmetler, birimleri ve örgütsel yapısı hakkında bazı bilgilere de yer verilmektedir.

AÇIKÖĞRETİM LİSELİLER PROFİL ARAŞTIRMASI

- 88 PİAR GALLUP**. Açıköğretim Liseliler Profil Araştırması, Haziran 1997, Ankara, Türkiye.

9 Haziran-20 Temmuz 1997 tarihleri arasında gerçekleştirilen bu araştırma, araştırmanın amacı, kapsamı ve yöntemini anlatan birinci bölümle başlamakta ve ikinci bölümde araştırmanın bulgularına yer verilmektedir.

Araştırmanın bulgularında, öğrencilerin Açıköğretim Lisesine devam etme nedenleri, AÖL'nin olumlu ve olumsuz görünümüleri, AÖL'de dersleri algılama ve karşılaşılan güçlükler, uzaktan eğitim sisteminin değerlendirilmesi, kullanılan tekniklerden yararlanma düzeyi, uzaktan eğitimde verilmesi düşünülen ileri teknoloji hizmetleri, AÖL'den alınan eğitimin yeterli görülme düzeyleri, AÖL'ün toplum tarafından nasıl değerlendirildiği konularına ilişkin olarak elde edilen bilgiler değerlendirilip yorumlanmaktadır.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ YURTDIŞI PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

89 SAĞLAM, Mustafa. Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programının Değerlendirilmesi, (Danışman: Niyazi **KARASAR**), Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB) Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Araştırma), 1997, Eskişehir, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programı, başta Almanya olmak üzere Belçika, Hollanda, Fransa, İsviçre ve Avusturya gibi Avrupa ülkelerinde yaşayan ve çeşitli nedenler ile Türkiye'den orta öğrenimlerini yarıda bırakarak yurtdışına giden ve yurt dışında bulundukları ülkenin eğitim olanaklarından yeterince yararlanamayan Türk gençlerine, yarım kalan öğrenimlerini tamamlama olanağının verilmesi, böylece onların eğitim durumlarının, mesleki konumlarının ve yaşam koşullarının iyileştirilmesine katkıda bulunulması amacıyla uygulanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı adına, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen bu çalışmada yer alan ve çeşitli kaynaklar ile öğrencilerin ve sınav görevlilerinin görüşlerine dayandırılan bilgilerin,

Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programının geliştirilmesi çalışmalarına katkı sağlaması amaçlanmaktadır.

Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programına kayıtlı öğrencilerin, gerek bu program aracılığı ile alacakları lise diploması, gerekse bunun üzerine alacakları yükseköğrenim diploması, onların yurtdışındaki mesleki konumlarının iyileştirilmesine, iş olanaklarının artmasına yardımcı olabilir. Bu da programın yurtdışındaki gençler için ekonomik yönden de yararlı olduğunu göstermektedir. Programın sınavlarında görev alan öğretmenler, gözetmenler ve diğer ilgililer de, programın öğrenciler yönünden sağladığı eğitsel, ekonomik, toplumsal ve ulusal yararlarına katılmaktadırlar. Araştırmada, Programa katılan öğrencilerin sınavdaki başarı düzeyleri, öğrencilerin bu programdan oldukça etkili biçimde yararlandıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin sınav uygulaması ile genel olarak sınav merkezlerinin sayısının az olması ve çoğu için uzak olmasının dışında pek fazla sorunlarının olmadığı belirlenmiştir. Öğrenciler sınavlara, kendilerine gönderilen tek öğrenme ortamı olan ders kitapları ile hazırlanmaktadırlar. Ancak öğrencilerin çoğunluğu ders kitaplarının, televizyon programları ve yüz yüze öğretimle desteklenmesini istemektedirler.

Ayrıca öğrencilerin gerek program hakkında anlayamadıkları konuları sorabilecekleri, gerekse ders çalışma biçimleri ve öğrenme güçlükleri yönünden eğitsel yardım alabilecekleri danışmanlık hizmetlerine gereksinim duydukları belirlenmiştir.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİNDE ÖRGÜTSEL ETKİNLİK VE İLETİŞİM

- 91 SELÇUK, Yaşar. "Açıköğretim Lisesinde Örgütsel Etkinlik ve İletişim", Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), s. 575-581, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.**

Bu bildiride, Açıköğretim Lisesinin sorunları üzerinde durulmuş, bu sorunların örgütsel etkinlik açısından nasıl çözümlenebileceği tartışılmıştır. Bu bağlamda uzaktan eğitim, iki yönlü iletişim, uzaktan eğitimde modeller ve örgüt yapıları kısaca özetlenmiştir. Özellikle örgüt ve yönetim açısından iletişim vurgulanmıştır. Sonuç kısmında da Açıköğretim Lisesi için neler yapılabileceği ortaya konulmaya çalışılmıştır.

RADYODA ÖRGÜN EĞİTİM PROGRAMLARI VE TÜRKİYE'DEKİ UYGULAMALAR

92 SEZGİN, Jülide. Radyoda Örgün Eğitim Programları ve Türkiye'deki Uygulamalar, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1989, İstanbul, Türkiye.

Çalışmanın birinci bölümünde, eğitim ve radyo kavramları üzerinde durulmaktadır. İkinci bölümde ise, radyonun eğitim amaçlı kullanımına ilişkin olarak gelişmiş ve gelişmekte olan ve gelişmiş ülkelerdeki uygulamalar incelenmiştir. Tez çalışmasının üçüncü bölümünde ise Türkiye'deki uygulamalar TRT'nin kuruluşundan önceki ve sonraki uygulamalar olmak üzere yer almıştır. Dördüncü ve son bölümde ise, radyonun eğitimde kullanılmasına tipik örnekler olan ve 1982 yılından bu yana eğitim sistemimizde yeni bir kilometre taşı olabilecek uzaktan öğretim uygulaması olan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ile Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı bünyesinde kurulan Açıköğretim Lisesinin radyo programları yayın, saat, süre ve konuları açısından incelenmiştir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AÇIKÖĞRETİM KURUMLARININ MEVCUT DURUMU, SORUNLARI VE PLANLANAN FAALİYETLERİ

93 ŞAR, Raşit. “Millî Eğitim Bakanlığı Açıköğretim Kurumlarının Mevcut Durumu, Sorunları ve Planlanan Faaliyetleri”, **Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyum**

Bildirileri, Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, s. 159–166, 1999, Ankara, Türkiye.

Bu bildiri sunumunda öncelikle; Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün (EğiTek) kuruluşu, EğiTek bünyesinde görev yapan Açıköğretim Okullarının kuruluş amacı, örgütsel yapısı ve yerleşim yerlerinden bahsedilmektedir.

Çalışmada, açıköğretim uygulamaları arasında yer alan Açıköğretim Lisesi, Açık İlköğretim Okulu ve Mesleki ve Teknik Açıköğretim Okulunun kuruluşlarına, örgüt yapılarına, eğitim-öğretim sistemleri başlığı altında programlarına, kayıt kabul şartlarına, ücret, mezuniyet gibi bilgilere yer verilmiştir. Çalışmada ayrıca Açıköğretim Okullarında yaşanan sorunlara ve bunların çözümüne yönelik projeler de yer almaktadır.

UZAKTAN EĞİTİM: AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖRNEĞİ

- 94 **TEKER**, Necmettin. "Uzaktan Eğitim: Açıköğretim Lisesi Örneği", **Türkiye 1.Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), s.607-616, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Araştırma, AÖL uygulama sürecini temel boyutları açısından öğrenci görüşlerine dayalı olarak değerlendirmek amacıyla yapılmıştır Tarama modelinde yürütülen araştırmada öğrencilerin kişisel özellikleri ile programa giriş nedenleri, sunulan hizmetlerin ihtiyaç ve beklentilerini karşılama düzeyleri, katılma engelleri, programı terk etme eğilimine etki eden faktörler, ders kitap ve notları, televizyon ve radyo ile öğretim, yüz yüze öğretim ve öğretme-öğrenme stratejilerine ilişkin görüşleri ile anlamlı farkın olup olmadığı ilişkisi T-Testi ve tek boyutlu varyans analizi (ANOVA) kullanılarak test edilmiştir.

Araştırma sonucunda; geleneksel uygulamalar ile eğitim talebinin karşılanmasının olanaklı olmadığı, çeşitli nedenlerle orta öğretime devam edemeyen bireylere, belli standart ve nitelikleri de koruyarak,

fırsat ve olanak yaratacak AÖL gibi yeni öğretim modellerine ihtiyaç olduğu yargısına varılmıştır. AÖL; “terminal öğretim süreci” yerine “yaşam boyu öğretim süreci” kavramının orta öğretim düzeyinde kurumsallaşmasını sağlayacak bir uygulama olup, önemli olan, atılacak her adımın bilimsel araştırma verilerine dayandırılmasıdır.

ÇAĞDAŞ BİR UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMASI OLAN AÇIKÖĞRETİM LİSESİNE İLİŞKİN ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRMESİ

- 95 **TEKER**, Necmettin. “Çağdaş Bir Uzaktan Eğitim Uygulaması Olan Açıköğretim Lisesine İlişkin Öğrenci Değerlendirmesi”, **Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, s. 77-85, 1999, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada Açıköğretim Lisesi öğrencilerinin sisteme ilişkin görüşleri değerlendirilmiştir. Çalışmada öncelikle uzaktan eğitimin avantajlarından ve uzaktan eğitim uygulamalarından bahsedilmiştir. Bu uygulamalar arasında olan Açıköğretim Lisesinin amaçlarına yer verilmiştir.

Çalışmada Açıköğretim Lisesine 1996–1997 Öğretim yılında kaydolun öğrencilerinin cinsiyet, yaş ve meslek gruplarına göre dağılımı, öğrencilerin sisteme giriş nedenleri, temel öğrenme kaynakları ve öğrencilerin süreç içinde yaşadığı bir dizi sorunlara değinilmiştir. Çalışmada ayrıca, Açıköğretim Lisesi programında uygulanan öğrenme-öğretme süreçleri ve sorunların giderilmesine yönelik önerilere de yer verilmektedir.

ÖRGÜN ORTA ÖĞRETİMDE FEN-MATEMATİK VE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE AÖL TELEVİZYON DERSLERİNİN KULLANILABİLİRLİĞİ

- 96 **TEKER**, Necmettin ve Atilla **GÜRBÜZ**. “Örgün Orta Öğretimde Fen-Matematik ve Sosyal Bilgiler Öğretiminde AÖL Televizyon Derslerinin Kullanılabilirliği”, **IV. Fen**

Bilimleri Eğitimi Kongresi Bildirileri, s. 701–704, 2000, Ankara, Türkiye,

Bu araştırmada, AÖL için hazırlanan derslerin örgün orta öğretim kurumlarındaki fen-matematik ve sosyal bilgiler derslerinin öğretiminde kullanılabilirliği Ankara ilinin 8 ilçesinden seçilen 211 öğretmenin görüşlerine dayalı olarak saptanmaya çalışılmıştır. Araştırma bulgularına göre, AÖL televizyon derslerinin amaç, içerik, yöntem açılarından yeterli bulunduğu, anlaşılabilirlik açısından orta düzeyde, sunum açısından (dil ve beden dilinin etkin kullanımı) yetersiz bulunduğu saptanmıştır. Öğretmenlerin tamamına yakını AÖL televizyon derslerini örgün orta öğretimde kullanılabilir nitelikte bulmaktadır.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİNDE KULLANILAN UZAKTAN EĞİTİM ARAÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

- 97 TOKAT**, Tansal ve Zeki **KAYA**. Açıköğretim Lisesinde Kullanılan Uzaktan Eğitim Araçlarının Değerlendirilmesi, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Yayınlanmamış Rapor), 1994, Ankara, Türkiye.

Bu raporda Açıköğretim Lisesi uygulamasında kullanılan eğitim bileşenleri çerçevesindeki araçların yapıları, işlevleri ve öğrenme yöntemleri açısından rollerine değinilmektedir.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ İL İRTİBAT BÜROLARI KURULUŞ VE İŞLEYİŞ SORUNLARI (Rapor)

- 98 ULUĞ**, Feyzi ve Mustafa **SARITAŞ**. Açıköğretim Lisesi İl İrtibat Büroları Kuruluş ve İşleyiş Sorunları, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), (Yayınlanmamış rapor), 1993, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi İl İrtibat bürolarının kuruluş ve işleyişlerine yönelik olarak, uzaktan eğitim uygulamasını tanıtmak, varolan yapı ve işleyişten kaynaklanan sorunları belirlemek ve çözüm önerilerini

tartışmak üzere gerçekleştirilen İl Eğitim Araçları ve Donatım Merkezi Müdür Yardımcıları ile yapılan toplantı sonuçlarını içeren bu rapor, 18.6.1993 tarihinde Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığına; İl İrtibat Bürolarının Kuruluşu, İl İrtibat Bürolarında Hizmet İçi Eğitim Gereksinimi Seminer Programı Uygulaması, İl İrtibat Bürolarında Temel Sorunlar ve Değerlendirme alt başlıkları ile sunulmuştur.

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ İL İRTİBAT MERKEZLERİ UYGULAMASI

- 99** **ULUĞ**, Feyzi ve Mustafa **SARITAŞ**. **Açıköğretim Lisesi İl İrtibat Merkezleri Uygulaması**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB) Yayınları, 1993, Ankara, Türkiye.

Kaynağını Açıköğretim Lisesi Yönetmeliğinden alan İl İrtibat Merkezlerinin örgütlenmelerini hızlandırıcı ve sorumlu bulundukları görevlerin tanımlarına açıklık kazandırıcı öneriler Ocak 1993 tarihinde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan genelgede yer alıyorsa da, işleyiş ve örgütlenme ile ilgili bir dizi sorunlar bu tarihlerde halen aşılamamıştır. Bu nedenle araştırmanın amacı Açıköğretim Lisesi İl İrtibat Merkezlerinde (AÖLİM) örgütlenmede karşılaşılan güçlükler ile ileriye yönelik alınabilecek önlemleri belirlemek olarak saptanmıştır. Açıköğretim Lisesi İl İrtibat Merkezlerine ilişkin olarak gerçekleştirilen bu uygulamada genelleştirilebilecek olan ve on dört maddede ifade edilen sorunlar saptanmıştır. Bu sorunların önemli bir bölümünün İl Millî Eğitim Müdürlükleri tarafından giderilebileceği böylelikle gerek işleyişte gerekse de örgütlenmede Açıköğretim Lisesi ve FRTEB’ daha az iş ya da görev düşebileceği gerçeği ortaya çıkmıştır.

Tasarım, Araç, Uygulama ve Değerlendirmenin Feyzi Uluğ, Veri çözümleme ve Raporlaştırmanın Mustafa Sarıtaş ve Editörlüğün Zeynel Turgut tarafından yapıldığı bu araştırma, AÖL İl İrtibat Bürolarının hâlihazırdaki konumları, gereksinimleri ile yaşanan sorunların belirlenmesine yönelik olarak gerçekleştirilmiştir.

UZAKTAN EĞİTİMDE EĞİTİM ORTAMLARI

Açıköğretim Lisesi Örneği

- 100** ULUĞ, Feyzi. **Uzaktan Eğitimde Eğitim Ortamları Açıköğretim Lisesi Örneği**, Millî Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 1994, Ankara, Türkiye.

Uzaktan eğitimi geleneksel eğitimden ayıran değişkenlerden en önemlisi, eğitim ortamlarındaki farklılıktır. Daha çok eğitim teknolojilerinin kullandığı anlamda 'eğitim ortamı', eğitim etkililiğinin olduğu alan ya da daha açık bir deyişle, 'öğretme-öğrenme" süreçlerinde bilgi iletme işleminin meydana geldiği ve öğrencinin konuyla etkileşimde bulunduğu özel bir çevredir.

Bir eğitim ortamının öğretme-öğrenme süreçleri içerisinde işlevini gereği gibi yerine getirebilmesi, bu ortamın eğitim amaçlarına uygun olarak seçilmesi ve kullanılmasını gerektirmektedir. Bir diğer anlatımla vurgulamak gerekirse, geleneksel eğitimdeki benzerlerine eşdeğer derece ve değer kazandırmayı amaçlayan bir uzaktan eğitim kurumu, onların “geleneksel üstünlüklerini” göğüsleyebilmek ve geride kalmamak için, atacağı her adımda bilimsel değerlendirme verilerinden yola çıkarak, onlardan yararlanmak; bunun için de araştırma-geliştirme etkinliklerine yerleşik modellerden daha çok önem vermek zorundadır. Bu çalışma yukarıda belirtilen anlayış çerçevesinde; özellikle sunduğu eğitim ortamları açısından, Açıköğretim Lisesinin bugününü ve yarınını daha iyi görebilmeyi sağlamak üzere gerçekleştirilmiştir.

DISTANCE EDUCATION IN THE TURKISH SECONDARY SYSTEM

- 101** ULUĞ, Feyzi. "Distance Education in the Turkish Secondary System", **Educational Technology Research and Development**, Vol: 42, Number: 4, pp. 116–119, 1994, USA. (Bu çalışma ayrıca, **Millî Eğitim**, S.11, s.57–67, 1995, Ankara, Türkiye, Yayınlanmıştır).

Makalede Türkiye'de okullaşma oranının az olduğu, 1992 yılında Açıköğretim Lisesinin uygulamaya geçmesi süreci, uzaktan eğitim yönteminin Açıköğretim Lisesinde uygulanma boyutları, Açıköğretim Lisesinde yürürlükte olan ve öğretilen programlar, öğrenciler ile Açıköğretim Lisesi kurumu arasındaki iletişim yapısı ve sorunları ile sonuç bölümü yer almaktadır.

Bu gelişim içerisinde FRTEB'in işlevinden söz edilmiştir. Devamla makalede Açıköğretim Lisesi uygulaması anlatılarak sistemin işleyişi, eğitim bileşenleri, öğrencilerle kurulan iletişim kanalları ile başarı değerlendirmesi yer almıştır.

UZAKTAN EĞİTİMDE YÜZ YÜZE EĞİTİMİN YERİ VE AÇIKÖĞRETİM LİSESİ

- 102** ULUĞ, Feyzi. "Uzaktan Eğitimde Yüz Yüze Eğitimin Yeri ve Açıköğretim Lisesi", **Çağdaş Eğitim**, Sayı: 202, Eylül, 1994, Ankara, Türkiye.

Makale, Açıköğretim Lisesinde öğrenciye sunulması gerekli çoklu ortamlar bağlamında, yüz yüze eğitime duyulan gereksinmeyi vurgulayarak, bu tür eğitimin uzaktan eğitim uygulamaları açısından taşıdığı önemin ortaya konulmasını amaçlamaktadır. Açıköğretim Lisesinin kuruluş sürecine de değinen makalede iki yönlü iletişim olanağı verme ve grup etkileşimini öne çıkarma özelliği ile uzaktan eğitimde yüz yüze eğitimin yeri, Açıköğretim Lisesi açısından belirlenmeye çalışılmakta; uzaktan eğitimin bir boyutu olarak yürütülecek bu tür eğitim etkinliklerinde öğrenci katılımının sağlanması gerekliliğine dikkat çekilmektedir. Bu çerçevede anılan eğitime yönelik uygulama modelleri de ortaya konulmaktadır.

UZAKTAN EĞİTİMDE FİNANSMAN VE MALİYET Açıköğretim Lisesi Örneği

- 103** ULUĞ, Feyzi. "Uzaktan Eğitimde Finansman ve Maliyet Açıköğretim Lisesi Örneği", **Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Millî Eğitim Bakanlığı Film

Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), s. 617-626, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Her eğitim girişiminde olduğu gibi, uzaktan eğitim girişiminde de örgütün kuruluş amaçları ile yatırım maliyeti ve finansman arasında doğrudan bir ilişki bulunmaktadır. Uzaktan eğitimde yatırım maliyeti, sistemin en kritik öğelerindendir. Çünkü maliyet, bu eğitim türünü geleneksel yüz yüze eğitim modellerinden daha çekici kılan temel nedenlerin başında gelmektedir. Maliyeti etkileyen değişkenler, sayısal açıdan hem öğrenci büyüklüğü hem de geniş anlamda alındığında öğrenciye sağlanan eğitim ortamlarına ilişkindir. Öte yandan, eğitimde yatırım maliyetinin boyutlarını sınırlayan değişkenlerden bir diğeri ise finansmandır. Nitekim uzaktan eğitimde finansman, verilecek olan hizmetin niteliği ile doğrudan ilişkilidir. Bu noktada, anılan eğitim türü için kullanılabilecek finansman kaynaklarının neler olabileceği özel bir önem kazanmaktadır.

Bu bildiride, uzaktan eğitimin maliyeti ve maliyeti oluşturan öğeler ile finansman konusu, kuramsal bir yaklaşım çerçevesinde ve orta öğretim düzeyinde uzaktan eğitim verme görüşüyle Türkiye’de ilk örneği oluşturan Açıköğretim Lisesi düzleminde incelenmeye çalışılmaktadır.

ORTA ÖĞRETİMDE UZAKTAN EĞİTİM İÇİN MODEL ARAYIŞI

104 ULUĞ, Fevzi. “Orta Öğretimde Uzaktan Eğitim İçin Model Arayışı” **Uzaktan Eğitim Dergisi**, Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları, s.55–61, Yaz 1997, Ankara, Türkiye.

Orta öğretim düzeyinde, başta finansman ve alt yapı olmak üzere çeşitli nedenlerle okullaşma oranında gelişmiş ülke standartlarının çok gerisinde kalınmıştır. Bu noktada, uzaktan eğitim yaklaşımı, orta öğretimdeki okullaşma oranının geliştirilmesinde ve bu düzeydeki fırsat eşitliğinin sağlanmasına katkı sağlaması açısından kullanılabilir bir araç olarak değerlendirilmiştir. Bu amaçla, merkezi bir model çerçevesinde uzaktan eğitim uygulamasına geçilmiştir.

Gelinen aşamada gözlenen, belirtilen eğitim için izlenen uygulama modelinde yapısal sorunların aşılamadığı; bunun da görevsel etkililik ve hizmet akışını olumsuz etkilediği yönündedir. Uzaktan eğitimde ayrı bir önem taşıyan öğrenciyle iletişim ve örgütlenme güçlükleri, sistemin yaygınlaştırılmasını sınırlama yanında; öğrencinin sistemden kopması açısından da belirgin bir hareketlilik yaratmıştır. Böylece önemli kesimi model işleyişinden doğan sorunları aşıcı yönde düzenleme gereksinimi ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda, modelin iletişim engelleri aşamalı olarak giderilmeli ve doğrudan yerel ölçekte yürütülmesi gereken görevleri, merkezi düzeydeki uzaktan eğitim kurumundan ayrıştırılarak sistemde yeniden yapılanma sağlanmalıdır.

UZAKTAN EĞİTİM

105 UZAKTAN EĞİTİM. Uzaktan Eğitim Vakfı Yayın Organı, Ankara, Türkiye.

1996 yılında kurulmuştur ve Açıköğretim Lisesi uygulamasını hemen her düzeyde desteklemektedir. Bu etkinliklerinin yanı sıra yılda iki kez olmak üzere ve içeriğinde uzaktan öğretimle ilgili makale, tez özeti, haberler gibi konulara yer veren **Uzaktan Eğitim** adlı bir dergi yayınlamakta ve bu dergiyi, alanla ilgili araştırmacıların ve kurumların hizmetine sunmaktadır.

AN INTERVIEW STUDY ON OPEN HIGH SCHOOL STUDENTS' PERCEPTION OF SCIENCE TV PROGRAMMES

106 UZER, Aynur. An Interview Study on Open High School Students' Perception of Science TV Programmes, The Graduate School of Social Sciences of Middle East Technical University (Unpublished Master Thesis), 1997, Ankara, Turkey,

Bu tez çalışması; Açıköğretim Lisesi öğrencilerinin Fen Bilimleri TV programlarını nasıl algıladıklarını ve bu programların öğrencilerin algıları üzerinde ne tür etkileri olduğunu belirlemek amacıyla taşımaktadır. Araştırmacı tarafından öğrencilerin Fen Bilimleri TV programlarını nasıl algıladıkları konusunda veri toplamak üzere bir görüşme formu hazırlanmış ve her bir soru TV programının belirli bir

yönünü incelemek amacına yönelmiştir. Ankara'da oturanlar arasından isteğe göre seçilen on bir Açıköğretim Lisesi öğrencisi ile "içerik", "öğretim stratejileri" ve "etki" yönünden Fen Bilimleri TV programları hakkında görüşmeler yapılmıştır.

Bu görüşmelerde TV programları, bilginin doğruluğu, sunu formatı, terimler, tanımlar, örnekler, program formatı, işleme hızı, sunucu, grafik/video-grafikler yönünden program öğrenciler tarafından değerlendirilmiştir. Öğrenciler, önce seçilen Fen Bilimleri TV Programını izlemişler ve sonra görüşme sorularına yanıt vermişlerdir. Verilen yanıtlar ilgili kategoriler altında gruplandırılmış ve incelenmiştir.

Çalışma bulguları öğrencilerin, programa ilişkin algılarının okuldan uzun süreli uzak kalma, çalışma, geleceğe ilişkin planlar gibi, özelliklere göre değiştiğini göstermektedir.

Araştırmada bireysel öğrenme farklılıklarının öğrencinin içerikten sağladığı doyumu etkileyen önemli faktörlerden bir diğeri olduğu ortaya çıkmıştır. Bu faktör "Öğretim Stratejileri" kategorisi açısından da etkilidir.

Önemli sayıda öğrenci tarafından konu işleme hızı, programa ilişkin problemlerden biri olarak algılanmıştır. Görüşme sonuçlarından elde edilen veriler, program sunucusunun genellikle öğretmen olarak algılandığını göstermiştir.

Öğrenciler sunucu gibi davranan bir öğretmen görmeyi yeğlediklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerden sunucuyu gerekli görmeyip, yalnızca sunu isteyenler de vardır. Görüşme sonuçlarının analizi ayrıca öğrencilerin programın başlamasından önce, programı ve içeriği açıklayan daha çok bilgi bulmak istediklerini de göstermiştir.

Grafikler bazı öğrenciler tarafından parçadan bütüne ya da bütünden parçaya geçişte anlaşıl- ması ve takip edilmesi güç olarak algılanmıştır. Grafikle kaplanmış bir ekranın anlamayı olumsuz etkileyebileceği de öğrenciler tarafından belirtilmiştir.

BİLGİYE ERİŞİM MERKEZİNDE ÜRETİM, YARATIM, PAYLAŞIM

- 107 UZER, Aynur.** “Bilgiye Erişim Merkezinde Üretim, Yaratım, Paylaşım” (CD’den sunum), **Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuarı, Eğitim Fakültesi Dergisi 3**, Özel Sayı 1, Sakarya Üniversitesi, 2001, Adapazarı, Türkiye..

Bu çalışmada; Açıköğretim Lisesi sistemi işleyişinde öğrenci hizmetlerine yeni bir açılım sağlayan ve öğrencilerin 24 saat bilgiye erişme çalışmasında yer alan üretim ekibi, üretimin araç parkı, üretime ilişkin görev, işlev ve hizmetlerden, süreçten ve üretim projelerinden söz edilmekte, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünde kurulan Bilgiye Erişim Merkezine ilişkin bilgilere yer verilmektedir.

Bilgiye Erişim Merkezinde; monograflar, ses kayıtları, filmler, çizimler, süreli yayınlar, makaleler, İnternet kaynakları, DVD, VCD, CD slaytlar, fotoğraflar, haritalar, video kasetler yer almaktadır. Çalışmada ayrıca; Bilgiye Erişim Merkezinde yer alan bilgi ve bilgi kaynaklarının organizasyonunun, bilgi hizmetlerinin otomasyonunun, elektronik bilgi hizmetlerinin organizasyonunun, bilgi kaynaklarının hizmete sunumunun yerinde ve uzaktan nasıl yapıldığı, fotoğraf ve ekran görüntüleriyle açıklanmıştır.

YÖK ENFORMATİK MİLLÎ KOMİTESİNİN GÖREVLERİ VE TÜRKİYE’DE UZAKTAN EĞİTİM

- 108 VAROL, Asaf.** “YÖK Enformatik Millî Komitesinin Görevleri ve Türkiye’de Uzaktan Eğitim”, **Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuarı, Eğitim Fakültesi Dergisi 3**, Özel Sayı 1, s. 41-53, Sakarya Üniversitesi, 2001, Adapazarı, Türkiye.

Çalışmada öncelikle Enformatik Millî Komitesinin kaç üyeden oluştuğu, komitenin görevleri, üyelerinin kimler olduğu, yaptığı

toplantılar ve uzaktan eğitim amaçlı akredite edilen derslere ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Türkiye’de Uzaktan Eğitim başlığı altında Anadolu Üniversitesi, Fırat Üniversitesi, ODTÜ, Bilkent Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Bilgi Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi’nde yapılan uzaktan eğitim çalışmalarından söz edilmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde sürdürülen uzaktan eğitim çalışmaları olarak Açık İlköğretim Okulu ve Açıköğretim Lisesi uygulamalarından söz edilmiştir.

**UZAKTAN EĞİTİM İÇİN MODERN
TEKNİKLERİN KULLANILMASI ARAŞTIRMASI:
Açık Lise Öğrenci Anketleri Sonuçları**

109 VERİ ARGE. Uzaktan Eğitim İçin Modern Tekniklerin Kullanılması Araştırması: Açık Lise Öğrenci Anketleri Sonuçları, Veri Araştırma Geliştirme Hizmetleri Ticaret LTD., (Yayınlanmamış Rapor), Haziran 1996, Ankara, Türkiye.

TUBİTAK Bilgi Teknolojileri ve Elektronik Araştırma Enstitüsü (BİLTEN) için Veri Arge tarafından gerçekleştirilen ‘Uzaktan Eğitim İçin Modern Tekniklerin Kullanılması Araştırması’nın amacı, örgün ya da yaygın eğitimde öğrencilerin ve öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik ihtiyaçlarının, uzaktan eğitim ile ilgili görüşlerinin, eğitimde uzaktan eğitim araçlarının ne kadar kullanıldığının ve etkileşimli uzaktan eğitim yöntemlerine olan eğilimin saptanması olarak belirlenmiştir.

Bu amacı gerçekleştirmek üzere, Ankara ili sınırları içerisinde örgün ve yaygın eğitim kurumlarında üç anket uygulanması planlanmıştır. Bu anketler; örgün eğitimdeki öğrenciler, örgün eğitimdeki öğretmenler ve yaygın (Açık Lise) eğitimdeki öğrencilere uygulanmıştır. Bu araştırma rapor, bu alan uygulamasının üçüncü aşaması olan Açık Lise Öğrenci Anketi sonuçlarını kapsamaktadır.

Anket, Açıköğretim Lisesi öğrencilerine ulaşabilmek amacı ile 22 Haziran 1996 tarihinde yapılan Mezuniyet Gününde 75 öğrenciye uygulanmıştır.

Araştırma sonunda elde edilen bilgilerden bazıları şöyledir:

- Çalışan açıköğretim öğrencilerinin %75' inin işyerinde bilgisayar olanak ve ortamı bulunmaktadır.
- Cinsiyet açısından, çalışan erkekler daha fazla bilgisayar kullanmaktadırlar. Televizyonda en çok izlenen program sinema, en az izlenen ise eğitim programlarıdır. Açıköğretim Lisesi TV ders programlarını sıklıkla izleyenlerin oranı ise %7, izlemeyenlerin oranı ise %53'tür. Açıköğretim lisesi TV ders programlarını izleyenlerin %57'si, programları yeterli bulmamaktadır. Açık Lise uygulamasının en temel sorunlarından biri olarak, 'öğretmen-öğrenci arasındaki yeterli olmayan iletişim' belirtilmiştir.
- Daha sonra, sırasıyla, TV ders programlarını izlemekteki sorunlar, kitap bulmadaki zorluk ve kayıt-kredi izleme gibi sorunlar gelmektedir.
- Internetin Açıköğretim Lisesi öğrencilerine en çok bilgisayar yoluyla iletişimi çağrıştırdığı saptanmıştır.

**AÇIKÖĞRETİM LİSESİNCE
YAYINLANAN BROŞÜR, GAZETE
KILAVUZ, BÜLTEN VE
ÖZEL BASILI MATERYALLER**

BÜLTEN

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Özel Basın Sayısı, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Yıl:1, Sayı: 1, Ekim 1992, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 2, Kasım-Aralık 1992, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 3, Haziran 1993, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 4, Kasım 1993, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 5, Ocak 1994, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 6, Mayıs 1994, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 7, Haziran 1994, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 8, Kasım 1994, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 9, Nisan 1995, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 10, Eylül 1995, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 11, Aralık 1995, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 12, Mart 1996, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 13, Ağustos 1996, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 14, Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 15, Ocak 1997, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 16, Mart 1997, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 17, Haziran 1997, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 18, Ağustos 1997, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 19, Kasım 1997, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 20, Şubat 1998, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Sayı: 21, Nisan 1997, Ankara, Türkiye. Bu sayı aynı zamanda görme özürlü AÖL öğrencileri için ayrı basım olarak da yayınlanmıştır.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:22, Haziran 1998, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:23, Temmuz 1998, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:24, Ağustos1998, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:25, Eylül 1998, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:26, Ekim1998, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:27, Aralık 1998, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:28, Ocak 2000, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:29, Şubat 2000, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:30, Mayıs 2000, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:31, Ağustos 2000, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:32, Kasım 2000, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:33, Ocak 2001, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:34, Şubat 2001, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:35, Mayıs 2001, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:36, Temmuz 2001, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın
Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:37, Kasım
2001, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın
Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:38, Ocak
2002, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Haber Bülteni, Açıköğretim Lisesi Yayın
Organı, MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sayı:39, Mart
2002, Ankara, Türkiye.

YÖNETMELİK VE YÖNERGELER

Açıköğretim Lisesi Açılması, Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, 2 Haziran 1992, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi Açılması Hakkındaki Makam Onayı; Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, 3 Haziran 1992, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi İl İrtibat Büroları Yönergesi, Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 13 Ocak 1993, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi İl İrtibat Büroları Kurulması Hakkındaki Yönerge, Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 22 Ocak 1993, Ankara, Türkiye.

MEB Açıköğretim Lisesi Yönetmeliği, **22.Şubat 1993 Tarih, 21504 Sayılı Resmi Gazete**, Ankara Türkiye.

Milli Eğitim Bakanlığı Açıköğretim Lisesi Mesleki ve Teknik Açıköğretim Uygulama Yönergesi, Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 12 Temmuz 1995, Ankara, Türkiye.

KILAVUZLAR

Açıköğretim Lisesi 1992–1993 Öğretim Yılı Öğrenci Kayıt Kılavuzu Açıköğretim Lisesi, Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi 1993–1994 Öğretim Yılı Öğrenci Kayıt Kılavuzu Açıköğretim Lisesi, Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi 1994–1995 Öğretim Yılı Öğrenci Kayıt Kılavuzu Açıköğretim Lisesi, Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi 1995–1996 Öğretim Yılı Öğrenci Kayıt Kılavuzu (Ortaokul Kurumları Ara Sınıflarında Ayrılanlar İçin) Açıköğretim Lisesi, Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi 1996–1997 Öğretim Yılı Öğrenci Kayıt Kılavuzu (Ortaokul Kurumları Ara Sınıflarından Ayrılanlar İçin) Açıköğretim Lisesi, Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi 1997–1998 Öğretim Yılı Öğrenci Kayıt Kılavuzu (Ortaokul Kurumları Ara Sınıflarından Ayrılanlar İçin) Açıköğretim Lisesi, Film Radyo Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM), Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi 1998–1999 Öğretim Yılı Öğrenci Kayıt Kılavuzu (Orta Öğretim Kurumlarının Ara Sınıflarından Ayrılanlar İçin), Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi 1999–2000 Öğretim Yılı Öğrenci Kayıt Kılavuzu, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi 2000–2001 Öğretim Yılı Öğrenci Kayıt Kılavuzu, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sınırsız Öğretim Yönetimi Başkanlığı, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi 2000–2001 Öğretim Yılı II. Dönem Öğrenci Kayıt Kılavuzu, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Sınırsız Öğretim Yönetimi Başkanlığı, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi 2000–2001 Öğretim Yılı İstatistiksel Verileri, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi 2001–2002 Öğretim Yılı I. Dönem Kayıt ve Öğrenim Kılavuzu, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Lisesi 2001–2002 Öğretim Yılı II. Dönem Kayıt ve Öğrenim Kılavuzu, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Ankara, Türkiye.

BROŞÜR-DİĞER BASILI MATERYALLER

Öğrenen BİREY, Öğrenen AİLE, Öğrenen Toplum İçin AÇIKÖĞRETİM LİSESİ (Genel Lise, Endüstri Meslek Lisesi, Kız Meslek Lisesi, Ticaret Meslek Lisesi, İmam Hatip Lisesi, Yurt Dışı Programı), Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Mayıs 1996, Ankara, Türkiye.

Basında Açıköğretim Lisesi-I, Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB) Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı (Çoğaltma), Şubat 1995, Ankara, Türkiye.

Basında Açıköğretim Lisesi- II, Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB) Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı, Çalışma Dokümanı, APD-14, Hazırlayan: **Ali AĞIN** (Çoğaltma), Şubat 1995, Ankara, Türkiye.

Eğitim Medyası ve Açıköğretim Lisesi, Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB) Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı, Çalışma Dokümanı, APD-11, Hazırlayan: **Ali AĞIN** (Çoğaltma), Ocak 1995, Ankara, Türkiye.

Sorular ve Cevaplarla Açıköğretim Lisesi (Hizmete Özel), Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB) Araştırma Planlama ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı, Çalışma Dokümanı, APD-13, Hazırlayan: **Ali AĞIN** (Hizmete Özel Çoğaltma), Şubat 1995, Ankara, Türkiye.

**KONU VE
YAZAR DİZİNİ**

KONU DİZİNİ

A Study of Drop-out at Open High School: Reasons and Recommendations.....	01
An Interview Study on Open High School Students' Perception of Science TV Programmes:.....	106
Açık Açık Açıköğretim Lisesi.....	16
Açıköğretim Lisesi Akademik Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetlerinin Değerlendirilmesi.....	90
Açıköğretim Lisesi Başladı.....	23
Açıköğretim Lisesi Hakkında Rapor.....	27
Açıköğretim Lisesi İrtibat Merkezleri Uygulaması Araştırması:.....	48
Açıköğretim Lisesi İl İrtibat Büroları Merkezleri Uygulaması:	99
Açıköğretim Lisesi İl İrtibat Büroları Kuruluş ve İşleyiş Sorunları:	98
Açıköğretim Lisesi Mezunlarını İzleme Araştırması:.....	50
Açıköğretim Lisesi Öğrencilerine Sunulan Hizmetleri Değerlendirme Araştırması Ankara Örneği:	53
Açıköğretim Lisesi Öğrencilerini Tanıma Araştırması Ankara Örneği:.....	67
Açıköğretim Lisesi Öğrencilerini Tanıma Araştırması:.....	51
Açıköğretim Lisesi Öğrencilerinin Öğretime İlişkin Sorunlarının Belirlenmesi:.....	06
Açıköğretim Lisesi ve Özürlü Öğrenciler:.....	14
Açıköğretim Lisesi Paneli:.....	25
Açıköğretim Lisesi Televizyon Programlarının Değerlendirilmesi:.....	42

Açıköğretim Lisesi Uygulaması	
GAP Bölgesinde Bir İl Örneği:.....	11
Açıköğretim Lisesi Uygulamasında Basılı Materyallerin Değerlendirilmesi (Matematik Ders Kitapları Örneği) :.....	26
Açıköğretim Lisesi Uygulamasının Değerlendirilmesi:.....	33
Açıköğretim Lisesi Uygulamasında Öğrencilerin Yazılı Olarak Liseye Yansıyan Sorunlarının Değerlendirilmesi:.....	56
Açıköğretim Lisesi Başarı Dağılımları 1993-1994 Öğretim Yılı:.....	49
Açıköğretim Lisesi Başarı Dağılımları 1994-1995 Öğretim Yılı:.....	54
Açıköğretim Lisesi Öğrenci İstatistikleri-I 1995-1996 Öğretim Yılı:.....	71
Açıköğretim Lisesi Öğrenci İstatistikleri-II 1995-1996 Öğretim Yılı:.....	72
Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu Öğrencileri İçin Sinop Merkez-Bektaşğa Köyü Atatürk Yatılı İlköğretim Bölge Okulu Öğrenme Merkezi Proje Önerisi:.....	34
Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu Öğrencileri İçin Zonguldak-Ereğli Erdemir Öğrenme Merkezi Proje Önerisi:.....	36
Açıköğretim Lisesi Yönetmeliği:	47
Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programının Değerlendirilmesi:.....	89
Açıköğretim Lisesi 1996-1997 Öğretim Yılı 10. Dönem Sınavı Başarı Dağılımı:.....	80
Açıköğretim Lisesi 1997-1998 Öğretim Yılı I. Dönem Sonu Genel Durumu.....	12

Açıköğretim Liseliler Profil Araştırması:.....	88
Açıköğretim Lisesinde Örgütsel Etkinlik ve İletişim:.....	91
Açıköğretim Lisesine Kayıtlı Engelli Öğrencilerin Sisteme İlişkin Görüş Ve Beklentilerinin Değerlendirilmesi.....	19
Açıköğretim Lisesinin Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesi:.....	32
Açıköğretim Lisesinin Önemi:.....	40
Açıköğretim Lisesinde Kullanılan Uzaktan Eğitim Araçlarının Değerlendirilmesi:.....	97
Açıköğretimde Teletext Kullanım Modeli -Açıköğretim Lisesi Örneği:.....	05
Almanya'daki Gençlerimizin Eğitim Beklentileri Ve Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programı:.....	20
AÖL Ders Programlarının Etkinliğine İlişkin Öğrenci Görüşleri: Erzurum İl Örneği:.....	86
AÖL (Dünü ve Bugünü):.....	64
AÖL İrtibat Bürolarının Mevcut Durumu ve İhtiyaçlarının İncelenmesi.....	63
AÖL Öğrenci Sorunlarının İncelenmesi ve Değerlendirilmesi:.....	52
AÖL'e Yönelik Anketler:.....	62
AÖL'e Yönelik Yazılı Doküman-Hizmete Özel:.....	65
Basında Açıköğretim Lisesi - I:.....	57
Basında Açıköğretim Lisesi - II:.....	58
Başbakanlık Köy-Kent Projesi Kapsamında Ordu-Mesudiye Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu Öğrencileri İçin Öğrenme Merkezi Proje Önerisi.....	28

Başbakanlık Köy-Kent Projesi Kapsamında Van-Özalp-Dorutay Köyü Açıköğretim Lisesi Ve Açık İlköğretim Okulu Öğrencileri İçin Öğrenme Merkezi Proje Önerisi.....	04
Bilgi Merkezleri Modeli Projesi:	87
Çağdaş Bir Uzaktan Eğitim Uygulaması Olan Açıköğretim Lisesi'ne İlişkin Öğrenci Değerlendirmesi:.....	95
Distance Education in the Turkish Secondary System:.....	101
Distance Education in Turkey: Past, Present and Future:.....	84
Dönemlere Göre Açıköğretim Lisesi Mezunları ve Üniversiteye Girme Durumlarının İncelenmesi:.....	66
Dört Duvarın Dışında Bir Okul: Açıköğretim Lisesi:.....	21
Eğitim Medyası ve Açıköğretim Lisesi:.....	55
Eğitim Teknolojisi ve Uzaktan Eğitimin Kavramsal Boyutları:.....	08
Konya-Karapınar-Hotamış Beldesinde Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu Öğrencileri İçin Öğrenme Merkezi Proje Önerisi.....	29
Kredi Tamamlama Destek Projesi:.....	24
Kuruluşunun 5. Yılında Açıköğretim Lisesi ile İlgili Çalışmalar Kaynakçası (1992-1997):.....	17
MEB Açıköğretim Öğrenme Merkezleri.....	03
Mesleki Açıköğretim Lisesi Uygulaması Ankara Örneği:.....	73
Millî Eğitim Bakanlığı Açıköğretim Kurumları.....	30
Millî Eğitim Bakanlığı Açıköğretim Kurumlarının Mevcut Durumu, Sorunları ve Planlanan Faaliyetleri:.....	93
Nerede O Eski Eğitimler:.....	15

Orta Öğretimde Uzaktan Eğitim İçin Model Arayışı:.....	104
Öğrenci Gözüyle Açıköğretim Lisesi:.....	61
Öğrenme Merkezleri.....	35
Örgün Ortaöğretimde Fen-Matematik ve Sosyal Bilgiler Öğretiminde AÖL Televizyon Derslerinin Kullanılabilirliği:.....	96
Radyo ve Televizyonun Eğitim Amaçlı Kullanılması Bir Örnek: Açıköğretim Lisesi:.....	22
Radyoda Örgün Eğitim Programları ve Türkiye'deki Uygulamalar:.....	92
Sayılarla Açıköğretim Lisesi:.....	13
Sorular ve Cevaplarla Açıköğretim Lisesi:.....	59
Trabzon Bölgesi AÖL Uygulamasının Değerlendirilmesi:.....	85
Türkiye I.Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri:.....	78
Türkiye II. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri.....	81
Türkiye The First International Distance Education Symposium Abstracts:.....	79
Türkiye The 2nd International Distance Education, Symposium Abstracts:.....	82
Türkiye'de Uzaktan Eğitimin Gelişimi:.....	46
Türkiye'de Uzaktan Eğitim Uygulamalarını Konu Alan Araştırmalar Üzerine Genel Bir Değerlendirme:.....	18
Uzaktan Eğitim:.....	105
Uzaktan Eğitim İçin Modern Tekniklerin Kullanılması Araştırması Açık Lise Öğrenci Anketleri Sonuçları:.....	109
Uzaktan Eğitim: Açıköğretim Lisesi Örneği:.....	94
Uzaktan Eğitimde Ders Kitapları:.....	43

Uzaktan Eğitimde Finansman ve Maliyet	
Açıköğretim Lisesi Örneği:.....	103
Uzaktan Eğitimde Gelişim:.....	09
Uzaktan Eğitim Planlamasında Açık Lise Modeli:.....	83
Uzaktan Eğitimde Eğitim Ortamları	
Açıköğretim Lisesi Örneği:.....	100
Uzaktan Eğitimde Yüz Yüze Eğitimin	
Yeri ve Açıköğretim Lisesi:.....	102
Uzaktan Öğretim Yoluyla Yabancı Dil Öğretimi:.....	02
Yapı, İşleyiş ve Program Açısından	
Açıköğretim Lisesi Uygulaması:	07
YÖK Enformatik Millî Komitesinin Görevleri ve	
Türkiye’de Uzaktan Eğitim:.....	108
100 Soruda Açıköğretim Lisesi:.....	60
1992-1993 Öğretim Yılı Açıköğretim Lisesi	
2. Dönem Sınav İstatistikleri:.....	68
1993-1994 Öğretim Yılı Açıköğretim Lisesi	
1. Dönem Yeni Kayıt İstatistikleri:.....	69
1995-1996 Öğretim Yılı 1. Dönem Açıköğretim Lisesi Öğrenci	
İstatistikleri-II:.....	70

YAZAR DİZİNİ

ADA, Şükrü:	85
ADİYAMAN, Zehra	01,02,03,04
AKOĞUZ, Ahmet	05
AKYÜREK, Salim.....	06
ALKAN, Cevat	07,08,09,33
ARAR, Atilla	10
AYPAY, Ayşe	11
ANIL, Handan	07
BALAMİR, Ali.....	25
ÇAKIR, Şenay	12
ÇAKMAKÇI, Birol	10
ÇATAL, Zeki:.....	13, 14,15,16,25
DEMİRAY, Uğur:	17, 18
DERE, Sibel.....	19,25
DOĞAN, Ahmet Atilla:.....	20
DÜZGÜN, Erol:.....	30
ERGİN, Özgür:.....	21
ERTUĞRUL, Fadıl:	22
ESİRGİN, Ruhi.....	23, 24, 25
HAKAN, Ayhan.....	07,25,32,33
HIÇYILMAZ ASLAN, Mine....	03, 04, 28, 29,34,35,36
GÖÇMENLER, Güzin	26
GÖKDAĞ, Dursun.....	27
GÜLER, Ümit.....	28,29
GÜLTEKİN, Mehmet	07,25,32,33
GÜRBÜZ, Atilla	31,96
İLERİ.....	80
İSKENDER, Murat	85
İŞMAN, Aytekin	37
KARAAĞAÇLI, Mustafa..	38,39
KARASAR, Niyazi.....	89
KAYA, Zeki	07,25,32,33,40,41,42,43,44,45,46,84,97
KOÇ, Mustafa.....	85

MEB.....	47,48,49,50,51,52,53,54,55,56,57,58,59,660,6162,63,64,65,66,67,68,69,70,71,7374, 75,76,77,78,79,80,81,82
MEB-EğiTek	76,77
MEB-FRTEB.....	78,79,80,81,82
NACAROğLU, Derya A ..	83
ODABAğI, Ferhan	46,84
ÖZÇELİK, İsmail.....	85
ÖZERBAğ, Arif M.....	86
ÖZFİRAT, Aysel	87
PIAR GALLUP.....	88
SAğLAM, Mustafa	89
SARIGÜNEY, Yusuf.....	90
SARITAğ, Mustafa	98, 99
SELÇUK, Yağar	91
SEZGİN, Jülide	92
SÖZER, Ersan	07, 32, 33
đAR, Rağit	93
TEKER, Necmettin	94, 95, 96
TOKAT, Tansal.....	97
ULUğ, Feyzi	98,99,100,101,102,104,104
UZAKTAN EğİTİM.....	105
UZER, Aynur.....	106,107
VAROL, Asaf.....	108
VERİ ARGE	109

SON SÖZ

SON SÖZ

Çalışmanın bu bölümünde karşılaştırmalı ve derinliğine içerik analizine girilmeksizin genel bir değerlendirme yapılacaktır. Çünkü derinlemesine ve karşılaştırmalı bir içerik analiz çalışması gerçekleştirilen çalışmalarda özet düzeyinin ötesinde bir çalışmayı gerektirmektedir. Bu nedenle şimdilik burada kaynakça çalışmasında beliren bazı önemli bilgiler aşağıdaki noktalarda özetlenecektir:

Bu çalışmanın, Aralık 1993 ve Nisan 1998 tarihlerini arasındaki beş yılı kapsayan ilk baskısında gerçekleştirilmiş 70 çalışmaya yer verilmişti.

- Aralık 1993 ve Nisan 2002 tarihlerini kapsayan on yıl içerisinde gerçekleştirilen 102 çalışmaya yer verilmiştir.
- Bu çalışmaların büyük bir çoğunluğu kurum-içi gerçekleştirilen araştırma ve makale boyutundaki çalışmalar, 10-15 sayfa arasında bir hacme sahip olup, tez çalışmaları ise 100-150 sayfadır.
- Elde edilen çalışmalarda Açıköğretim Lisesi Uygulamasına ilişkin en eski çalışma kuruluş yılı olan 1992 Yılına aittir.
- Araştırma kapsamında yer alan çalışmalar birinci beş yıllık çalışma ile karşılaştırıldığında araştırmacı sayısının 30'dan 42'ye çıkmış olduğu görülmektedir. Bir diğer anlatımla, Açıköğretim Lisesi konusunda araştırma yapan araştırmacılar yaklaşık %50 oranında artış göstermiştir. Bu durum geçen beş yıllık süre göz önüne alındığında olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilir.
- 1992–1997 çalışmasında araştırmaların çoğunlukla beş kurum tarafından gerçekleştirilmiş olmasına karşın 1992–2002 çalışmasında Anadolu, Ankara, Gazi, Hacettepe Marmara, ODTÜ, Sakarya gibi üniversiteler, MEB, Kara Kuvvetleri gibi kamu kuruluşları ve İleri, Veri-Arge gibi bazı özel araştırma kuruluşlarının katılımı ile kurum sayısında da artış görülmektedir.

- Bu çalışmada da, (Örneğin; Kaya, Uluğ, Çatal, Teker, Esirgen, Hakan, Teker ve Sözer gibi) bazı araştırmacıların Açıköğretim Lisesi ile ilgili çalışmalarında artış olduğu saptanmıştır.
- Yine bu çalışmalarda; araştırmaların yaklaşık %10'u (11 araştırma) kadın araştırmacılar tarafından gerçekleştirilmiştir. Erkek araştırmacıların (31 araştırmacı) çoğunlukta olduğu gözlenmektedir.
- 1992-2002 yılları arasındaki AÖL kaynakça araştırmasında, 49 araştırmanın bir kişi, 7 araştırmanın iki kişi tarafından, üç tanesinin dört kişi tarafından ve iki araştırmanın da beş kişi tarafından ortak çalışma olarak gerçekleştirilmiş olduğu gözlenmiştir.
- Araştırmaların çoğunun alan çalışmasını içeren uygulama boyutu olan çalışma olarak gerçekleştirildiği de saptanmıştır.
- 1992-1997 yılları arasındaki AÖL kaynakça araştırmasında, altı tez çalışması Açıköğretim Lisesini konu edinirken bu sayının 1992-2002 kaynakça çalışmasında dokuzaya yükseldiği görülmektedir. Bu tez çalışmalarının beşi bayan, dördü de erkek araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir.
- Yönetilen tezler ve Ankara Üniversitesi (5), Marmara Üniversitesi (2), Ortadoğu Teknik Üniversitesi (2) Sosyal Bilimler Enstitülerinde gerçekleştirilmiştir.
- Ulaşılan araştırmalarda, hedef kitlenin odağında eğitimciler, eğitim yöneticileri, eğitim planlamacıları, uzaktan öğretim uzman ve araştırmacıları ile Açıköğretim Lisesi, FRTEB, EğiTEK ve MEB yöneticileri, AÖL öğrencileri ile diğer ilgili kamuoyunun olduğu gözlenmiştir.
- Çalışmaların altı tanesi İngilizce (yabancı dil ile yapılan çalışmalarda artış görülmemiştir.) ve diğerleri Türkçe olmak üzere, çeşitli ortamlarda sunulmuş ya da yayınlanmış çalışmalardır.
- 1992-2002 kaynakça çalışmasında da yabancı araştırmacıların Açıköğretim Lisesi Uygulamasını konu edinen çalışmalarına rastlanmamıştır.

- Yine araştırmada; Açıköğretim Lisesi Uygulamasını konu edinen 14 kitap, bildiri kitabı ve kitapçık, bildiri kitapları dışında 20 dolayında makale, 9 tez, 25 dolayında bildiri çalışması yapıldığı gözlenmektedir.
- Araştırma dikkatle incelendiğinde; Açıköğretim Lisesi Uygulamasını konu alan çalışmalarda nicel ve nitel olarak 1995 yılından sonra önemli ölçüde artış gözlenmektedir.
- Kaynakça çalışmasında yer alan çalışmalar göz önüne alındığında, araştırmaların aradan geçen beş yıllık süre içerisinde konu çeşitliliğine nitel olarak da daha dar ve derinlemesine yöneldiğini söylemek mümkün görölmektedir. Diğeri bir deyişle, konular araştırılan konu açısından giderek daha çeşitlenmekte ve araştırmaların nitelikleri bilimsel açıdan daha nitelikli, bilimsel yöntemlere dayandırılarak gerçekleştirilmektedir.
- Yapılan çalışmaların; uzaktan öğretim/eğitim sistemini, Açıköğretim Lisesinin işleyişini ve öğrenci profilini tanımlamaya yönelik ve genel düzeyde olduğu, bir kısmının da kurum içi hizmete özel olarak gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.
- Genel olarak yapılan özet noktalardan hareketle, bundan böyle Açıköğretim Lisesi ile ilgili olarak hem nicelik açısından daha fazla, hem de nitelik açısından, daha daraltılmış konularda, ancak daha nitelikli ve içeriğe yönelik çalışmalar yapılması gereği belirmektedir.
- Ancak; yine de nasıl değerlendirilirse değerlendirilsin, Açıköğretim Lisesi Uygulaması ile ilgili olarak yapılan bilimsel çalışma, yayın ve tartışılan kavramlarda nitel ve özellikle de nicel açıdan gözle görölür artışın gözlenebilmesi için araştırmacılara maddi ve manevi desteğin verilmesi, onlara çıkarılacak engellerin önlenmesi kaçınılmaz bir gerçektir.
- Bu anlamda gerek Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Açıköğretim Lisesi yönetimi, çalışanları, gerek üniversite ve gerekse de diğeri kamu kurum ve kuruluşlarının bu türden yapılacak

- Ayrıca üniversitelerimizin öğretim elemanlarının ve araştırmacıların ülkemizde 20 yıldan bu yana yapılanmakta olan uzaktan eğitim kavram ve olgusunu, çeşitli düzeydeki uzaktan öğretim uygulamalarını ayrıntıları ile bazı konularını ise periyodik olarak belli aralıklarla araştırmaları, test etmeleri ve karşılaştırmalar yapmaları için farklı bakış açıları getirmeleri kaçınılmaz bir zorunluluk olarak görülmelidir.
- Yukarıdaki özet sonuçların test edilebilmesi için benzer bir çalışmanın ilgili kurum tarafından ya da üniversitelerimizce gelecek beş yıl (2007 yılında) sonra tekrarlanarak, aradaki nicel ve nitel farklılığın ortaya konulması gereklidir.